

TRIBUNA

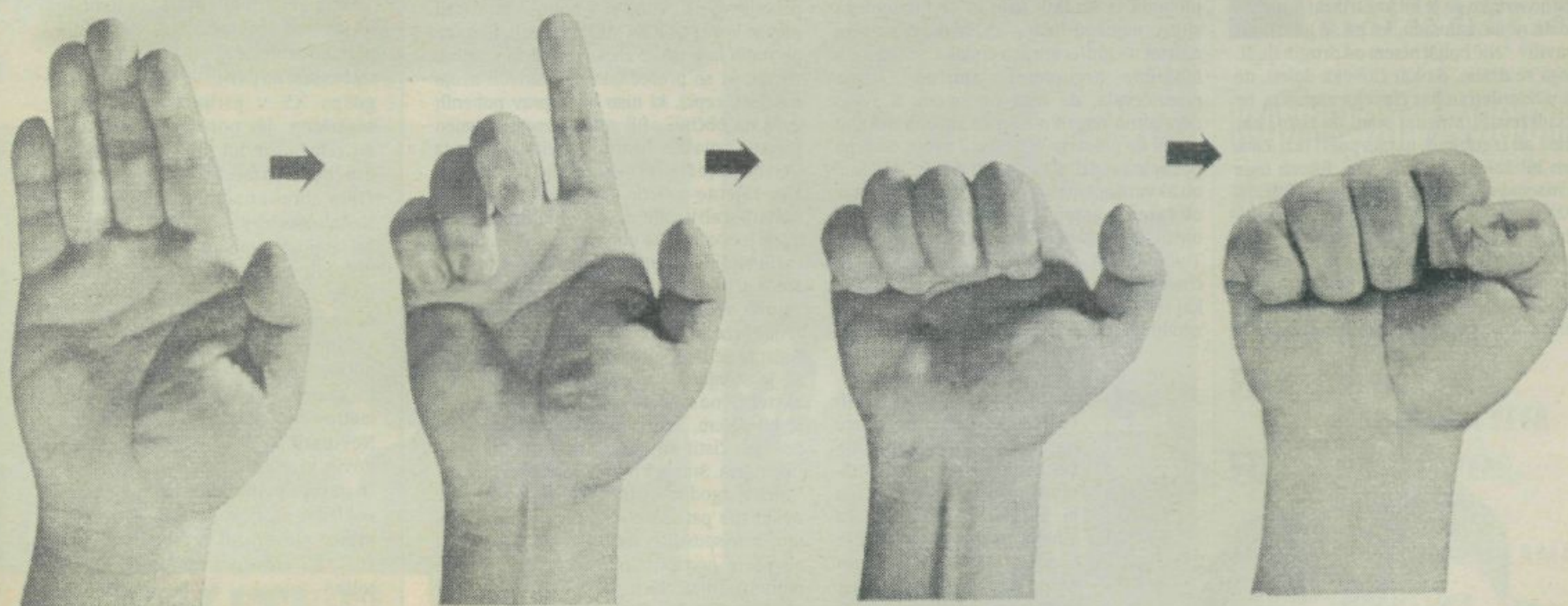
radio GLAS
ljubljanec d.d.
100,2 Mhz
in 99,5 MHz

22. marec 1994, letnik 94/95 (XLiv)

študentski časopis za civilno družbo / št. 12
izhaja (še vedno presenetljivo) vsak drugi torek

cena: SPOSOJENIH 100 SIT!!!

KAKO DO UČINKOVITE DESNICE

Šifra
MARILYN

Se "pogovoriva" na samem...?

7
STRAN

Esej
"HITRO JE LEPO"

Če bi brezposelni prijazno začeli krvavo revolucijo...!

30
STRAN

Govori
PRESEDNIK IDS

"Istra je hrvaška deklica, ni kurba"

8-9
STRAN

DROGAAAAAA

Srna, auš kilo trave?

4-6
STRAN

MANCA KOŠIR

UGODNO PRODAM DVATISOČ KRVODAJALSKIH ZNAČK!

Danes mineva približno natanko pol poti, odkar sem padel na izpitu in dnevom, ko bom moral vrniti knjige v knjižnico. Sonce sije kot za stavo in mlada, brhka, negodna, pomankljivo oblečena ali na kakšen drug način privlačna dekleta vsepovsod iskreno protestirajo proti islamskemu fundamentalizmu.

Sicer je sramežljivost najbrž res samo ščit za naše umazane oči, ampak tisti stric, ki se je pred leti zgražal nad minicami, je imel morda prav ("A few too many drinks and my dick starts to think."). Marca že vse cveti, vreme se je izpridilo in z njim ljudje. Namočili so me, naj naredim intervju z gospodom njegovo ekselencio ministrom Peterletom. Sem se hudimano trudil in celo trikrat poklical Ministrstvo za raziskovanje rud in zgubljanje cajta, pa ministra nisem dobil. Danes sem poklical zadnjič: "Dober dan, tu M.C. iz Tribune, a je Lojze kje pri roki?" Teto, ki je dvignila slušalko, je zanimalo, katerega Lojzeta hočem. Očitno jih je na Ministrstvu kar nekaj. Gospoda sem specificiral še s priimkom in tako dobil vsaj tajnico, katero pa je spet zanimalo, katerega Lojzeta hočem. Ko sem razložil, da prav Peterleta, se je gospa oziroma gospodična iskreno vznejevoljila, češ da ni spoštljivo zahtevati gospoda ministra po imenu, da tudi gotovo vem, da gospoda ministra ni v domovini, ker je šel v Čile in se vrne v sredo. Lepa reč! Nisem spoštljiv! Ampak trudim se pa. Trudim se biti spoštljiv do vseh oblik življenja. Mar naj bi ministra (Lojzeta) iskal z enotno matično številko, tako kot to počne naša policija; bi bilo to bolj spoštljivo? Dovolj sranja! Saj nismo v Avstriji. Grem v Afriko po par častnih doktoratov, da me boste oslavljali z doktorjem! Intervju do nadaljnega odpade. Saj veste, kaj je odgovoril Sun Shu A Jianu Wuju, ko ga je slednji vprašal, kako da ni nič ponosen, ko pa je bil kar trikrat kancler; kako da ni nič žalosten, ko pa so ga trikrat odstavili? "Nič boljši nisem od drugih ljudi. Le tega se držim, da kar človeka doleti, ne velja odklanjati in kar človeka zapuša, ne gre zadrževati. Mnenja sem, da tisto, kar dobimo ali izgubimo, ni naš pravi Jaz. Zato nisem bil žalosten. To je vse. Razen tega tudi nisem vedel, ali je čast veljala mojemu položaju ali meni. Če je veljala položaju, potem se mene ni tikala. Če je veljala meni, se pa položaja ni tikala. Ko sta me zaposlovala skrbna presoja in vsestranska obzirnost, nisem imel tistega prostega časa, da bi pazil še na to, ali me imajo ljudje v

časti ali pa me omalovažujejo."

Počasi imam vsega dovolj. Novinarska je kurba. Delam v zelo nezdravem delovnem okolju. Odnosi so tudi vse prej kot zdravi. Duši me povzpetniško diletantsko zahrbtno patološko materialna srenja, ki v pomanjkanju boljših idej ne ve, kaj bi sama s sabo. Pa država je dvignila davke na honorarje, da se komaj prebijem z leta v leto. Če ne bi pogljal regrat, bi gotovo poginil od lakote. Da o permanentnem navijanju cen tobaka in alkohola ne govorim. Pa neki privatni policaji rastejo ko gobe po dežju, ko da tistih taplavih ni dovolj. Dva dni nazaj sem nič huđega sluteč zadremal v eni od gostiln. Ni bil to navaden spanec niti pijanska nezavest, bil sem utrujen in sem se pač odločil, da za pol ure zapustim telo. Pa tega nihče ne razume.

Takrat me namreč nič ne more zbuditi. Kelnarca je iskreno obupala, lastnikova žena pa ji je bojda sugerirala, naj pokliče tiste olivnate privatne kifeljce, ki bi si najraje kupili svoje križišče in kasirali kazni. In res sta se kmalu prikazala dva silno bojevita strica, kakršne sicer nosimo za klobukom in postavimo v vrsto, da kdo ne pokasira dveh batin, ker imamo namreč take šape, da stena sname več kot roka. Dotična subjekta sta se me bojda namenila zbuditi ali celo vreči ven, kot bi šlo za vrečo cementa. Na srečo se dobri ljudje v beznici z njihovimi zlobnimi nameni niso prida strinjali in so preprečili omenjene izprijene nakane. Kmalu zatem sem se menda prebudil iz sladkih sanj in se nič huđega sluteč namenil lulat - za šankom pa sem naletel na uniformirana čudaka, ki sta me s šibkimi argumenti smrtno resno prepričevala, da tega ne smem. S svojo neprijetno retoriko sem se vseeno nekako prebil do pišoarja in postoril svoje. Sem pa pozneje zvedel, da bi prijatelju, ki je slonel ob akvariju, kmalu popustili živci, ker ga je objesten nastop varnostnikov doobra ujezil, tako švoh varovalno namreč ima. Toliko o tem. Pri vseh bizarnih perpetijah človeku komaj ostane kaj časa, da popiše kaj res nebitvenega, kar se mu je huđega zgodilo v teku življenja. Pravzaprav sem hotel pisati o vojski, o starih temnih časih, o rajnki Srboslaviji in njenih neslanih vojašnicah. Če prst pritisnete na zemljevid Balkana, tja nekam na sredo Balkana, nimate veliko možnosti, da bi preveč falili Pirot. Ta binglja nekje na pol poti iz Londona v Kalkuto. Sam sem se odpravil tja leta 1986, septembra. Nič kaj prida se nisem počutil. Tam sem bil že dvakrat na obisku pri bratu, ki je prav tam služil v srbski vojski. Prav nobene prijazne besede o svojem počutju ni našel. Mračnega pogleda je pizdil nad nekimi mizantropi, olivnato sodrgo, slaboumnimi militaristi... Na srečo je bil mejaš na bolgarski meji in je imel proti koncu pretežno mir. Ni pa povedal nič konkretnega, nič kar bi mi sočno ilustriralo lepote vojaškega življenja. Pozneje sem razumel, da je o teh rečeh res težko zbrano in nepristransko poročati mlajšemu bratu, katerega čaka isto. Še po več

letih je težko takšne stvari pisati za časopis, rabiš zgodovinsko distanco in par perov. Eno pa drži - če bi tistega nesrečnega septembra vedel, kam odhajam, ne bi odšel, no way! Zrak v Pirotu je bil pregost za moj okus, pa nisem bil vajen dihati solzivec vsak dan. Še avtohtonemu kmetstvu ni bilo pogodu, da smo redno zaplinali okolico in je z živino vred bežalo s polj. Pirot je bila menda kazenska kasarna. Nad vhom sicer ni pisalo: "DOBRO NAM DOŠLI U KAZNENU JEDINICU", ampak stvar je bila splošno znana, napisana z megljo v nebo kot angleška ustava. Družba je bila pisana - pankerji ("Oni što u civilstvu farbaju kosu i nose uske traper'ce."), čustveno moteni mladinci iz poboljševalnic, ki so si v pimpke tetovirali napise kot "POLJUBI ME!", šiptarji, ki so se potrudili in prišli iz začasnega dela v tujini, cigani, ki so preveč iskreno skrivali svojo mladost, cepci, ki niso imeli prav nobenih zvez na občini... Bil sem povsem nevajen bogate vojaške hrane - nek sotrp in iz Vojvodine je že prvi mesec v žlici fižola našel kar zajetno zeleno črepinjo. Menda so kuharji scali v zelje, da je prej dalo pene, zato se mi je potem tako nagravžno rigalo. Špeha tistih sifilitičnih pufsev raje ne omenim, na srečo ni bilo časa, da bi ga jedel, ker je sredi zajtrka vedno pridiral poročnik in rjovel: "Ajde brže, sad će zastava, trpaj u džepove!" Ko smo se natrpali s tovrstnimi dobrotami, se je svinjarija začela prebavljati in smo ekstenzivno srali, to bi še nekako šlo, hudič je bil potem, ko so te pol leta vsak večer pošiljali čistiti stranišče, če ga lahko tako imenujem. Sranje v pravem pomenu besede! Vmes se zgodijo stvari, ki zgledata zdaj prav neokusno patetične - ko ti pride na obisk punca, te spustijo v mesto do desetih zvečer; ali pa te prvega januarja prepričujejo, da moraš čistiti učilnico ob dveh zjutraj, čeprav pljuješ kri. Pa kaj se nisi naredil norega? Ste me hoteli vprašati to? Če si nor, ni tako lahko igrati norosti. Sploh pa ne gre, če so vsi okoli tebe nori. Do nedavnega se mi je redno sanjalo, da sem še vedno nekje v riti vesolja v nekakšni zelenodrekasti uniformi, da si še vedno razbijam glavo, kaj hudiča sploh počnem tu, saj sem vendar odslužil svoje. Ne dolgo tega sem sanjal isto, a sem si rekel: "Dost mam!" Sem poslal vse skupaj k vragu in je funkcioniralo. Tudi slovenske uniforme ne oblečem. Ena vojna je dovolj in preveč. Takrat mi niti menaške niso dali. Sploh pa si ne predstavljam, da bi spet prijel puško, bom še koga ubil. Naj si najdejo koga drugega, saj fest fantov, ki bi za domovino ali liter šnopsa storili vse, ne bo nikoli zmanjkalo. Naslednjič boste "zmagali" sami. Pax vobiscum.

M. C. ASHTRAY

AVTOCESTE

Komu so namenjena množična občila? V imenu koga in za koga novinarji zbirajo, selekcionirajo, obdelujejo in objavljajo informacije?

Če še pred dobrim desetletjem starejši uredniški kadri niso bili prepričani v enoznačnost odgovora, tega danes kot blisk izgovorijo tako uredniki kot novinarji: delamo za JAVNOST. Zato množične medije tudi poimenujemo z javnimi občili. "Vsakdo ima pravico pridobiti informacijo javnega značaja", zagotavlja svojim državljanom tudi Ustava RS v svojem 39. členu. Odgovor, da novinarji in drugi medijski producenti delajo za javnost, je potemtakem nesporen. Zato pa je toliko bolj sporna interpretacija tega odgovora: *Za katero javnost? Za eno ali za več javnosti?*

Kaj medijski ljudje mislijo, da javnost pričakuje, hoče, želi, zahteva? Ljudi zanima trač, saj vsi radi opravljajo, pravijo mnogi uredniki. Torej trač rubrike v večino medijev - postale so tako nepogrešljive kot horoskop. Zaradi javnosti. Ljudi zanima, kdo krađe, kdo je koga po glavi in kdo je komu kaj odrezal. Zato črne kronike, ki so med najbolj brani časopisnimi stranmi. Če se kregajo politiki, se kregajo za javnost pomembni ljudje - zato čimveč političnih razprtij in spletk v medije. Afere tudi morajo biti - drugače ne bi mogli objavljati "novih velikih novinarskih tem" in bi javnost prikrajšali za dognanja preiskovalnega novinarstva: kdo je s kom stal na parkirišču, kaj je imela gospa XY v prtljažniku, čigava sestrična je poročena s tistim stricem, ki je bil pred leti direktor družbene firme N.N., zdaj pa prek Cipa obrača nagrabljen kapital... Nekaj mesecev že so med sporočili za javnost in pismi bralcev protesti mnogih zoper trase bodočih avtocest. Ljudje se podpisujejo proti vzhodni ljubljanski obvoznici, stotine kmetov protestira, ker jim hočejo vzeti dobro zemljo. Pridelki, ki rastejo v območju nekaj kilometrov okoli avtocest, so oporečni... Novinarji pa navdušeno poročajo o novih kreditih za avtoceste. Nisem še našla novinarskega članka, ki bi pogledal s ptičje perspektive na to krpico slovenske zemlje in razmišljal, ali Slovenci res potrebujemo toliko avtocest. Ki bi šel med te številne protestnike in predstavil druge poglede JAVNOSTI. Ki bi bolje pogledal, kakšni sesuti tovornjaki se vozijo z 20, 30 km na uro po naših cestah - in vprašal, *kako lahko dobijo dovoljenja za vožnjo po slovenskih cestah. Ki bi primerjal kvaliteto naših cest, predvsem njihovo vrhno plast, z evropskimi standardi in posumil, da je mogoče odtekal denar drugam, ne v asfalt.* Ki... Ki bi razumel JAVNOST kot velike skupine ljudi, ki ne podpisujejo zdajšnje cestne politike. AVTOCESTA je zgolj metafora za razumevanje JAVNOSTI, ki naj bi ji služilo slovensko novinarstvo. Poleg objavljanja tračev, zdravih in spletk.

Terreh restavrira svojo sliko

Naslednji dan pa se je v Gala dvorani zgodil Stari Rock 94, Druga liga. Na odru so se po vrsti zvrstili: *Mamojebac* s Krka, *Morzelppronk* z Nizozemske, *Why stakla* iz Osijeka na koncu (napovedani so bili prvi) naši *Zoambo Zoet*, potem pa je **Marko Brecejl** (sicer organizator) presenetil in še sam zapel en komad. Posebnost tega koncerta so bili prenosni reflektorji, najbolj spreten lučmojster pa je bil nihče drug kot sam Brecejl. Radio Študent je vso dogajanje v živo prenašal.

TEKST IN FOTKE: TINA HAUSER

Nekateri so se utrudili že pred koncertom in si poiskali mehak vzglavnik (odder).

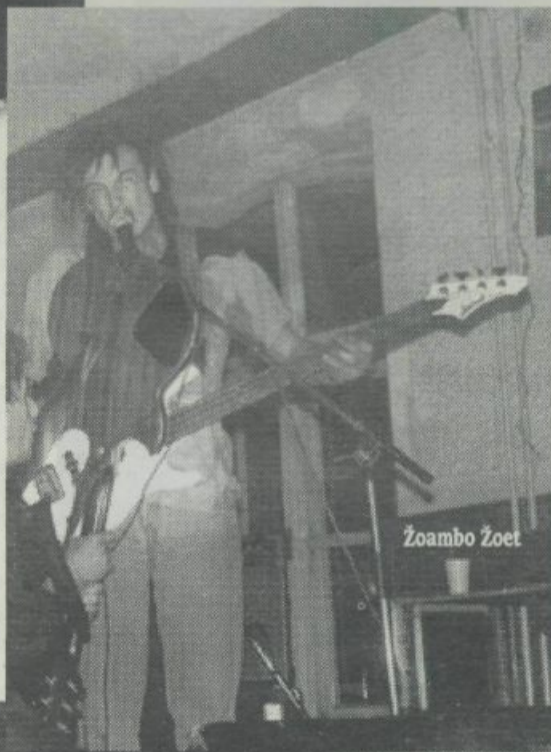
Marko Brecejl daje intervju za RS

Morzelppronk

Marko Brecejl

Zoambo Zoet

OB POLLETNICI

Zdi se, da gre na Metelkovi predvsem za neumnost ljubljanske mestne vlade, ki je naredila napako in se sedaj ne zna umakniti. Kdo modrejši bi Metelkovo brez jeze prepustil mladi kulturi, če si jo je tako želela, ali pa našel kaj drugega, ne bi šel rušit zidov, ne bi odklapljal vode, in predvsem ne bi niti pomislil, da bi z ukinitvijo mestne podpore grozil drugim kulturnikom, ki mu v tem disputu ne dajejo prav.

Gospodoma Strgarju in Vidmarju bi rekel, da bi bila odločitev, da spremenita odnos do Metelkove, še sedaj kulturno in kultivirano dejanje in korak k "srečevanju duhov". "Kako doseči, da bodo dobri ljudje veseli, slabi pa jezni? - Država naj da kulturi Mladiko, Ljubljana pa Metelkovo."

SAMO RESNIK

Pikalov & Morovič

METELKOVANJE

Minuli petek smo na Metelkovi praznovali polletnico zasedanja našega squota. Ob tej priliki ste si lahko v Chanell Zero ogledali dela nekaj umetnikov, ki delamo na Metelkovi: *Terrahovo sliko s kolesom*, *pa Frenkove, Damjanove in moje fotke*. Poslušali in gledali ste **Enzo Fabiani** potem pa še **Pikalov in Morovičev dramolet**. Nazadnje so v veselje odfrčale rakete.

K O L O F O N

TRIBUNA IZHAJA DVOTEDENSKO. Je časopis za visokošolska, družbena, politična in kulturna vprašanja, katerega ustanovitelj in izdajatelj je ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE V Ljubljani (SOU). Naslov uredništva: Kersnikova 4, Ljubljana, soba 206, telefon 061-319-496, telefax 061-319-448. Uradne ure med 10 in 14 uro vsak dan. Časopisni svet TRIBUNE: Tone Vidmar, Miran Božovič, Lev Kreft, Darko Štrajin, Antisa Korljan, Janez Kotar.... Uredniki: Samo Resnik (publicistika, lektura), Nataša Novak (kultura in oblikovanje), Boris Ugrin (droge in ostale радости), Ksenja Perko (študentski informator - "NEVROZA"), Primož Trobevšek (zobojrečarstvo), Tomaž Koblar, dr. Ignorantiae (v. d. etnomanijak), Matej Kovarčič (računalniški strani), Bojana Zupančič (pravo), Matej Poljansek (duhovnost), Lara Lah, Manica Ferenc in Gorazd Drevenšek, "ki je za vse odgovoren". Prelom: SLOVENEČ (Dule, Helena *poprta nagrade za križanko*, ki je *toberat nd*, Lex...) Tisk: MISMAŠ VIP; Alenka; uradne ure od 10 do 14 ure. Sprejema naročila na časopis. Cena izvoda je okroglih, oglatih, hrpavih ali gladkih 100 SIT, ob naročilu 80 SIT. Naročnina plačljiva 2 krat letno (2 x 900 sit). Poština za naročnike je plačana pri pošti 61102 Ljubljana; Izhaja ob finančni podpori Ministrstva za kulturo RS, SOU in predvsem ob pomoči tržnega oglašanja, zatorej - *poslovneži* - v pomoč! "Tribuna stoji med proizvede iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%."

KAŽIPOT / VODILO

- 10-11 **ETNOMANN & ETNOŽENA**
- 12 **DUHOVNOST**
- 13-20 **NEVROTIKI**
- 20 **PROGRAM BODOČEGA ŠEFA**
- 21 **V OČETOVEM IMENU**
- 22-23 **ROCK & REKLAMA**
- 23-25 **PRAVLJICE**
- 26 **LDS HEADS VELIKA RUSIJA KONFUCIJ V ZAPORU**
- 28-29 **HEKERJI IN AdriaNET**
- 31 **SO LONG, FUCKERS**

Anarhični zafrkanti odhajamo, avtoritarni resnobneži pribajajo, ne bo več grdih besed, grdih misli in grdih člankov, le lepa slovenščina, lepe misli & lepi članki
Lex says: Enjoy, it's Springtime!!!!

Skromnost in nedolžnost - očarljivi lastnosti, ki se ju je treba znebiti, čim puberteta to omogoči. Poul Anderson

Kako naj jih imenujemo odvisniki, uživalci, narkomani?

V javnosti so zelo napačne definicije, imamo uporabnike drog, od katerih le redki postanejo odvisni, zato pravimo, da nekateri droge uživajo, pa niso odvisni in imamo tiste, ki droge uživajo in so odvisni. Narkoman je odvisen od narkotičnih drog, če je nekdo odvisen od kokaina, ki je poživilo, mu ne moremo reči narkoman. Najboljša definicija je odvisniki od drog.

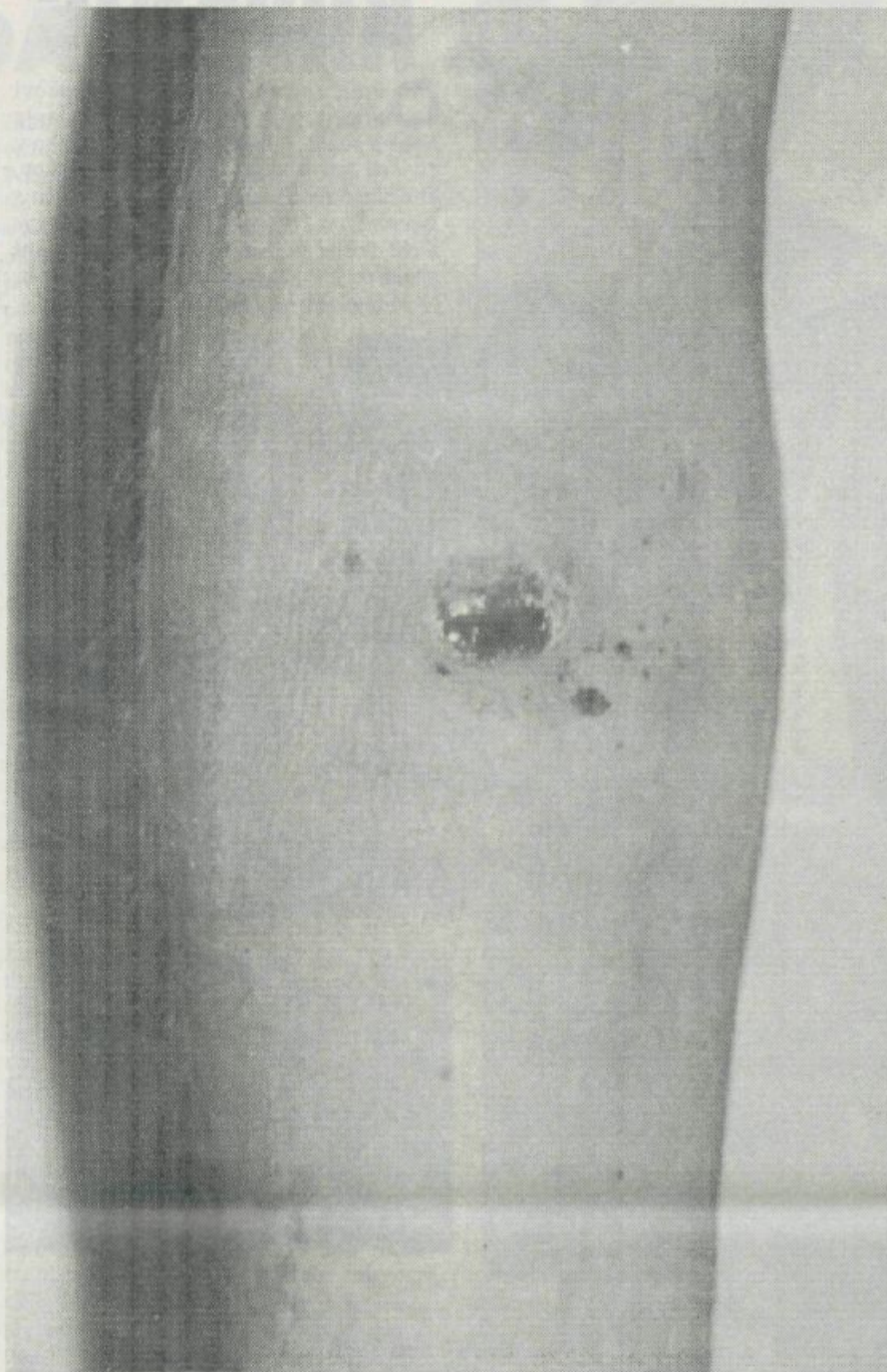
So vam na začetku pomagale uradne institucije?

Zadeva je potekala tako, da smo pol leta delovali nekako v tajnosti, uporabljali smo metadon, ki je bil v tistem času substanca, ki je bila še problematična v slovenskem prostoru. Po enem letu smo šli v javnost. Imeli smo narejene preiskave, začeli smo objavljati, bili smo bolj pogumni. Stvar se je začela hitro premikati tudi drugod po Sloveniji. Podobna ambulanta se je razvila v Ljubljani, upamo, da bo kmalu tako tudi v Mariboru.

Nastajajo novi centri, verjetno ne zaradi večje človeške zavesti, ampak zaradi večjega števila odvisnikov?

V družbi se je potrebno prilagajati razmeram, ki vladajo. Potrebno je delati tisto, kar je v tistem trenutku nujno. Tako se mora prilagajati tudi zdravnik. Ne more zdraviti gripe, če gripe ni. Bolezen odvisnosti je v prehodnem obdobju, ne vem koliko časa bo trajala, ... Tukaj ne gre samo za boleznin odvisnosti z ilegalnimi drogami, Slovenci imamo veliko več problemov z legalnimi kot pa z ilegalnimi drogami. V tem trenutku je potrebno kot zdravnik dvigniti glas in povedati, da je slovenski narod ogrožen, ter nekaj narediti. In

Dr. Milan Krek je gotovo eden najbolj znanih strokovnjakov, ki se ukvarjajo s problemom zasvojenosti na Slovenskem. Začel je 1991 leta, ko je prišel v stik z večjo skupino uživalcev, stopil je na njihovo stran in jim skušal pomagati.

KREK ČER ČER

program, mora zahteve izpolnjevati in sčasoma jih tudi lažje izpolnjuje. To pomeni, da naš program izpolnjuje oba praga, gre z višjega proti nižjemu. Pri tem so vključeni vsi socialni dejavniki, nad bolnikom je presija, tako, da se ta odloči in naredi križ nad drogo. Vse to pa ni ravno najboljšo, program bi moral biti visoko ali nizkopražen, moral bi biti nek nivo. Vendar v tem trenutku ni v Sloveniji nobene ponudbe na tem področju, ali pa so redke, zato moramo tako delati. Ko se bodo stvari uredile, bomo šli v diferencirane programe. Odvisniki so grešni kozel te družbe, ali pa njen produkt, zato bi se moralo to spremeniti. Mi delamo na tem, kolikor se pač da.

Kako živijo odvisniki v Sloveniji?

Težko. Raziskave kažejo, da so v naši ambulanti stari v povprečju 27 let, da je večina brez dela, teh je več kot 60 procentov, 40 procentov jih živi pri starših.

Veliko sodelujete s Karitasom?

Pred leti sem začel sodelovati z očetom Francem iz Portoroža. On je prinesel program zdravljenja iz Italije. Caritas se je priključil šele kasneje. Mene enačijo z metadonskim programom, kar ne drži. Tukaj je vrsta programov od hospitalizacije, do zdravljenja brez metadona. Pozdravili smo ljudi samo s psihoterapijo ali pa z zdravljenjem v komunah. Uporabljamo vse metode, ki so v tem trenutku v Sloveniji mogoče. Teh pa je trenutno malo.

Zanima nas ravno metadonski program. Kako določite število tablet za posameznega pacienta?

Vsakemu odvzamemo urin, opravimo teste, vidimo, pri čem smo. Šele potem se skupaj z njim vsedemo, pogovorimo in spoznamo, kaj je on pripravljen zase storiti. Potem se odločimo za obliko terapije in ni nujno, da bo ta metadonska. Če pa že grejo na metadon, je več variant. Nekateri se že po enem mesecu popolnoma očistijo in se ne vračajo, drugi imajo šestmesečne programe, spet tretji se zdravijo leto ali več. Ti si z metadonom pomagajo več let. Hkrati si na novo urejajo življenje, socialno in psihološko zaživijo. Takrat tudi ni več potrebe po drogi. So spet taki, ki z metadonom živijo do smrti, pri tem pa niso več v stari igri, preprodaji, nenehnem izpostavljanju nevarnostim, ki nastajajo pri

jaz kot zdravnik lahko naredim to, da odprem ambulanto in da ljudje hodijo k meni, politik lahko naredi nekaj drugega, ravno tako pedagog. Ne more pa se zdravnik ukvarjati še z vzgojo in o zadevah politično odločati.

Gotovo pa sodelujete, pomagata pri izobraževanju?

Vsaj na Obalnem področju smo lepo razvili sodelovanje med šolami, UNZ-jem, sindikati in drugimi ustanovami. Iščejo sisteme in ukrepe, ki bi bili učinkoviti in bi pomagali.

Človeka preseneti vaš odnos s pacienti in njihov do vas. Ta odnos na "ti", porušen je arhetip odnosa med zdravnikom in pacientom.

Poznamo t.i. visokopražne programe, ki zahtevajo od človeka, ki vstopi v ta program veliko energije in težkih odločitev. So pa programi, ki so manj zahtevni, ki se stopnjujejo in postavljajo vedno večje zahteve. Mi smo bili pred dilemo, ali gremo v visokopražni program ali pa v nižjepražnega. Slednji zajema veliko populacijo. Iz tega velikega števila bi izbrali tiste, ki bi prešli v višjepražne programe, kot so komune, bolnišnice, ali pa recimo Rugljev program. Ugotovili smo, da nek zahteven program ne pride v poštev, ker ga večina ne bi sprejela in šli smo v nižjepražnega. Pri tem pa je potreben drugačen pristop. Moraš biti odprt, kajti v tem primeru pridejo, sicer ne. Postopoma pa zahteve stopnjujemo, vsak, ki je vključen v

V IMENU MEDICINSKE ETIKE
ODLOČNO PROTESTIRAM PROTI
UPORABI METADONA!

➔ vbrizgavanju mamil. Metadonski program je nizkopražen program.

V javnosti se ve, da se pacienti, ki so na metadonskem programu, vseeno fiksajo naprej.

To je samo nepoznavanje strokovne literature. Lepo je definirano, da se v prvem letu terapije kar 80% pacientov občasno zbode, kasneje pa ta procent pada vse do petega leta, ko večina ne uživa več heroína, ampak si pomagajo z metadonom. S stvarmi, ki se jih skozi življenje naučimo, ne moremo nehati čez noč. Za odvisnike pa je značilno, da niso močni karakterji, gre za osebnosti, ki so manj odporne na stresogene dejavnosti. Zato težje prenehajo s stvarmi kot ljudje, ki niso obremenjeni.

Vrnimo se k zahtevnejšim programom. Dr. Rugelj ima pri zdravljenju alkoholikov tako strog sistem, da pacient ne sme popiti niti kozarček vina.

Samo pacient to ve že na začetku zdravljenja in ve da tega ne sme, ker če pije, mora zdravljenje zapustiti. V tem trenutku pade v nižji program. Zato je pomemben spekter programov, da lahko prehajajo od zgoraj dol ali obratno. Najhuje je, če pacient ni v nobenem programu. Takrat izvisi, povzroča infekcije, se ukvarja s kriminalom, ...

Zakaj potem ne pride do nekega državnega programa zdravljenja? Poskusi so, vendar so očitno prešibki.

Zakaj imamo v Sloveniji toliko nogometnih klubov?

Ker nogomet privlači veliko ljudi.

Ne, ker je nogometni klub lahko voditi. Težko pa je voditi metadonski program. V Sloveniji ni toliko ljudi, ki so pripravljeni delati na tem področju. So pripravljeni pomagati, vendar nihče ni pripravljen temu podrediti svoje življenje. Že kadrov je malo, šele nastajajo. Problem pa je tudi v denarju. Ti programi so v manjšini povsod v svetu. Tudi v Ameriki je možno zdraviti le določeno število odvisnikov, ker za masovno zdravljenje ni denarja. Zato so pomembne drugačne iniciative, recimo takšne kot je Karitasova. V državi se pripravlja mreža treh centrov Maribor, Ljubljana in Koper, ki bodo razvrščali odvisnike v določene programe. Ne moremo pričakovati, da bi v treh letih, odkar je epidemija prišla, našli ključ za njeno zaustavitev. Še nekaj let bomo morali trdo delati, da bi lahko določene programe izpeljali, jih financirali. Na zahodu delajo z odvisniki že trideset let, mi pa tri, to je desetkrat manj. Tega se moramo zavedati.

Lahko govorimo o epidemiji?

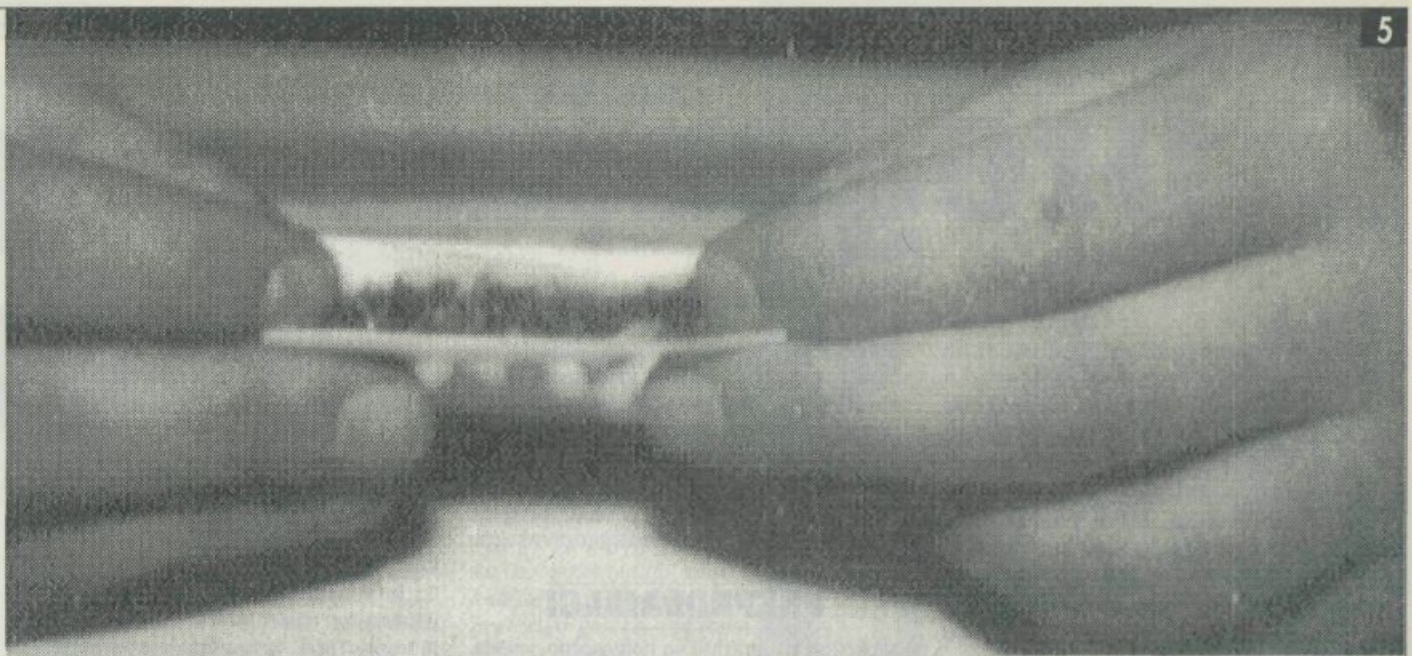
Da, ta izbruhne in napreduje, s tem da bo naša generacija priča njeni umiritvi. Tako kot so danes temu priča Nizozemci, s tem da so oni delali na preventivnih programih 25 let. Pri nas ne more biti efekta v tem trenutku, imamo pa nekaj zelo dobrih preventivnih programov. Imeli smo dobre seminarje za učitelje, ki bodo to znanje razširjali naprej. V javnosti pa je bolj znano kurativno delovanje, ker je ključ po pomoči zelo glasen. Ne smemo pa se bolj posvetiti terapiji kot preventivi, ker bi nam bilo lahko čez trideset let žal.

Koliko vas je zdravnikov, ki se ukvarjate z odvisniki? Potrebujete posebno dovoljenje?

Sedaj je začela delovati zdravniška zbornica in s pooblastili bo drugače. Za pridobivanje licence bodo določeni pogoji. Težko je odgovoriti na vprašanje, koliko zdravnikov se ukvarja z odvisniki. Veliko jih je, odvisniki so zelo zahtevni pacienti. Zdaj imam dva svoja pacienta na kirurgiji v Izoli, to pomeni, da se z njima ukvarjajo tudi zdravniki s tistega oddelka. Prava centra za zdravljenje sta samo dva, v Ljubljani in Kopru. Poskusili bomo še v Mariboru, dobre izkušnje imam z ormoško psihiatrično bolnišnico, tudi idrijsko. Sodelujem z dr. Kastelcem iz Centra za mentalno zdravje. Saj nas je kar nekaj. Moramo se večati. V Sloveniji je potrebno vpeljati epidemiologijo, saj ima pojav odvisnosti pri nas drugačne karakteristike in razsežnosti kot recimo na Nizozemskem ali Veliki Britaniji. Tujih izkušenj ne moremo direktno prenesti k nam. Smo različni in imamo svoje značilnosti. Poglej slovensko samomorilnost.

Po pogovorih, ki smo jih imeli v lekarnah, sem dobil občutek, da tam niso navdušeni nad metadonskim programom. Motilo bi jih, če bi odvisniki hodili po vsako dozo posebej v lekarno.

Ja, javno mnennje je problematično. Za

slovenski narod bi bilo najboljšo, da zapre vse norce v norišnice, kriminalce in narkomane, vse, ki šepajo v neko drugo ustanovo, tiste, ki gledajo navzkriž, pa v tretjo. Na koncu bomo po Sloveniji hodili le še lepi ljudje. Naučiti se bomo morali, da imamo narkomane, alkoholike, tiste, ki ne vidijo,.... To moramo sprejeti, oni so del narodovega telesa. Ni ne etično in ne pošteno, da se tako obnašamo.

To so marginalne skupine, ki doživljajo povsod enako usodo.

Lahko se nek narod, govorim pogojno, tako obnaša, če ima sto, dvesto milijonov pripadnikov. Narodu, ki ima borih dva milijona pripadnikov, pa mora biti vsakdo strašansko dragocen. Nekoč je družina normalno funkcionirala, četudi sta bila v njej onemogli dedek in duševno prizadeti otrok. Danes v postmoderni družbi ni več tako. Za prizadete ni več časa in kljub bogatenju družbe ni niti denarja. Odvisnost je kronična bolezen, nekdo, ki si poškoduje nogo, dobi od družbe bergele. Nekdo, ki je bolan in rabi metadon, ker je brez njega invalid, pa ne dobi bergel, družba ga kamenja. Tako se odvisniki tudi počutijo. Odvisnik ve, da če bo priznal da se fiksa, da bo potisnjen v najnižjo kasto. So ljudje, ki niso pet, deset let tega priznali, čeprav so potrebovali pomoč. Ne smemo jih izolirati, ne samo zaradi tega, ker to ni humano, ampak tudi zaradi tega, ker s tem oblikuješ skupino, ki je neprimerno bolj podvržena infekcijam in drugim problemom. S tem dela ta skupina družbi še toliko večjo škodo, kot bi sicer.

Z lekarnami pa je pač tako, da te naše niso delane tako, da bi tam uživalci lahko pili metadon. Ne more odvisnik priti v lekarno in se izpostaviti družbi, kakršna je naša. Kako pa preprečiti manipulacijo z metadonom? V družbi večina ljudi ne goljufa, ne krade, večina je poštena. Tako je tudi z odvisniki. No, tista peščica ljudi, ki se tega ne drži, pa bo pregnala poštene reveže piti v dispečerske centre. To je že dogovorjeno na republiški ravni, gre za tekočino, ki ima določen procent te substance. Kje pa bodo ti centri, je stvar regije. Dejstvo je, da ne bomo več tako liberalni. Spet smo pri vrsti programa. Zdaj dvigujemo prag zahtevnosti. Kar pomeni, da bodo določeni ljudje izpadli iz sistema, v tem trenutku žal ne gre drugače.

Kako je z mednarodnim sodelovanjem?

Problem droge je globalni problem celega sveta. Zelo analitično in sistematično se lotevajo tega problema, nič ni hitenja, vse gre po logičnem zaporedju. Pomemben pa je korenit prestop iz represivnega odnosa ljudi na zahodu. Do odvisnikov so postali bolj liberalni zaradi virusa AIDSa. V Franciji je 26% okuženih z AIDSom uživalcev drog.

Pri nas je ta odstotek nižji.

Ja, na srečo, to pa zato, ker je pojav nov. Čez nekaj let bo veliko hujše. Vendar, če se takoj lotimo pravih programov, potem imamo lahko tudi prednost. Če bo pri nas tisoč okuženih, bo prepozno, zato je potrebna pravilna organizacija. Glej, jaz imam tukaj polno škatlo igel, ki jih delim.

Cena igel je v primerjavi s ceno zdravljenja enega obolelega z AIDSom zanemarljiva.

Ja, vendar je vmes morala. Moralno vprašanje ima večjo težo, kot praktično. Pri nas je uživanje heroína nemoralno dejanje. Uživati alkohol pa ni nemoralno, je družbeno sprejemljivo. Ne smemo gledati različno na

človeka, ki boleha zaradi heroína in tistega, ki leži zaradi alkohola. Trenutno je celo večja verjetnost, da človek umre zaradi ciroze jeter, kot pa zaradi heroína. Pravilno je, da se škodljivo uživanje drog preganja. Čisto iz ekonomskega vidika. Družba vlaga v človeka dvajset let, ta pa z mamil postane v nekaj letih razvalina, ki ne bo nič več naredila. Slovenci pa smo narod, ki izumira, nataliteta je majhna. Vsak tak pojav nam zelo škodi, pomembna je vsaka smrt, ki se zgodi zaradi mamil, alkohola in tobaka.

Kako ocenjujete don Pierinove skupnosti?

Komuna je umetno kontroliranje okolja. Načela, ki tam veljajo, so kruta za nekoga, ki je formirana osebnost. Odvisnik, ki je že pet let na heroínu, je v taki stiski, da nima več druge poti. Starši se ga odrečejo, družba ga prezira, v šolo ne more. Preostane mu enajsta šola pod mostom. Umakne se v komuno, ker v družbi nima več kaj iskati. V komuni se odvisnik po programu počasi socializira. Živijo po načelu 8-8-8. Osem ur dela, osem ur počitka, osem ur zabave. Povej, kdo si lahko danes privoščil tak urnik. V prvem letu se odvisnik nauči osnovnih življenskih opravil. Pere si perilo, kuha, prideluje hrano,.... Potem

začnejo nadgradnje s skupinsko dinamiko, pogovorom, branjem, psihologi. Po vsem tem pa ima pacient šibko točko. Potrebuje berglo. Ljudje bi morali vedeti, da še vedno ni tak kot oni.

Kako je z vašim odnosom do represivnih organov, policijo in sodstvom?

Naša policija je zelo izobražena, veliko hodijo po svetu. Zaporji malo zaostajajo. Sodelujem s koprskim zaporom in ni nikakršnih težav. Če je v zaporu kakšen odvisnik in me potrebuje, ga lahko takoj obiščem brez vsakršnih komplikacij. S policijo nimam nikakršnih problemov, niti ni etičnih problemov, ne gre za izdajanje, obstaja fair play. Tudi sami kriminalisti so zelo obremenjeni s svojim delom. Posebej na Obali so v svojem delu zelo uspešni.

Kako je s fiksanjem z metadonom?

To je prišlo s Poljske, iz revnejših vzhodnejših dežel. Metadon mešajo z raznimi pomirjevali in tej zmesi rečejo kompot.

Kaj bi bilo, če bi jaz popil en metadon?

Nič, če bi te kaj bolelo, bi deloval kot analgetik.

BORIS UGRIN

Zakaj pravijo, da je kul? Ti saj noben ne teži (tko se ti pač zdi).

Drogaaaaaa.

ali, kako postati dealer

Naučili smo se že, da bi z doslednim iskanjem preprodajalcev in odkrivanjem njihove mreže, prišli do točke, kjer si na vprašanja ne bi več mogli odgovarjati, ne da bi postali neprijetni, tečni ali celo nevarni. Poglejmo si zato, kako poteka preprodajanje droge in kakšen delovni režim vlada med korenjaki, ki jim ni tuja misel, da se ukvarjajo z običajnim poslom, ki bi ga gotovo opravil kdo drug, če ga ne bi oni.

DEALER

Najenostavneje si dealerja predstavljamo kot brezsrčnega kriminalca, ki na osnovnoškolskem dvorišču, skrivnosti in novotarij željnim otrokom, ponuja zastoj sladkorčke, ki nadebudneže zamikajo, ker so prepovedani in se, poleg tega, po njih počutijo še zelo cool. Nadaljevanje takšnih nedolžnih igrice je vsaj v nekaterih primerih vsakomur popolnoma jasno in usoda nekaterih pogumnežev tudi. Drugi vidik nam običajno ponudijo mediji, ob poročanju o zgodovinskih uspehih slovenske policije v boju zoper dobro organizirano mrežo preprodajalcev. Povprečni Slovenec si zato kot preprodajalca droge, predstavlja sprevrženega kriminalca, ki bi mu bilo treba, ko se ga dobi, polomiti roke in noge.

NARKOMANI IN DŽANKIJI

V žargonu, ki ga uporabljajo ljudje, ki se z drogo na različne načine ukvarjajo, se človeku z dna reče narkoman. To je končni kupec, oseba, ki drogo le uporablja. Je navaden potrošnik. Običajno so zelo užaljeni, če jim kdo reče, da so džankiji. Slednji so tudi uporabniki droge, vendar pa tu in tam določeno količino droge preprodajo. S tem si v teh hudih časih popravljajo standard in rešujejo težave, ki bi se, ali se pojavljajo ob enormni porabi droge. Običajno to naredijo tako, da delu količine, ki so jo kupili za lastno uporabo, primešajo nekaj sladkorja ali česa drugega. (Bog pomagaj, če so slabe volje ali jo želijo komu zagosti, saj potem primešajo še vse kaj drugega. Mešanica lahko postane smrtno nevarna in tu po mojem mnenju tiči največ vzrokov za smrt odvisnikov in ne mogoče v zavesti over-dose.) S tem dobijo seveda manj čisto, oziroma koncentrirano

drogo, ki pa je za tiste z dna še vedno dobra, če ni druge in običajno je ni, ki jo preprodajajo naprej in brezskrbno služijo. Tako si pomagajo v peklenem ritmu zahtev po vedno novem šusu. Tem, globoko v duši še nekako oprostimo preprodajo, saj so mogoče le nekoliko bolj iznajdljivi kot navadni odvisniki, v srcu pa še vedno samo poraženci.

PREPRODAJALCI

Naslednji v hierarhiji so dolgoročno seveda tudi poraženci, čeprav so trenutno presneto bogati. To so brezsrčni, kruti dobičkarji, ki iz človeških slabosti kujejo enega najbolj dobičkonosnih in krvavih zaslužkov. Ti imajo, ne glede na rang, vsi osnovno ime preprodajalci - dealerji. Oni večinoma ne uživajo droge. Nekateri se je sploh ne dotaknejo, drugi so športniki, vikendaši, turisti, torej občasni uporabniki predvsem koke, ki je izvrsten psihostimulans. Kateri šef pa ne bi, vsaj vsake toliko, potreboval nekaj dodatne energije v tako ubijajočem poslu. Nekaterim seveda tudi spodsne in spoznajo ves pekel počasnega propadanja in sestopanja na najnižje stopničke človeškega dostojanstva.

PERPETUUM MOBILE

Sistem, ki so ga ustvarili slednji, je zavidanja vreden. Je nekakšen perpetuum mobile. Sile v njem so centripetalne in le redko komu je dovoljeno, da živ in zdrav izstopi iz igre, če mu to sploh kdaj pade na misel. *Temeljno gibalno celotnega cirkusa je prepoved nekaterih naravnih ali umetnih snovi, ki povzročajo toliko željene učinke.* Največkrat nas preseneča, da sta sistem in hierarhija vzorno organizirana. Navzgor se, tako kot pri vsakem drugem pravem poslu, prebijejo le najsposobnejši. Ti se generirajo iz množice antisocialne mladeži, ki jih je zaradi krize moralnih vrednot vsak dan več. Izbira kadrov je vsak dan večja, konkurenca med njimi tudi, zato se izboljšuje tudi kvaliteta dela. To pomeni, da uspevajo vse hujše barabe in vse zlobnejši delovni prijemi. Tisti, ki obvladajo le strelno orožje, so dandanašnji res pravi amaterji. Kar vidite v filmih, kjer junaki kot za šalo mečejo vrata s tečajev in nasprotnikom lomijo kosti, se dogaja tudi pri nas. Seveda pištole še vedno radi uporabljajo. Te je vsaj pozimi prej videti, kot gore mišic pod debelo puhovko.

MOJ PRVI MILIJON

In kako ti mladeniči postanejo dealerji? A vi ne bi zaslužili od nekaj sto do nekaj deset ali stotisoč mark na mesec, za pol ure strahu? Vem, da ne bi. Toda vedno se najde nadebudnež, ki bi. Preseneti nas s tem, kako hladnokrvno spusti gume policijskemu avtu, ko so policaji na obhodu v bližnjem lokalu. Ta je že pravi. In zagotovo nima dovolj denarja za naslednji žur ali za popravilo motorja. Torej, vi že veste kam je potrebno pritisniti, in stari dealerji tudi. Verjetno so boljši lovci na talente, kot vsi trenerji bivše YU košarkarske lige, skupaj.

LEASING

Sprva dobiš drogo na up. To pomeni, da prineseš izkupiček, ko jo razprodaš. Takrat dobiš novo. Tu opazimo fenomen večnega dolžništva, ki dealerje ne izpusti iz objema narko scene. Mali dealer nikoli, ali le redkokdaj, plača vnaprej, oziroma takrat, ko dobi drogo. To se dogaja le zelo visoko. Tako si večji dealerji pridobijo večnega dolžnika. Povdarek je na večnega, čeprav ni zanemarljivo biti tudi dolžnik. Droga je sama po sebi tako prekleto poceni, da je ni nikoli težko žrtvovati od nekaj gramov, do nekaj kil, če že mine toliko časa, da jo je potrebno spet nekaj odkriti. Vsakič se vložek deset in večkratno povrne. Po drugi strani, pa je še tako prekleto draga, da se splača lomiti kosti dolžnikom, ki že preveč časa niso poravnali svojega dolga. Izhoda največkrat ni.

POSEL

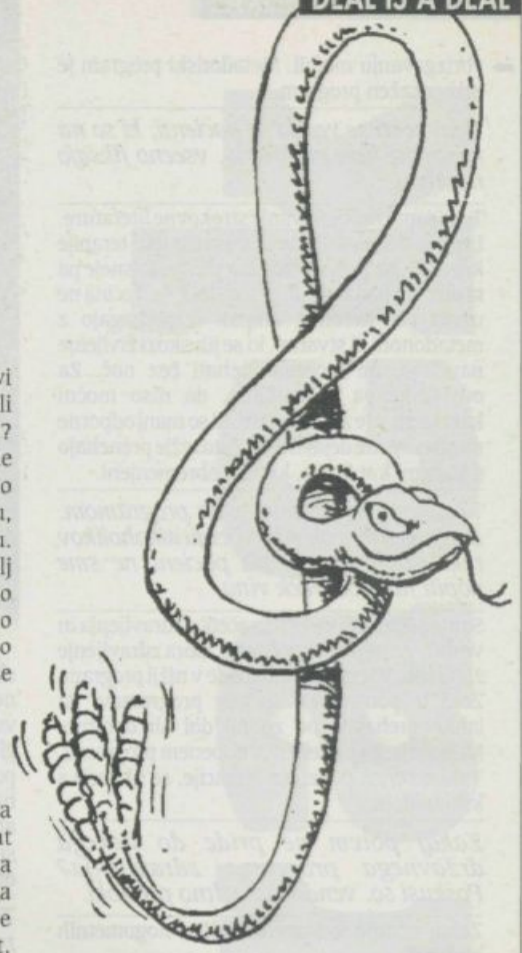
No, sedaj imamo mladeniča, ki vstopa na sceno in se veseli zaupanja starejšega kolega, ki mu je zaupal dvajset dekagramov prvovrstne robe, na up. Kmalu ugotovi, na kakšen način se vrtijo zaslužki. Tudi sam si je odrezal svoj delež. Zadovoljstva ob prvem zaslužku se najbrž vsak od nas spominja. In denar ima to neprijetno lastnost, da ga je potrebno imeti zmeraj več, če naj bomo zadovoljni. Kmalu nov motor ni več dovolj, potreben je avto in tako naprej. Od dealerjeve spretnosti, zlobe, nasilnosti, zvez in iznajdljivosti je odvisno, kako hitro se bo pomikal sem ter tja po hierarhiji in kako velike zaslužke bo imel.

DOLGOVI

Vsak od dealerjev dobi drogo po natanko taki ceni, da se mu jo še splača prodajati. Od njega samega je odvisno, koliko bo iztržil. To pomeni, koliko svinjarji bo primešal in kako nasilno bo izterjeval dolgove. Dolgovi so zakon. Ne poznam nikogar, ki bi se pečal z drogo in ne bi bil vsaj tu in tam do vratu v dolgovi. Tudi če bi imeli opravka z zelo umnimi ljudmi, bi zaradi ostalih nezanesljivežev, ki nikoli sproti ne plačajo, prej ali slej zašel v dolgove. *Ker pa nimamo opravka s pretirano umnimi osebami*, so dolgovi in nasilno izterjevanje vsakdanja stvar. Poleg tega je pohlep med temi ljudmi fantastičen. Večina navadnih smrtnikov bi se le stežka kosala s temi posebnosti.

DRUŽBA, KI DELUJE NA PRITISK

Vsak dealer je, skladno s svojo hierarhijo, deležen pritiskov od zgoraj. (Zdi se, da že veste, od kod so deležni pritiskov tisti najbolj na vrhu.) Narkomanom in malim džankijem v dolgovi običajno le smodijo dlake z vžigalniki ali dobijo kakšno brco pod rebra, včasih namenoma kakšen šus svinjarje, ki ni smrtonosen, nudi pa dovolj dela toksikologom in kirurgom. Bolj kot se pomikamo po hierarhiji navzgor, hujša so obra-

čunavanja. Uničeno stanovanje je mogoče že eksotika, kakšna cev pištole v ustih pa že bolj pogosta realnost. *In če ima gospod še tako dobre živce, bo imela njegova mama gotovo ta teden en par gat več za oprat.*

DOLGOVI

In zakaj je dolgove nemogoče sproti poravnati? Začne se popolnoma na dnu hierarhije. Narkoman prej ali slej finančno ne zmore dirke s svojimi potrebami po belem prahu. Naredil bo vse, da bi prišel do denarja, še najmanj to, da bo kje kaj ukradel. Dobavitelj ga bo pustil nekaj časa stradati, a ne preveč, le toliko, da bo kaj ukradel ali si kako drugače preskrbel denar. Seveda mu mora groziti, toda ne ravno pokončati, saj je boljši slab kot mrtev narkoman. Vsak dealer torej niha med navidezno popustljivostjo, ki mu omogoča, da ohranja stranko na eni in nasilnostjo, ki mu po drugi strani zagotavlja kolikor toliko reden dotok denarja. Zadeva je kljub navidezni zapletenosti razmeroma preprosta, saj tem ljudem ne vi ne jaz ne bi pripisali kakšne posebne brihtnosti. Višje po hierarhiji kot gremo, manj je šale in resnejše je nasilje. Velikokrat vidimo objokane in prestrašene starše, ki se jim niti ne sanja dobro, za kaj gre, pa so že izkusili vso grozo izsiljevanja, ki gre skupaj s poslom njihovih otrok.

ODGOVORNOST

Kazni so večinoma vzgojne in preventivne, saj danes kilogram heroina kot tak ne pomeni prav nič. *Cena je napihnjena* in sicer ne zaradi splošno sprejetega mnenja, ker je potrebno vzdrževati izredno široko razpredeno mrežo in skrbeti za varnost, temveč zato, ker je heroin prepovedan. Ravno zaplenjeni kilogrami droge višajo ceno tisti, ki je ostala na trgu. Seveda ne zaradi tega, ker jo bo po zaplembi manj za enako število odjemalcev, saj je je na pretek, temveč zato, ker se tako v vrste uporabnikov najlažje zaseje strah, da bodo za teden ali dva ostali brez svojih nebes. Po takem zastraševanju so pripravljeni plačati še tako visoko ceno.

Prepovedanost omogoča, da se za sto mark vredni kilogram heroina nekje v Pakistanu v Evropi iztrži 100.000 mark. Za zjokat. Mi se lahko danes. Preprodajalci se bodo tistega dne, ko droga ne bo več prepovedana.

ALEKSANDER FATUR

ŠIFRA: MARILYN

Iščemo dekleta za delo v nočnem lokalu. Kar so vam drugi ponujali, vam mi izpolnimo. Zaslužek zelo dober. Mlade, lepe in brez predsodkov pustite svoj naslov pod šifro: Marilyn.

Kar nekaj časa je že minilo, kar so nas preplavili takšni in podobni naslovi v časopisnih revijah. Ker me je zanimalo, kdo stoji za temi oglasi in predvsem, kdo se odzove nanje, sem oglas z omenjeno vsebino oddal pri nekem našem oglaševalskem časopisu. Povsem preprosto: sestaviš in plačaš oglas, potem pa čakaš. Dva tedna po objavi sem preštel izkupiček "mojih bodočih delavk". Na moje veliko začudenje sploh ni bil tako majhen. Na uredništvu revije so mi namreč izročili kar 6 pisemskih ovojnic s šifro Marilyn. Priznam, da me je skušnjava kar nekoliko zamikala. Hitra kalkulacija je nanesla lepe denarce. Vendar ne. Z zvodništvom se nisem hotel ukvarjati, pa ne zaradi strahu pred kazensko odgovornostjo ali zaradi nekakšnih moralnih prepričanj.

SANDRA IZ SOSEDNJE ULICE

"Dober dan. Sandra?"

"Ja."

"Matjaž. Javila si se na oglas pod šifro Marilyn. Zanima me, kdaj in kje bi se lahko dobila?"

Jutri, v neki gostilni. Ko sem odložil slušalko, sem čutil nekakšen nemir. Dejstvo, da sem se pravkar pogovarjal z žensko za denar, me ni pustilo povsem brezčutnega. Pred menoj je bilo še 5 naslovov. Še 5 žensk, ki si na tak način izboljšajo standard ali pa celo od tega živijo. Nisem jih poklical. Za en dan je bilo dovolj. V Sandrinem glasu sicer ni bilo ničesar, kar bi jo izdalo, vendar je bilo njeno pismo dovolj zgovorno:

"...zato me zanima tudi takšna oblika sodelovanja. Pričakujem vas na telefonski številki..."

Naslednji dan sem si nadel videz mladega, uspešnega moškega, ki se verjetno ukvarja s sumljivimi posli. Napad je najboljša obramba, je bil moj moto. V gostilno sem prišel namenoma tri minute prepozno. Na eni od miz sem zagledal dogovorjen znak. Ženska, boljše dekletke okoli dvajsetih, je sedela za mizo. Sploh je nisem opazil. Ni izstopala. Bila je enaka kot vse njene vrstnice. Presenetila me je. Moje predstave o takšnih ženskah so se razblinile.

"Sandra?"

V odgovor mi je ponudila roko. Prisedel sem, prišla je natakarcica in naročila sva kavo.

"Kje je ta nočni klub?"

Ni kaj. Punca ima enako taktiko kot jaz. Bravo.

"Moraš razumeti, da je ta klub povsem enak vsem ostalim klubom. Razlikuje se po tem, da ima pač neko posebno ponudbo za določene goste. Mislim, da bo dovolj, če ti za začetek povem, da je nekje blizu kraja, kjer sva sedaj. Saj veš, moram te bolje spoznati, se prepričati, da ne gre za kakšno past..."

"Ja, saj razumem. Moraš pa tudi ti razumeti. Tudi jaz te ne poznam."

Led je bil prebit. Kako enostavno.

"Imam nekaj stalnih klientov in nekaj občasnih. Živim dobesečno od tega. Zanima me, koliko bi lahko zaslužila pri tebi in seveda kaj zahtevaš?"

Ne spominjam se točno vsega, kar sem ji povedal, vendar vem, da sem jo prepričal. Verjela mi je. Monolog sem sklenil z: "Najbolje bi bilo, da se pogovoriva o vseh podrobnostih nekje na samem."

Ona pa hladno: "Ja, lahko greva k meni. Ni daleč."

O, ti sranje prekleto! Kaj pa zdaj? Nazaj ne morem več. Kaj, če je slučajno dogovorjena s kakšnim zaščitnikom, da me zvabi k sebi. Ne vem sicer zakaj, vendar se v življenju dogajajo tudi stvari, ki ne potrebujejo svojega zato. Nič. Bom videl, kaj bo.

"Ja, super. Greva."

GNEZDECE

Vstopila sva v stanovanje. Ko je zaprla in zaklenila vhodna vrata, sem opazil, da so dodatno zvočno izolirana. Pametno.

Ker sem ji omenil, da bi lahko prevzela kliente tudi na svojem domu in hkrati poudaril, da pač zahtevam določeno mero nivoja uslug, h katerim štejem tudi prostor, kjer opravi svoj posel, mi je razkazala stanovanje.

"Tu se pa odvija scena. Lahko si ogledajo tudi kakšen film na kasetarju, poslušajo glasbo, spijejo kakšno pijačo."

Prostor me je presenetil. Na sredini velika postelja, ob njej nakakšna odprta omara, vsebina pa je spominjala na manjši sex-shop, pa še videorekorder, glasbeni stolp, priročni barček in mizica ter dva fotelja. Slike na stenah so služile svojemu namenu in odražale namen prostora. Pogled se mi je ustavil na omari, sex-shopu. Pozabil sem na blodnje o zaščitniku in nekako sproščen sem postal.

"Kot vidiš, imam vse potrebno. Eni želijo to, drugi drugo. Načeloma ustrezem vsem in v vsem. Seveda so za različne stvari cene različne. Analnega seksa ne prakticiram, drugače pa počnem vse. Tudi z ženskami in pari." Stopila je k oknu in zagrnila prijetno obarvane, težke zavese. Sedel sem na rob postelje. Ponudila mi je konjak.

"Hvala. Lahko bi sprejela kliente, ki bi ti jih poslal, tudi tukaj. Načeloma gre za delo v lokalu, vendar imaš stvari zadovoljivo urejene. Moramo paziti na dobro ime. Rad bi vedel še, če si bila na kakšnem testiranju za aids, oziroma, kako je s tem in pa koliko klientov lahko sprejmeš na dan."

Uf, tale je bila pa močna. Če je imela še kakšen dvom glede mene, ga je sedaj gotovo izgubila. Gledal sem jo. Sedla je na sredino postelje in niti malo se ni zmedla ob mojem vprašanju.

"Na testiranja hodim redno. Že zaradi sebe. Sicer tudi vedno uporabljam kondom, vendar nikoli ne veš. Do sedaj se še ni zgodilo, da ne bi mogla več. Sprejemem jih lahko toliko, kolikor časa je na razpolago. Dovolj. Verjetno te zanima tudi, kakšna sem v postelji? Ker gre za poslovni

FOTO: TINA HAUSER (HISER)

dogovor, te ne bo stalo nič. Pa tudi vseč si mi..."

Zadnje besede in njen pogled sta me skoraj omamila. Nagnila se je k meni in me objela okoli vratu. Na prsni sem začutil njena bujna in čvrsta prsa. Poiskala je moj vrat in začutil sem vroč dah in konico jezika. Roko je prestavila na moje mednožje in poiskala zadrگو.

"O.K. Dovolj bo. Ni več potrebno. Vidim, da zadevo obvladaš."

Ob teh besedah sem skočil pokonci. Med nogami sem čutil posledice Sandrinega dela in prav bedasto sem se počutil, ko sem stal pred njo z močno izbočenimi hlačami. "Ja, dobro, dobro. Pustiva to. Daj, pridi..." Razložil sem ji, da je zame posel posel, zabava pa zabava. Dovolj sem videl. Ustreza pogojem in lahko se bova dogovorila za sodelovanje. Bom jo poklical čez dan, dva.

"Prav. Je pa škoda. Prav lepo bi nama lahko bilo..."

Ja, saj ne dvomim. Vendar imam žensko, ki jo ljubim in prav lepo nama je...

MATJAŽ

EKSOTIČNE LEPOPOTICE PO 50.000 TOLARJEV

Agencij in salonov, ki ponujajo sprostilne usluge, razna spremstva deklet, vse vrste masaž, vroče pogovore po telefonu in seveda tudi - povsem direktno in brez ovinkov - seks, je za naš prostor presenetljivo veliko. Če in kako jim cvetiposel, je vprašanje, ki se vsiljuje ravno zaradi velikega števila tovrstnih agencij in salonov, vendar o tem kdaj drugič. Vsem, ki zaradi kakršnikoli razlogov ob pogledu na različne oglase v časopisih in revijah niste posegli po telefonskem aparatu, pa bom naštel nekaj najbolj tipičnih informacij, ki jih ponujajo omenjene agencije in saloni. Moj namen pa je vse kaj drugega kot poceni reklama.

MASAŽNI SALONI

Ko jih pokličete po telefonu, vam najprej povedo, da pri njih izvajajo izključno sprostilno masažo, brez seksa. Za svoje storitve uporabljajo različna imena: od

eksotične do senzualne masaže, končni cilj pa je povsod enak: orgazem. V boljših salonih vas najprej okoli 15 minut vodno masirajo. Vodna masaža pomeni banjo z vročo vodo in zračnimi mehurčki z dodatkom ozona. Po kopeli pride na vrsto masažna miza in maserka. V nekaterih salonih imajo tudi moške maserje. Maserka se pred vami sleče, vi ste že tako goli, in prične se predstava masaže. Masaža vsebuje sprostilni del in pa vrhunec oziroma orgazem, ki ga dosežejo z božanjem in poljubljanjem. Maserja ali maserke se lahko tudi dotikate in jo ali ga božate. Ponekod vam ponudijo tudi pijačo, za katero pravijo, da je všteta v ceno. Cena za uro masaže se giblje od 8.000 do 15.000 SIT. Nekateri pridejo tudi na dom, drugi zatevajo predplačilo in nekakšno rezervacijo, vsem pa je skupno, da po nekaj dodatnih vprašanjih ponujajo tudi seks, vendar po dogovoru z maserko ali maserjem in seveda ob dodatnem plačilu. Vsi po vrsti tudi zatrjujejo, da ni nobene nevarnosti kakršnikoli okužb in seveda tudi aidsa, saj redno hodijo na testiranja.

AGENCJE

Tu je izbira še bolj pestra kot pri masažnih salonih. Trenutno sta na razpolago samo dve agenciji, ki imata v svoji ponudbi moške, torej imata za ciljno skupino predstavnice nežnejšega spola. Večina jih ponuja ženske in to je tudi razlog, da se bom omejil samo na ta tip agencij.

Sistem dela je tudi pri njih bolj ali manj ustaljen in enak. Pokličete jih po telefonu in se dogovorite za termin in seveda vrsto ženske, ki jo želite. Nekateri ponujajo dve, drugi nekaj deset žensk. Vsi zahtevajo predplačilo, ki se giblje od 30 do 50 odstotkov končne cene. Dama vam je na razpolago od ure in pol do treh ur. Če vam to ni dovolj in, če imate denar je lahko z vami tudi nekaj dni. Nekateri vam ponudijo svoj prostor, pri drugih morate za to poskrbeti sami. Dame so stare od 18 pa do 35 let in vse so zelo urejene. Nevarnosti pred okužbo naj bi ne bilo nikjer, saj redno hodijo na testiranja. Po telefonu morate povedati kakšno vrsto dame si želite. To je mogoče nekoliko težje, vendar vam pri vseh agencijah obljubijo, da jo lahko

zamenjate, če vam ne bo všeč. Nedvoumno vam povedo, da je za čas, ki ga plačate, dama vaša last in lahko počnete z njo skoraj vse. Nekateri ne prakticirajo analnega seksa in sadomazohističnih fantazij, pri drugih je tudi to mogoče dobiti. Ponujajo vam tudi različne predstave: seks v živo, lezbi-šou, skupinski seks, striptise, erotični šou... Na predstavah ste lahko pasivni ali pa, za dodatno plačilo seveda, tudi aktivni obiskovalec. Skratka: vaše želje so za njih ukaz.

Večina agencij svoje dame razvršča v tri cenovne razrede. V najnižjem solepe, a starejše dame, v srednjem so mlajše in seveda tudi lepe, v najvišjem cenovnem razredu pa so manekenke in fotomodeli, ki obvladajo tudi kakšen tuj jezik. Cene so različne, vendar dame za manj kot 15.000 SIT ne boste dobili. Najdražja pa je agencija, ki ponuja v najvišjem cenovnem razredu tudi mulatke in črнке: 50.000 SIT za tri ure.

Prepolnim denarja in hazarderjem z zdravjem želim veliko sreče!

MATJAŽ

Ivan Jakovčič je predsednik Istarskega demokratskega zbora (Istarski demokratski sabor IDS), kateri 3000 navdušenih članov plačuje članarino. Na zadnjih volitvah je osvojila 72 % glasov v Istrski skupščini in tako postala najmočnejša stranka v hrvaškem delu Istre. Ima absolutno večino v vseh 42 občinah hrvaškega dela. Zaveza se za visoko avtonomijo Istre in prekomejno sodelovanje s slovenskim in italijanskim delom. Njen namen je ustvariti Istro brez meja...

Katere nacionalnosti ste?

Oseбно?

Da, in osebno.

Aeeh, pustite to za mojo intimo. Prevečkrat je to vprašanje postavljeno kot nekakšen politični znak in prevečkrat sem že moral odgovarjati. Sedaj ne čutim potrebe, da bi se ponovno izjasnjeval. Opredelil bi se le za Istrana.

STRANKA

Kljub uspehom na volitvah je prišlo v stranki do razhajanj?

Naša stranka je dosegla zmago in zato je tudi odgovorna. Ne samo da upravlja, ampak je popolno odgovorna za prihodnost Istre. Tako imamo v nekaterih občinah vseh 16 poslancev. Zadnji razkol, do katerega je prišlo v stranki, je pustil določene rane, a smo jih ozdravili. Izključili smo tiste člane IDS, ki so hoteli stranko prodati in jo oddaliti od prvotnega programa. Danes imamo enotno stranko, v kateri pa prihaja do nekaterih različnih pogledov. Predvsem ob vprašanju o prihodnji ureditvi Istre in njenih zahtevah. Kot sem že rekel, pa je to povsem normalno.

V čem se je kazal konflikt med izključnimi in stranko?

Izključeni so hoteli narediti neko novo, neprepoznavno stranko, namenjeno kompromisu. To je bilo v nasprotju z IDS, ki je opozicijska in proti monopolu HDZ pod vo-

VELIKA ISTRA

dstvom g. Tuđmana. HDZ je vpeljala etarirano lastnino in postavila svoje ljudi v upravne odbore podjetij. Odvezela je tudi nekatere pravice italijanski manjšini. S temi stvarmi se v naši stranki ne ukvarjamo, zato so jo nekateri preprosto morali zapustiti.

AVTONOMIJA

Kako si predstavljate avtonomijo Istre?

Zelo enostavno. Naša vizija avtonomne Istre je ta, da ji zagotovimo zakonodajne in upravne organe ter visoko finančno samostojnost. Sedanja politika regij v Hrvaški nima nobene veze s stvarnostjo, saj sta izbrisani tako Dalmacija kot Slavonija. Tudi Istrska županija je oškodovana, saj ne obsega Opatije in Reke, ki sicer spadata v hrvaško Istro. Pripravili smo predlog Statuta Županije istrske, ki predvideva svojo zastavo in grb. Zagotovljena bo enakopravnost italijanskega in hrvaškega jezika. Italijanski manjšini bo zagotovljena tudi najmanj 10 % udeležba v upravnih organih.

S tem ste mislili seveda samo hrvaški del Istre?

Da, vendar predlagamo slovenski in italijanski vladi, seveda za območje Istre, prekomejno sodelovanje, saj je Istra geopolitična celota. V Sloveniji je del Istre, ki ga vi sedaj imenujete Slovensko primorje, saj ste v vašem jeziku pred časom, zaradi strateških razlogov, izbrisali rabo imena Istra za področje piranskega zaliva! Slovenci mislite, da pridete v Istro, ko prečkate Dragonjo; ampak Istra se začne kaj hitro, ko zapustite Ljubljano. V Italiji pa je majhno mesto Milje, ki prav tako spada k Istri.

Zavzemamo se za sodelovanje, ki bi izboljšalo komunikacije, kooperacijo na področju šolstva, zdravstva, sociale... ne bi pa posegali v zunanjo politiko, vojsko, sodstvo.

Verjetno bi se pojavil problem jezika?

Sedaj bom govoril o osebni viziji in ne o uradnem stališču. Naše ambicije so, da bosta v hrvaškem delu uradna jezika italijansko in hrvaščina. V slovenskem delu italijansko in slovensko, za Milje pa uradno ne morem nič reči. Ne vidim razloga, da ne bi rabili slovenskega jezika v hrvaškem delu, kot tudi hrvaškega v slovenskem delu Istre. Seveda bodo morali v vprašanje najprej preučiti strokovnjaki, šele kasneje se naj to rešuje na politični ravni.

Po teh načrtih bi se vpeljala hrvaški in italijanski jezik kot uradna v velik del Slovenije, saj ste prej govorili o Istri skoraj do Ljubljane. Ali ne drži, da se ekspanzija najprej izvaja ravno preko jezika (kulture)? Torej bi prišlo do klasičnega primera unitarizma?

Strinjam se z vami, da je ravno jezik kultura. Glejte, vrnimo se malo v zgodovino Istre. V tem stoletju smo imeli v Istri štiri uradne jezike. V Pulju recimo slovenskega, nemškega, italijanskega in hrvaškega. Po drugi svetovni vojni pa slovenskega, italijanskega in hrvaškega. Moj oče mi je pokazal trojezične dokumente.

To je bila takrat potreba. Ljudem je to odgovarjalo, mogoče pa so bili tudi politični razlogi. Razume se, da sta kasneje Hrvaška in Slovenija začeli voditi neko drugo politiko.

Ali ne bi obstajala nevarnost, da se celotna regija Istra (vsi trije deli) odloči za priključitev k eni od držav, saj v vseh obstajajo takšne želje. S plebiscitom ali kako drugače?

Ne, to ne bi prišlo v poštev, saj bi to prineslo v Istro nove tragedije.

Kaj pa na daljši časovni rok, recimo dvajset let?

Težko je govoriti, kaj bo. Istra je posebno

Slovenci mislite, da pridete v Istro ko prečkate Dragonjo, ampak Istra se začne kaj hitro, ko zapustite Ljubljano.

ozemlje na presečišču germanskega, romanskega in slovanskega sveta. Zaradi tega je normalno, da velike sile (tako kot leta 1947 in 1954) sankcionirajo pravno stanje, ki ga danes imamo in ki ga želijo ljudje na tem prostoru. Tako se bomo izognili podobni tragediji kot je danes v Bosni. Istra je prečudovita dama, ni pa kurba. Ostala bo tam, kjer je!

Lahko pa se ideja pojavi med Istrani samimi?

V tem ne vidim nevarnosti, ker so Istrani zelo razboriti ljudje. V vseh treh delih je na obliki levica. Očitno je, da tudi politično ti prostori dihaajo podobno.

VPRAŠANJE MEJE

Opredelili ste se kot Istran, vendar takšen narod ne obstaja?

Na začetku sem vam rekel, da vam na to vprašanje nočem odgovoriti, saj mislim, da to ni potrebno. Termin Istran, Istrian ali Istranin razumem geoetično, kot željo izraziti pripadnost območju Istre in svojem kraju. Geodel je močnejši kot etnična pripadnost narodu. Najprej se počutim Istrana, šele nato Hrvatov. Če že želite natančen odgovor.

Kje po vašem mnenju poteka etnična meja med Slovenci in Hrvatji v Istri?

Mislim da je meja, nastala po II. svetovni vojni, najpravičnejša in je tista, ki določa etnično mejo. Takrat bi bilo pravičnejše, če bi istra ostala celota, ampak očitno je bilo to za Titovo politiko prenevarno.

Ali lahko eksplicitno poveste, kje po vašem mnenju poteka?

Lahko povem konkretno. Istra je multikulturna in bilo bi najbolje, da meje sploh ne bi bilo. Če pa že mora biti, je takšna, kot je sedaj, vsaj v večji meri najpravičnejša.

V Reki je leta 1947 živelo 30.000 Slovencev, ki so imeli svoje šole (tudi gimnazije), kjer je potekal pouk v slovensčini. Tudi drugje po hrvaškem delu Istre so bili podobni otoki slovenstva. Ali ne bi bilo najprimerneje razdeliti ta del Istre vsaj na kantone?

Istre ni potrebno deliti več, kot že je!

Do 1947 Istra ni bila last hrvaške države, saj je bila po ukinitvi Beneške republike (1797) edina mednarodno priznana meja v Istri meja Svobodnega tržaškega ozemlja (1947 do 1954). Ta je na jugu potekala po reki Mirni.

Pa... Govori se, da sta bila Kardelj in Bakarić, ko sta odločala o novih mejah, v precej veselem stanju... Tako sta odločila in tako sta to sprejeli Hrvaška in Slovenija, ko sta bili v bivši YU. Izhajajoč iz tega, da so meje novopripravljenih držav potekale po avnojskem konceptu, naj take tudi ostanejo.

Kako bo vaša stranka reagirala, če bo Slovenija na mednarodni arbitraži za izhodiščno točko meje predlagala reko Mirno?

Uprli se bomo. To ogroža vitalne interese Hrvaške in je tudi v nasprotju z našim konceptom nespreminjanja mej. Tudi Italija bi lahko postavila zahtevo po določenih ozemljih. Ne ve se, kaj vse bi se lahko zgodilo, zato mi ne sprejemamo spreminjanja mej.

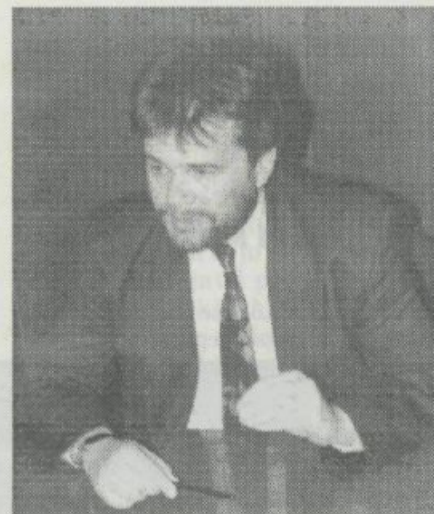
Prej ste govorili o nespreminjanju mej, vendar je znano, da je bil cel severni del Savudrije, vključno s Piranskim zalivom, del piranske katastrske občine. V njej so veljali slovenski zakoni, saj je bila del slovenskega ozemlja. V mednarodnem pravu velja načelo, da državne meje ne sekajo katastrskih. Tu se je zgodilo nasprotno.

Kar ste povedali drži. To je zgodovinski problem. Točno je, da je bila Savudrija del piranske katastrske občine, toda vsi so bili pod Puljo. Mislim, da bi bilo slabo, če bi se danes na tem področju začeli ustvarjati konflikti. Ne glede na to, koliko je to v interesu Slovenije, kajti jutri je lahko nekaj v interesu Hrvaške. Istrani smo za to, da se Slovincem omogoči prost pristop do morja, ribolov in uživanje jadrana, ki pa je na nek način hrvaško območje. Predlagamo, da se Piranski zaliv s pripadajočim ozemljem spremeni v brezcarinsko cono. Sicer pa, tudi na Hrvaškem obstajajo ljudje, ki trdijo, da mora Koper postati hrvaški. Da se razprostira Hrvaška od Trsta (ki da je v največji meri hrvaški) do Boke Kotorske, to je bilo rečeno tudi v Saboru RH.

Ali niso te trditve precej imaginarne in so, v nasprotju s slovenskimi, uteleljene le na željah posameznikov?

Male skrivnosti sveta: Zakaj ženske ne ustavljajo štoparjem?

SKORAJ DO LJUBLJANE

Če meja že mora biti, je takšna, kot je sedaj, vsaj v večji meri pravična. Istra je prečudovita dama, ni pa kurba. Ostala bo tam, kjer je! Mislim, da sem bil dovolj jasen!

Tudi tisto, kar govorite vi, enako temelji le na bazi nekaterih formalnopравnih dokumentov in želji, ki pa danes ne igrajo vloge. Danes niso v igri. Vsaka težnja po Savudriji lahko Sloveniji škoduje. Uradne politike Slovenije, Italije in Hrvaške ne govorijo o teh vprašanjih, saj bi lahko prinesla nesrečo. Mi nočemo izgubiti tako lepe deklice, tudi ne enega samega njenega dela. Niti Savudrije, kot lepe roke hrvaškega dela Istre. Mislim, da sem bil dovolj figurativen!

SLOVENSKA MANJŠINA

Ves čas je govora o manjšinah. Tu mislite predvsem na italijansko, saj slovenski manjšini uradno ni priznan status, kljub temu, da ga je včasih imela?

Slovenci so šele nedavno ponovno ustanovili Slovensko skupnost v Istri, vendar zaenkrat še nismo navezali uradnih stikov, saj nismo dobili pobude z njihove strani. Res je, da so Slovenci tisto bistvo in šarm Istre, ki sestavlja istrski mozaik. Slovenska manjšina, zaenkrat še skupnost, ga dopolnjuje in upajamo, da ji bodo priznane vse pravice, ki jim pripadajo.

Slovenci so potemtakem sami krivi za svoj položaj?

Da, saj na hrvaškem obstajajo tendence ravno v ustvarjanju novega hrvaškega jezika in odstranjevanju vpliva manjšinskih jezikov. Slovenci ste premalo agresivni, ker je v državi, ki vodi nacionalno politiko, obstoj manjšin vprašljiv. Posebej še, če jim ni uradno priznan status.

Torej podpirate uradno priznanje obstoja Slovencev kot naroda v hrvaškem delu Istre?

Nedvomno!

To pomeni, da se bodo v šolah učili slovensko?

Če bo dovolj interesa, zakaj ne?

BOSANSKI SINDROM

V javnosti so se pojavili nekateri namigi, da Zagreb načrtno naseljuje v Istro begunce (bosanske Hrvatje)?

Zaradi vojne v Bosni je ostalo ogromno ljudi brez strehe nad glavo in Istrani jim hočemo pomagati. O begunčih je potrebno reči, da morajo tudi v bodoče uživati status beguncev, vendar jim je potrebno čimprej omogočiti vrnitev domov.

Predvsem so bili to namigi o naseljevanju za stalno potencialnih volivcev določene stranke.

V naši stranki se zavedamo, da si želijo

Zakaj je Tuđman obiskal Ukrajino? Da vidi, kako sta se združila "U" in "krajina".

KAM IN KAKO?

V Sloveniji imamo 13 (trinajst) kazenskih zavodov, od tega 4 (štiri) kazensko popravne domove, bolj popularno, KPD-je.

Na DOB, pa ne tisti pri Ljubljani, ampak pri Mirni na Dolenjskem, pridete, če ste moški in imate kazen daljšo od 1 leta zapor. Lahko pridete v oddelek za popravitnike, med tiste, ki so prvič kaznovani, ali pa med mlajše polnoletnike (18 - 23 let). Vendar brez skrbi. Ker vem, da se želite naučiti novega znanja, vam pripočam, da ste na sprejedu, pri delu in jedi čimbolj pomešani med trenutno 351 obsojenci. 260 pa je tistih, ki bodo skrbeli za vašo "prevzgojo in varnost". K Dobu spadata tudi dva odprta oddelka: Slovenska vas in Hotemeš.

Če ste ženska, je vaš pravi kraj IG pri Ljubljani. Tu je populacija manjša (24 obsojenec in 26 zaposlenih), kar pomeni tudi manj znanja. Ta dom je relativno odprt, poln rožic in ljubezni.

V CELJU je KPD za mladoletne in mlajše polnoletnike, katerih kazen ne presega enega leta in pol. Vseh skupaj je 44 in mnogo več zaposlenih, kar 107.

Potem pa je tu še odprti KPD v ROGOZI pri Mariboru. Tja vas pošljejo, če ste "prometik" in vaša kazen ne presega 6 mesecev. Trenutno je tam 32 obsojencev in 18 zaposlenih. Pravijo pa, da ni preveč fajn, ker čež dan v zaporu nikogar ne vidiš, vsi samo hodijo okrog po mestu.

To so torej "najhujši štirje". Ostali pa delujejo v sklopu sodišč, kar pomeni, da so notri tudi priporniki. Vendar ločeno od zapornikov.

MARIBOR: 64 obsojencev in 50 pripornikov. Zaposlenih 125 oseb. Tam ni fajn. Zajejavajo.

Enota Murska Sobota: 12 obsojencev in 15 pripornikov. Zaposlenih 14 oseb.

O CELJU smo že govorili. LJUBLJANČANI se hitro vklopite med 102 obsojenca ali 80 pripornikov. Za vas bo skrbelo 142 zaposlenih.

Oddelki Radovljica. Novo mesto in Ig imajo skupaj 44 obsojencev, 64 pripornikov in 39 zaposlenih.

V KOPRU (Obala) vas pričakuje 38 obsojencev in 40 pripornikov, v oddelku Nova Gorica pa 13 obsojencev in 15 pripornikov. Vseh skupaj je zaposlenih 70 ljudi.

Tako. To je za odrasle. Mlajši od 18 let, ženske in moški, pa se oglasite v prevzgojnem domu RADEČE. Vendar, pozor! Vaša kazen ne sme biti daljša od treh let. Igrali se boste z 51 fanti in 3 dekleti, 69 pa je vzgojiteljev. Šoli pa se ne boste oginili. Državo mesečno pripornik ali zapornik stane 80.300 SIT ali dnevno 2676,70 SIT. V to so vštetih hrana in bivalni pogoj (ogrevanje, topla voda), higienski pribor (brisače, zobne ščetke - ne povsod!), uniforma in oprema paznikov in OD bruto vseh zaposlenih (pazniki, prevzgojni delavci, psihiatri, zdravniki). Če pa pristojejo še investicije in investicijsko vzdrževanje, pa je mesečni strošek 170.200 SIT in dnevno 5666,70 SIT. Ob teh stroških pa morate upoštevati dejstvo, da toliko stane pripornik ali zapornik, če je samo eden v zaporu ali pa so kapacitete zapoljene.

To je bil kratek statistični pregled po vseh zaporih po SLOVENIJI. Se opozorilo: delavci v zaporih so zelo hinavski: najprej se lepo pogovarjajo s tabo, nato pa ti dajo dovoljenje za dodatne izhode, dodatne obroke, obiske, dodatne ugodnosti, torej. Ne se pustiti "zmešati"!

Lep pozdrav in dobro bivanje vam želim.

Nakaj odstavkov iz predloga Statuta županije Istarske:

- Županija Istarska ima svoj grb in zastavo
- Zagotovljena je enakopravnost hrvaškega in italijanskega jezika (italijanski manjšini je omogočeno izobraževanje v lastnem jeziku ter enakopravnost pri zaposlovanju in upravnih organih)
- Županija ima tri upravne organe: Skupščino, Poglavarstvo in župana
- Poglavarstvo predlaga zakone, ki jih sprejema Skupščina
- Županija v skladu z zakonom predlaga zakone o davkih, morebitnem referendumu, o izvajanju nadzora, o županijski policiji, zdravstvu in socialni; o šolstvu in medijih...
- Skupščina županije ima 40 poslancev; vsaj štirje so predstavniki italijanske manjšine; njeni poslanci ne morejo hkrati biti poslanci Sabora RH
- Skupščina se lahko razpusti z dekretom predsednika RH s predhodnim privoljenjem Vlade RH

Istara postane demilitarizirano območje

pa, da se bodo te stvari umirile, tako da 90% teh ljudi ne bo ostalo trajnih migrantov.

KONEC

Imate kakšno pripombo na uradno slovensko politiko do Istre?

Mislim, da je bila slovenska politika do hrvaškega dela Istre korektna; razen pri gradnji mejnih prehodov. Seveda nisimo proti mejam, ampak proti takšnim mejnim režimom. Tako bi za začetek predlagal skupne mejne prehode v le eni zgradbi, kjer bi delo skupaj opravljala hrvaški in slovenski carinik. Drugi korak bi bil pa popolna odprava mejnih prehodov in bi bil prehod prost.

Pa ni to malce naivno?

Predlagamo, da se ravno na območju Istre, kjer ni konfliktov, stori prvi korak.

Tako bi na delu državne meje morali opravljati formalnosti, drugje pa bi nemoteno potovali?

Potrebno je nekje začeti! Zato predlagam, da začnemo ravno na območju Istre. S tem bi rešili 50% problema, ostalo pa bomo rešili, ko bodo boljši pogoji.

Ali ne spominja to na neko že znano formulo...

Ne, tako bi na tem območju končno dobili Evropo.

PETER BRECL

BOJANA

NORE GOBE

O COPRNICAH, VENDAR TOKRAT IZ JUŽNE AMERIKE

(KI PA NE LETAJO NA METLAH IN ZNAJO BITI PRAV ZANIMIVE, V SVOJIH VRSTAH PA POSEDUJEJO TUDI MOŠKE, KAR JE PRECEJ POUČNO)

Kaj bi človek propagiral samo babje coprnštvo, ko pa je na tem svetu toliko teh stvari, ki so tudi v moški domeni. To sem si rekla prejšni teden, ko sem prebrala tekst kolegice, ki se podpisuje kot ETNOFRAU. Da ne bi zoprnica (z lahko berete kot c, ali pa tudi ne) mislila, da je zoprništvo (ponovno z ali c) rezervirano samo za babe (b nikakor ni ž). V razne kritike feminističnih tekstov izpod peresa kolegice se ne bi spuščala, saj v tem nisem ravno izprašan in podučen, čeprav se vsakodnevno, na vsakem koraku srečujem s tem čudnim pojavom. Pa pustimo sufražetke z metlami na miru in se raje posvetimo izbrani temi. Kot že rečeno, gremo v moško varjanto čarovništva.

Kdo sploh so čarovniki? Vprašanje, na katerega ni prav lahko odgovoriti, saj se o moški veji te črne umetnosti ne piše in govori kaj dosti. Seveda ne mislim na one čarovnice, ki s šopom kart, pisanimi ruticami in papirnatinami rožami zabavajo odraslečajočo mladino, temveč take, ki si z različnimi rastlinicami pomagajo vzpostavljati kontakt z drugimi, tretjimi in četrtimi dimenzijami ali razsežnostmi. Najznačilnejši predstavnik te umetnosti so seveda afriški vrači, ki vsake toliko skuhamo poleg zelišč še kaksnega jezuita, ki je v svoji vniemi zašel predaleč v goščavo in storil mučeniško smrt v kotlu skupaj s korenčkom ali čemerkoli že. Da pa ne bi prišlo do napačnega razumevanja, vam kar takoj povem, da ne svetujem kuhanja jezuitov, sploh pa ne bomo govorili o Afriki. Govora bo o južni Ameriki, tamkaj živečih Indijancih, njihovi umetnosti zavedanja etc. Južna Amerika je seveda tudi kraj, kamor precej radi zaidejo tudi jezuiti in njim podobni razširjevalci naukov. Vendar pa tam živeči prebivalci nimajo afriških navad in ne kuhajo dušebrižnikov v velikih kotlih. Res je, da v kakšni vasi sredi deževnega gozda nagačijo kakšno glavo, vendar so ti primeri že zelo redki (posledica izsekavanja gozda?). Najprej pogledamo, kdo so ti strici, ki prebivajo v teh krajih. Splošno jih imenujemo Indijanci, kar je zaradi napake nekoga, ki je mislil, da je prišel v Indijo, pa temu ni bilo tako. Kožo imajo ti Indijanci rdečo, zaradi česar se jih je prijelo tudi ime rdečkarji. Problem rdečkarjev so v severni Ameriki kmalu rešili, saj so jih strpali v rezervate (tega problema se recimo v naših krajih še vedno otepmo, saj po osvoboditvi radikalnejši prijemi niso prišli v poštev: narodna sprava, revanšizma pa že ne! ...). Torej, rdečkarji so v svetu znani predvsem po tem, da imajo v svojih vrstah precej vračev, čarovnikov in raznoraznih zdravilcev, skra-

tika vse tisto, česar v Evropi skorajda ni in nekateri tako zelo pogrešajo. Na tem mestu bi predlagal, da tisti, ki čutite potrebo in željo po tej vrsti dejavnosti, lepo sedete v čoln in odveslate v južno Ameriko, kjer si najdete U-čitelja, ter tako postanete čarovnikovi vajenci. Po nekaj letni učni dobi se lepo vrnete v naše kraje in odprete svojo firmo, recimo pod imenom KURARE, d. o. o.. Kurare je sicer strup, vendar tega večina ne ve, pa boste postali uspešni zdravje-prodajalci. Nazaj k Indijancem! Kaj ti strici uporabljajo za odbijanje? PEYOTL KOKO SVETE GOBE

Predvsem pa ti strici tripajo na razne zemeljske in zračne energije. Kako to počnejo, vam ne bom razlagal, saj ste preleni in preneumni, da bi se česa takega lotili. Raje pogledmo malo po zgodovini. Bernardino de SAHAGUN, španski redovnik, pripadnik Cortezove vojske v Mehiki, se ukvarja z indijansko mitologijo, nam zapusti tale stavek: "Še neko rastlino poznajo, rečejo ji PEYOTL. Tisti, ki jo jedo, ali pijejo njeni izcedki, vidijo smešne in grozljive stvari". Danes poznamo opisano rastlino pod imenom ANHALONIUM LEWINII, izcedek, o katerem govori Bernardino, pa je MESKALIN. Sama rastlina je kaktus, ki še najbolj spominja na koren ali redkev, z do deset centimetrov dolgo korenino. Mehiki Indijanci ga zelo cenijo kot vsesplošno zdravilo, španski duhovnikovi pa je velik konkurent. Peyotla se drži vzdevek "VELIKI ČAROBNI BOG" in "BOŽJI POSREDNİK". Za primer vam navajam doživljete nekega indijanca, ki ga je opisal leta 1902:

"Bilo je pozno ponoči. Pojedel sem bil že precej peyotla in sem bil dokaj utrujen. Zelo sem trpel. Potem sem zagledal orla z razpetimi krili. Bil je zares očarljiv pogled. Kmalu nato sem na istem mestu zagledal leva - bil je živ in gledal me je. Samo prav malo sem odmaknil oč, pa je izginil. Prepričan sem bil, da tudi vsi ostali to vidijo. Potem sem ugledal majhno osebo. Bila je tako majhna, da je lahko sedela bobnarju na roki. Izginila je... Začel sem moliti. Povesil sem glavo, zaprl oči in začel govoriti. Marsikaj sem izrekel, česar sicer nikdar ne bi izrekel. Vtem, ko sem molil, sem nekaj začutil nad seboj. Bil je to naš stvarnik, kateremu sem molil. Kar imenujemo dušo, je tisto, čemur rečemo bog, in prav to sem tedaj čutil in videl. Vsi, kar nas je tam sedelo, smo imeli enega duha in eno dušo. V hipu sem postal duh in jaz sem bil njihova duša in njihov duh. Kar so oni razmišljali, to sem jaz vedel in mi ni bilo treba govoriti z drugimi, da bi izvedel za njihove misli. Zamislil sem si oddaljen kraj in v hipu sem bil tam. Bil sem svoja lastna misel. Ko sem vnovič odprl oči, sem bil spet v svojem telesu. Odtlej naprej sem si mislil: Tako bodi. To je pot, po kateri gredo in jaz postajam ta pot. Hrane mi ni več treba, mar nisem duh? In moje telo mi ni več potrebno..."

Upam, da vam tole ne zveni preveč mistično. To je pač izkušnja nekoga, ki ne jemlje stvari enostavno, nekoga, ki k temu pristopa z občutkom in predvsem ve, kaj hoče doseči. To

pač ni način, DIREKT U ŽILO. Lahko bi se malo zgledovali po drugih in tako odnesli več od svojega norega početja. Na zalogi

pa imam še eno stvarčico, po kateri je sploh naslov vsega tega. Gre namreč za NORO GOBO, ali po indijansko za: SVETO GOBO. Kaj to je?

"SVETA GOBA" ali "BOŽJE MESO", je majhna, črna gobica, ki jo indijanci imenujejo tudi "TEONA-NACATL". Kemiki so iz te gobice izločili snov, ki se ji reče PSILOCYBIN. V Ameriki je bil v šestdesetih letih pravi BUM okoli te gobice, takrat se je začelo pravo romanje v Mehiko in napisanih je bilo kar nekaj knjig o tem "božjem mesku". Vendar je BUM trajal le malo časa, saj je gobico zamenjal LSD. O tej stvari ne bom pisal, ker je ne maram. Kemija in plastika pač nimata kaj iskati na teh straneh!

Tako smo prišli na konec, kjer vam lahko le napovem, o čem bo govora naslednjic (če ta naslednjic sploh je, saj vse, kar je, ni večno, torej je minljivo, in kar je minljivo, ni večno, da bo jutri, če danes sploh je...uf).

Torej, "naslednjic" se poglabimo v literaturo. To ni kar tako, saj o teh stvareh se sicer veliko piše, vendar... Vendar je treba vedeti, kje in kako najti knjige. Te se namreč skrivajo pred zvedavimi očmi pod razno-raznimi naslovi. Nekatero so celo tako zakamufilirane, da niti strokovnjaki na prvi pogled ne vedo, kaj se skriva v njej. Torej, sprehodili se bomo po skrivnostnem svetu knjig, ki govorijo o etno-farmii, o etno-drogah. Pogledali si bomo vse knjige, iz katerih sem črpal podatke za te strani ob katerih ste lahko uživali. Še nekaj. Če kdo od vas slučajno poseduje doma v teglu peyotl, koko ali božji mesek, moram seveda napisati tisto, kar se vleče na koncu teksta že vseskozi.

Torej: TUKAJ NA TRIBUNI SE DISTANCIRAMO IN NE NOSIMO NOBENE ODGOVORNOSTI ZA KAKRŠNOKOLI VAŠENO RO POČETJE IN KRUTO, PREZGODNJO SMRT, V VEZIS PREJNAPISANIMI!!!

Pa lep pozdrav do naslednjic (če bo), vaš ljubli in dragi

ETNOMANN-IJAK

Kako se slabim ljudem najbolj zameriš? Pomagaš jim.

CATCH THE WITCH

Že kot petletna smrklija sem bila strašansko pametna. Ker sem poznala na kupe pravljic po dolgem in počez, sem vedela, da s čarovnicami ni dobro češnje zobati oziroma njihovih sočnih jabolč jesti. Saj veste, Sneguljčica bi jo slabo odnesla, če se ne bi pojavil princ na belem konju. In ker takšnih mladih gospodičev jaše bore malo po slovenski deželi, je bolje biti previden.

Mlada svetovljanka (nikar se ne nasmihajte, kajti hodila sem v vrtec, pa še v mestu sem živelja), kot sem bila, sem solila pamet vsej otročadi v vasi, kjer sem imela dedka in babico. Z neverjetno retorično spretnostjo sem jih vedno znova prepričala v kakšen nov podvig ali lumparijo. Na robu vasi je stala majhna lesena bajta s čisto trapavo črno kuhinjo. (To sicer zveni kar precej romantično, a je resnično.) Njena lastnica je bila stara, zgrbljena žena, ki je cele dneve nabirala raznorazne zeli. Njena drugačnost me je plašila, hkrati pa silila v to, da sem vsake toliko zlobnala vso mularijo na kup, da smo oprezali za njo. Največji korenjak je bil seveda tisti, ki si je upal pokukati skozi vrata njene kočure, ter nato poročal, kaj je videl. Da moja čast ne bi utrpela prevelike škode, sem se morala tudi sama spoprijeti s tem vohunskim opravilom. Priplazila sem se do vrat bajte (ki sem se je bala vsaj toliko kot njene lastnice) in pomolila glavo v njeno notranjost. Starica je stala pri peči in tam nekaj brkljala. Potem se je počasi obrnila, me zagledala in rekla: "O, punčič bi, bi, bi" kar bi v slovenskem knjižnem jeziku pomenilo, naj pridem bližje. Firbec je premagal strah, da ne omenjam še pridobljene točke v očeh sopajdašev, in zakorakala sem neznanemu naproti. Na-

smehnila se mi je in mi ponudila jabolko. Ni bilo lepo in rdeče kot tisto iz Sneguljčice, temveč čisto navaden uvel bobovec, ki ga zgodaj spomišladi lahko najdeš skoraj na vsaki dolenski kmetiji. Ampak vseeno, jabolko pa je le bilo. Že dobro, da sem poznala finto. Ucvrla sem jo skozi vrata proti dedkovi hiši in še na kraj pameti mi ni prišlo, da sem dolžna oddati poročilo svojim kompanjonom. Tem je takoj postalo jasno, da se je zgodilo nekaj strahotnega, pa so jo ubrisali za mano. Ustavila sem se šele pred svojim očetom, ki je bil v mojih očeh oh in sploh korenjak, skratka še večji kot oče Pike Nogavičke. Takoj sem mu raportirala vse o čarovnični zlobi oziroma jabolku, vendar na moje veliko razočaranje ni pokazal nobenega razumevanja za moje eksistencialne težave. Pri prici je namreč začel z vzgojnimi metodami, da se reče hvala lepa, če ti kdo kaj da, sploh pa da je treba biti s starejšimi ljudmi vljuden... Kar pa se tiče stare ženske, naj mu za božjo voljo enkrat že neham težiti, ker je to ta Micka, ki nikomur nič noče. Za spremembo tokrat svojemu velikemu očetu nisem verjela in sem se tiste bajte in njene stanovke raje izogibala. In ne vem, če je bil še kdo srečnejši kakor jaz, ko so čez čas pričeli z rušenjem hiše, "čarovnico" pa so odpeljali živeti v mesto. Moja mama je sicer nekaj stokala v smislu "škoda za kulturno dediščino", meni pa ni bilo nič več jasno. Kot vidite, mi je moje poznavanje pravljic pomagalo, da sem v hipu prepoznala čarovnico in temu ustrezno ukrepala. Tako sem se lahko izognila vsaj malo daljšemu spancu, če ne še čemu hujšemu.

Danes sicer nekoliko dvomim v čarovniško moč tete Micke, ker mislim, da tudi čarovnice nekaj dajo na tradicijo. Do sedaj namreč še nisem zasledila, da bi slovenske coprance kaj mahinirale z jabolki, so pa za to toliko bolj uporabna jajca. Ta čarovniški rekvizit so najraje polagale na njive, potem pa čao koruza, krompir, pšenica in drugi prehranbeni artikli. Kar pozabite torej, da so pomembnejša poljska opravila oranje, sejanje, brananje ipd., eno nepomemb-

nejših je gotovo iskanje podtaknjenih magičnih jajc. In ko je ta nesreča končno najdena, jo je potrebno tiho in neopazno odnesti domov ter vreči v ogenj. Medtem ko jajce gori, prične hudoba, ki je jajce podtaknila, trpeti muke jezeve in neka neznan sila jo odvleče naravnost do gorečega jajca. Potem jo pa imate, zloba frdamano. Obstaja pa tudi preventivni ukrep, vendar pa v tem primeru ne boste nikoli odkrili, kdo vse se ukvarja s coprnjami v vašem sosesstvu. No ja, vam pa vsaj jajc ne bo potrebno iskati. Torej, na predkresni večer svojo rodovitno zemljo poškoprite z žegnano vodo in zmolite očenaš. To je vse. Sicer pa, če kogarkoli sumite, da se ukvarja z ezoteričnimi grobdobijami, potem je najbolje, da mu ukradete kos obleke, se doma temeljito zaklenete in tisto kunjro vržete na ogenj. Barabo bo zopet prignalo naravnost do vas, vam pa prepuščam, na kakšen način jo boste obdelali.

Če se hočete zaščititi proti vsem mogočim coprnjami, boste morali na veliko mašo (15. avgust) še pred soncem utrgati rožo medolen in jo nesti požegnat k maši. Med "žegnom" izgovarjate magično formulo: "Medolen, medolen, vse rože premorem, sam tebe, medolen, ne morem." Tu sicer nastopi majhen problemček, namreč da se kljub zasedanju celotne podgorske vasi nihče ni mogel spomniti, kako pravzaprav ta roža medolen izgleda. Osebnost bom poskusila s šentjanževko (Hypericum perforatum), kajti ta rastlina ni samo enkratno pomirjevalno in protivnetno sredstvo, da ne govorim o tem, kako krasno žaubo za sončenje se da narediti iz nje, temveč so jo marsikje uporabljali tudi pri vedeževanju. Glede na to, da cveti meseca avgusta in so jo naši predniki uporabljali tudi za napovedovanje prihodnosti (zlasti na lubezenskem področju) je vredno poskusa. Sicer pa, če kdo karkoli ve v zvezi z medolom ga naprošam, da mi to čimprej sporoči na Tribuno, da ne bom morda brezveze eksperimentirala z napačnimi rožkami. Pa lep pozdrav,

ETNOFRAU

IZRAELSKI ŽUR

Časi se spreminjajo. Leta nazaj, ko sem vsa uka željna sedela v prvem letniku gimnazije, so višješolci organizirali nekakšne demonstracije v podporo Palestincem. Nam, gimnazijskim zelnecem, se niti pod razno ni sanjalo, v čem je stvar, ampak zadeva je bila kar se da mamljivo. Tisti dan bi namreč morali pisati šolsko iz matematike. Dobilil smo torej "schnell kurz" o nekakšnih zasedenih ozemljih, izraelskih barabah in trepečem palestinskem ljudstvu, potem pa transparente v roke in hajd na glavno ulico našega mesta. Kdo bi si takrat mislil, da bomo s pogoltnimi grobdomi, proti katerim smo tako vehementno nastopili, čez leta gojili dobre diplomane nastopilci. In da bom sedela na večeru izraelske kulture, ki bo sad dobrega meddržavnega koketiranja. Kraj velikega dogodka je bil klub Cankarjevega doma, ča pa četrtek, 3. marca ob 20. uri. Potrepljivo čakanje pred dvigalom, ki nas je popeljalo v višavje te eminentne hiše slovenske kulture, je bilo takoj ob prihodu nagrajeno z zastojno pijačo (sok, belo vino in pleterska hrushka) in tako se mi je zamajala moja teorija o tem, da rek "meje odrli kot žid" ni iz trte zviti. Januarja so me namreč temeljito oskubili v neki židovski restavraciji v Krakovu in ker empirija nekaj šteje, sem jo takoj povezala z ljudsko modrostjo. Sam večer je potekal kot dokaj simpatično

predavanje gospoda Dorona M. Grossmana, svetovalca na veleposlaništvu države Izrael v angleščini (obiskovalci s slušalkami za simultani prevod so bili prava kurioziteti) za glasbeni intermezjum številčno okrnjene skupine Roots (nastopili so samo trije člani), ki jo vodita Timna Brauer (glas in kitara) in Elias Meiri (klaviature). Ta nam je v jeziku zvočka podkrepjevala predavateljeve razlage o kulturni heterogenosti Izraela, o evropskem, arabskem, balkanskem, španskem in celo indijskem vplivu. Pri izvajanju komada z balkanskim melosom, je imel možakar na tolkalih sicer nekoliko manjših težav, kar pa mu zaradi njegovega brazilskega porekla lahko oprostimo. Glasbeni aranžma je bil obarvan z osebno noto, izstopali so elementi jazz in flamenka. Vsekakor gre za skupino, ki bi jo bilo vredno slišati na samostojnem večeru v popolni zasedbi. Zaključek tega srečanja je bil ob polno položeni mizi s pijačo, zmajčkovi piškoti in južnim sadjem, zahtevnejši obiskovalci pa smo se spraševali, zakaj, če so se že lotili postrežbe, nas niso presenetili tudi s svojo kulinariko, ki gotovo ni iz Zmajčkovega butika izvrstnih slaščic. Domov smo poleg vitsov odnesli še lične brošure "Facts about Israel", kjer se lahko poučimo vse o zgodovini, politiki, gospodarstvu, kulturi, zdravstvu ipd. te, še pred leti negativno okarakterizirane dežele.

ETNOFRAU

Najlepša Tujdmanova lastnost? Ni Slovencec.

ETNOcene

SPEČI KAMNI

V EQUURNIV galeriji je na ogled razstava del dveh umetnikov, Reinharda Taurerja in Rudija Benetika. Taurer je rojen leta 1963 v Celovcu. Med leti 73-77 je obiskoval šolo v Gradcu, od 78 do 84 je opravljal vajeniško dobo, zatem se je posvetil zlatarstvu, ter pristal in ostal kot svobodni umetnik. Ima nekaj samostojnih razstav v Celovcu, sedaj pa čivi in dela kot svobodni umetnik v Zakamnu (Avstrija). Rudi Beneditik je rojen leta 1960 v Podjuni (Jaunstein). Med leti 81-85 študij na ALU v Ljubljani. Vmes študij tedniknice in plastike v Salzburgu, kjer je prejel tudi drugo nagrado na mednarodni ex-temperi inprvo nagrado za jedkanico na mednarodni poletni akademiji, vse v Salzburgu.

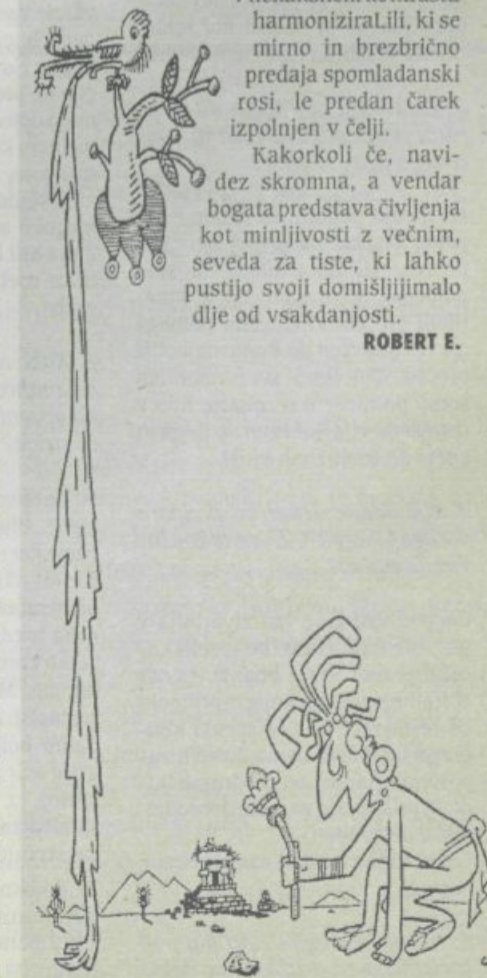
Leta 87 pa prejme odlikovanje nagrado na koroškem bienalu v Slovenj Gradcu. Ima nekaj samostojnih razstav v Avstriji in nekaj skupnih v Italiji (Gradisca, Milano, Venezia, San Pietro) in pri nas v Kočevju in Ljubljani.

V povezavi med življenjem in smrtjo, kot primarnima elementoma skušata avtorjapovedati, da je bivanje na Zemlji le drobec v primerjavi z večnostjo. Ta drobec lahko izkoristimo z nešteto variacijami, na koncu pa nas vedno čakabotra Smrt. To je poudarjeno če na samem vzhodu v razstavnici prostor, kjer naspičaka 69 lesenih kričev, ki zadosti zgovorno govorijo sami zase. Luninispevi in ornamentu, ki so obenem simbol podzavesti, pa nastopajo kot mitološka pripoved navzlic vsakemu likovnemu delu. Te nas vodijo do spečih sledikamov, ki so izbrani iz starih kraških hiš, in se končajo v zaokroženih pripovedi, v svoji spečnosti pa nosijo nekoliko preteklosti.

Most med vsemi so stopnice podnaslovom "Pred pragom v onostranstvo", katere puščajo upanje, ter dajejo rešitev tostranstvu. Celotno razstavo pa v nekakšnem kontrastu harmonizirata Lili, ki se mirno in brezbrčno predaja splošnodanski rosi, le predan čarek izpoljen v čelji.

Kakorkoli če, navidez skromna, a vendar bogata predstava življenja kot minljivosti z večnim, seveda za tiste, ki lahko pustijo svoji domišljijamalo dije od vsakdanjosti.

ROBERT E.

VSE, KAR STE ŽELELI VEDETI O HARE KRIŠNA, PA SI NISTE UPALI VPRAŠATI II.

Za vas sprašuje brez dlake na jeziku Matej, prav tako pa odgovarja bhakta Uroš Lebar.

1. Zakaj imate ostrizene glave?

To je naš zaščitni znak. Označuje nas kot vajšnave (bhakte Gospoda Krišne). Tako kot imajo zdravniki in duhovniki svoja oblačila in oznake, da jih lahko prepoznamo, je to oznaka Krišnovega bhakte, da nas ljudje lažje prepoznajo in nam postavijo vprašanja o duhovnem znanju. Strizenje glave ni nujno za duhovni napredek, pomaga pa nam osvoboditi se lažnega ponosa in ugleda. To je tudi znak odrekanja in je higiensko.

2. Ali niste izgubili svoje individualnosti, ko ste postali bhakte, saj se vsi enako oblačite in ste videti enaki?

Oblačila niso važna. V glavnem so znak družbenega položaja. To so oblačila meniha; lahko jih je vzdrževati, so cenena in udobna. Jasno pa je, da se kot bhakte strinjamo glede naše filozofije, vendar uporabljamo individualne talente na različne načine v službi Krišne. S tem, ko smo Krišnovi služabniki, smo bolj individualni od ljudi, ki se brezumno ravna po modi in se bojijo početi tisto kar je prav (da ne bi sosedji kaj rekli), čeprav je morda malo nenavadno.

3. Vse religije zatrjujejo, da imajo edini pravi odgovor. Ali ni vaša religija prav takšna?

Mi nismo popolni in delamo napake, vendar pa je popolen naš proces. Mi ne trdimo, da smo najboljši. Mi trdimo, da je katehizacija proces, ki človeku pomaga razviti ljubezen do Boga, najboljši proces. Določeno stvar moramo soditi po njenem rezultatu. Kdo v resnici razvija ljubezen do Boga in s tem do vseh živih bitij?

4. Kje dobite denar za podporo vašega gibanja? Ali imate kakšne vire iz tujine?

Gospod vzdržuje vsa živa bitja v univerzumu, zato bo vsekakor oskrbel tudi Svoje bhakte. Denar zbiramo s prodajo knjig, s prihodki od restavracij in s prispevki kongregacije, naših doma živčih zaposlenih članov, ter od drugih ljudi, ki prispevajo za naše dobroteljske dejavnosti. Žal iz tujine ne dobivamo nobene pomoči.

5. Ali ne bi mogli delati kaj bolj koristnega za družbo, kot da po

ves dan samo pojete?

Trdilno vrpanje. Zvito ni kaj. Bhakte smo vključeni v mnoge dejavnosti: izdajanje knjig, gradnja kmetij in šol, snemanje filmov ter deljenje hrane tisočim ljudem. Dela imamo čez glavo. Materialisti tudi, le s to razliko, da si mi vzamemo čas za petje za meditacijo. Moraš si vzeti čas za svoje duhovno življenje. Sicer pa je petje svetih imen proces za oživljanje naše naravne zavesti Boga. To je vsekakor najvažnejša dejavnost v človeški družbi in je predpisana v Vedah kot proces za samospoznanje v tej dobi. Če bi več ljudi poskusilo razumeti osnovna načela zavesti Boga, potem bi lahko razrešili vse težave človeške družbe.

6. V Indiji ljudje nimajo dovolj hrane, medtem pa se krave slobodno sprehajajo po cestah. Zakaj jih ne jedo?

Logika vegetarijanstva je zelo jasna. Iz enega ara njive, na kateri je posejana soja, lahko pridobimo 356 (relativnih) enot uporabnih beljakovin. Če bi s pridelki iz tega ara njive hranili krave in jih kasneje zaklali, je izkoristek iz mesa le 20 (relativnih) enot beljakovin. Se pravi, da če bi bili vsi ljudje vegetarijanci, bi bilo po grobi oceni na svetu 15 krat več uporabnih beljakovin in bi bila lakota popolnoma iztrebljena. Mesojedci in tiste "religije" ki propagirajo klanje živih bitij, so torej direktno krivi za smrt milijonov ljudi vsako leto. Kaj praviš na to? Sedaj, ko veš, lahko tudi ti postaneš vegetarijanec.

7. Bog je energija, ne pa oseba.

Bog je izvor vsega in je vrhovno popoln. Zato mora biti bog oboje, tako energija kot oseba. Če Bogu manjka eno ali drugo, kako je lahko potem vrhovno popoln. Kot vzrok vsega mora biti Bog izvor neosebne energije in osebnosti. Vsi lahko vidimo, da neosebne energije ne proizvajajo oseb (skale nimajo dojenčkov niti ne zbijajo šal) medtem ko lahko oseba manifestira oboje; njegove ali njene nohte ali lase itd. (neosebna energija) in njegovo ali njeno osebnost. Zato mora biti izvorna oblika Boga, kot izvor osebe in neosebne energije, oseba.

8. Kako to, da kritizirate sodobno znanost in tehnologijo, hkrati pa uporabljate moderne naprave in stroje?

Mi ne obsojamo znanosti in tehnologije. Obsojamo pa njuno oboževanje kot način uporabe in mnenje, da sta znanost in tehnologija edino pomembni na svetu. To so samo neka sredstva, neko orodje, ki je lahko koristno, če ga pravilno uporabimo. Mislimo, da bi bili ljudje srečnejši, če bi bilo življenje materialno bolj preprosto, če bi imeli manj ovir za osredotočenje na svoj odnos z Bogom. Vseeno pa sprejemamo svet, s kakršnim se pač srečamo. Načelo je uporabnost. Za dodatne informacije se, prosimo, obrnite na: Hare Krišna Center, Žibertova 27, Ljubljana, Tel.: 1312-124, 1312-319

intervju:

Dr. France Susman

Stara zaveza, Prva Mojzesova knjiga (Genesis) 1.29

In Bog je rekel: »Glejta, dal sem vama vse bilje s semenom na vsej zemlji in vse drevje, na katerem je sad s semenom, naj vama bo za živež;....«

Povezava med vegetarijanstvom in Svetim pismom obstaja?

Glavna stvar v Bibliji je, da so vsi preroki proti duhovništvu poudarjali, da Bog Oče - Bog hoče usmiljenje in ne klavnih daritev in da so zato Bogu njihove molitve gnusne. Jasno je, da je bil Jezus Kristus tisti, ki se je sam žrtvoval kot zadnja hostija (daritvena žrtev), da se preneha vsako preli-vanje krvi. Ko bo človeštvo spet očiščeno, bo on povabil na gostijo vse, ki so v belih oblačilih. Bela oblačila Esenov so bila lanena, prav s poudarkom na tem, da niso izkoriščevali živali na noben način, ne za meso, ne za mleko, ne za obleko. Tudi Kristus je ponavljal, da Bog hoče usmiljenje in ne klavnih daritev. Najstarejši cerkveni zgodovinarji poročajo tudi o devetih od dvanajstih apostolov, kako so živeli. Iz vseh poročil se razbere,

V nedeljo, 13.3., je bila v prostorih SKB banke d.d. promocija in degustacija žitnega mesa. Zgodba o žitnem mesu je dolga in se ne začneja pri Slovencih, kot je povedal dr. France Susman, ampak naj bi ga odkrili že budistični menihi, ko so iskali nadomestilo za krvavo hrano. In kot je dr. France Susman povedal ob pozdravnem govoru: "Po današnji slovesni promociji slovenskega nekrvavega pšeničnega mesa nimajo starši in drugi vzgojitelji več pravice siliti otroke, da jedo svoje najljubše prijatelje. Če pa že to hočete potem bodite pošteni in pokažite otrokom od kod prihaja eno in drugo meso....Puščave bi ozelenele, ko bi začeli živeti od sadov vrtov in ne iz klavnic."

Kaj pa je dr. France Susman povedal za bralce Tribune, pa si preberite v tem intervjuju.

da so bili vegetarijanci.

Začela je izhajati obširna Cerkevna zgodovina v slovenščini, o prvotni Cerкви piše kardinal Danielou. Ko citira najstarejšega cerkvenega zgodovinarja Hegezippa, ki poroča o načinu življenja sv. Petra, izraz, da ni jedel mesa, preprosto izpusti. Literature o nekrvavem in nenasi-lnem slogu življenja prvotnih kristjanov je zelo zelo veliko. Cerkev pa trdi, da so tista poročila potvorili poznejši vegetarijanci, ko je bila vendar Cerkev tista, ki je prepisovala in prevajala vsa poročila o Kristusu in prvotnih kristjanih.

Rojen sem 6.10.1927 v čisto katoliški in kmečki družini. Ko sem začel študirati teologijo, sem videl, da je teologija prazna, ničeva. To so same formule, obredi itn.

Če pa primerjamo teološko vedenje o človeku, potem vidimo, da so bili pravi filozofi, pitagorejsko - platonski filozofi, vse prej kot pogansko usmerjeni in te je Cerkev, z ognjem in mečem, zlasti v 3.st. premagala z nasiljem (Shadow of the Third Century, A Revelation of Christianity, Alvin Boyd Kuhn). To so knjige, ki so jih napisali nepristranski ljudje, to niso ateisti, ki bi sovražili Cerkev.

Potem je bil Jezus Kristus in prvotni kristjani vegetarijansko usmerjen?

Največja potvorba na zgodovinskem Kristusu, Mojzesu, Abelu, Abrahamu, vseh prerokih in prvih kristjanov je v tem, da so oni kot najvažnejše poslanstvo človeštvu

človeštvo učili z besedo in s svojim zgledom, da je vsakršno preli-vanje kakršnekoli krvi proti Božji volji. Kristus je Mojzesa rehabilitiral, Cerkev pa ga je spet potvorjenega vpeljala, s tem da je kanonizirala Staro zavezo.

In kaj bi rekli bralcem?

Kadar jaz mislim na Tribuno, mislim na tisti organ, ki lahko zavzame nepristransko kritično stališče tudi do Cerkve! Le zakaj je Cerkev izjema. To je edina stvar, ki se je nihče ne sme dotakniti. Inkvizicija je bila vendar najbolj grozna stvar v vsej svetovni zgodovini.

Mi potrebujemo en časopis, ki je v tem oziru nepristranski in ki stalno poroča. V Sloveniji ni v medijih skoraj nobenih neodvisnih poročil o najvažnejši velesili na svetu, o Cerкви. In v cerkveni zgodovini najnovejšega časa je bil najvažnejši dogodek potvorba, ki ga je izvršil Vatikan na najsvetejši svetinji, na Jezusovem mrtvaškem prtu. Ker je Cerkev videla, da je znanost dokazala, da Jezus ni na križu umrl (na prtu se jasno bere, da je Jezus v grobu krvavel iz 28 ran), je inscenirala radiokarbonsko analizo prta.

In reinkarnacija, kaj menite o njej?

Pitagora je utemeljeval vegetarijanstvo na podlagi reinkarnacije. Človek, ki ne verjame, da živali tudi trpe, se rodi v naslednjem življenju kot žival, da to preizkusi.

NOVICE

NOVICE

NOVICE

NOVICE

NOVICE

NOVICE

Italijska policija je mafiji zaplenila premoženje, vredno okoli 25 milijard lir. Mafijo so olajšali tudi za nekaj finančnih družb in bančnih računov.

Britanska homoseksualna organizacija je zagrozila kakšnim 60-tim homoseksualnim poslan-cem, da bo razkrila njihova imena, če ne bo sprejet parlamentarni zakon, ki ukinja kazenski pregon za mladoletne homoseksualce.

V porečju Amazonke se je na pot podala znanstvena odprava, ki naj bi odkrila predpotopno pošast, ki ji tamkajšni Indijanci pravijo Mapinguari. Mapinguari bi naj bil visok okoli štiri metre in brez zob. V trebuhu naj bi imel nekakšno luknjo, iz katere menda neznansko smrdi. Člani odprave verjamejo v obstoj pošasti. S seboj so namreč vzeli tudi plinske maske.

Pred dvatisoč leti so rimske legije sejele strah in smrt na svojih osvajaških pohodih. Pred kratkim se je nek nemški zgodovinar

in pisec, s svojimi prijatelji na konjih, podal na pot po sledovih bojnih pohodov nekdanjih slav-nih rimskih legij. Oblečeni so bili kot legionarji. Podali so se preko Alp, po dolinah Donave do Italije. Odprava je imela kar nekaj težav zaradi padcev s konj. Zlomi niso bili redkost. Vodja odprave pa je skoraj izgubil življenje, ko je neslavno padel s konja in se pri padcu nabodel na lastno kopje. O Rimljanih pa jim ni uspelo odkriti nič novega.

Številni osamljeni moški v Združenih državah so postali žrtve ropark, ki se svojega posla lotevajo na popolnoma nov način. Žrtev zapeljejo in med poljubom moškim porinejo mamilo v usta. Moški se zbudijo z bolečo glavo in seveda prazno denarnico.

Pobegi iz zaporov niso nič čudnega, da pa nekdo pride v zapor skrivaj, ni povsem običajno. V neko avstralsko kaznilnico se je skrivaj vtihotapila neka ženska z dvema prijateljema. Menda so prišli na zabavo. Pazniki so bili presenečeni, ko so med sku-

pino pijanih zapornikov opazili tudi tri civiliste. Nemudoma so jim priskrbeli nove uniforme in tudi celice.

Mladostna, plastična lepota Barbie praznuje svoj petin-trideseti rojstni dan. Za njeno garderobo so do sedaj porabili več kot 100 milijonov metrov blaga in več kot milijardo parov čevljev. Yves Saint Laurent, Valentino, Guy Laroche in Benetton so le nekateri njeni modni kreatorji, ki so ji oblikovali preko 4500 modelov oblačil. Barbie po vsem svetu posvojijo malčki vsako drugo sekundo.

Madonna se bo pričela ukvarjati s striptizerstvom. Odpreti namerava verigo striptizer-skih lokalov v Združenih država-h Amerike. Njeni lokali bi naj bili med najbolj luksuznimi, v njih pa namerava imeti samo največje lepote. Madonna ve, kako se razvname spolno fanta-zijo, vodenja nočnih zabavišč pa se namerava naučiti v newyorškim nočnem klubu Scores.

NEVROZA

Z DEMONSTRACIJAMI PROTI DRŽAVI

Komu gre v nos študentska enotnost ali poskus dnevne politike, da sejuje Zakon o skupnosti študentov

Poslanka Državnega zbora Breda Pečan je skupaj z Ministrstvom za šolstvo in šport, za marčevsko sejo Državnega zbora, predlagala svojo verzijo amandmajev k Zakonu o skupnosti študentov. Dejanje pristojnega Ministrstva in poslance Pečanove je popolnoma nerazumljivo, saj je predlog amandmajev, ki sta jih v sodelovanju s Pokrajinskimi študentskimi klubi, za drugo branje v Državnem zboru, skupaj pripravili tako ljubljanska kot mariborska ŠOU, podprlo več kot 60 poslancev in skoraj vsi poslanski klubi. Študentsko verzijo amandmajev pa podpirata tudi obe Univerzi.

Naslednje presenečenje je sledilo v četrtek, 10. marca, ko je Odbor za šolstvo in šport, z razmerjem sedem proti šest podprl amandmaje Pečanove, kljub številnim protargumentom s strani študentskih predstavnikov. "Preglasovani smo bili po politični liniji, naši argumenti so bili povedani v prazno, vendar pa študentska vlada ne misli odstopiti od predlaganega koncepta," je na četrti izredni seji Študentskega parlamenta, 16. marca, povedal predsednik študentske vlade Mitja Štular. Mitja Štular je dodal: "Če Breda Pečan ne bo odstopila od svojega predloga, bomo v torek 22. marca, ko se začne marčevsko zasedanje Državnega zbora, pred zgradbo parlamenta, organizirali študentske demonstracije."

EMIL JUSIČ

Mitja Štular - "Demonstrirali bomo!"

Demonstracije predstavljajo izhod v skrajni sili, saj sta obe ŠOU skupaj s Pokrajinskimi študentskimi klubi, že pripravili tretjo kompromisno verzijo amandmajev, ki jo je podprl tudi ljubljanski Študentski parlament. Poslanka Pečanova je obljubila, da bo odstopila od svoje verzije in podprla najnovejšo študentsko verzijo. Jasno je, da ima država svoje računice, zato poslanci študentskega parlamenta obljubam Pečanove ne zaupajo preveč. "Tudi, če bo Pečanova umaknila svoj predlog, državi ne smemo pretirano zaupati, zato predlagam, da sprejmemo skrajni ultimatum, saj se z Balkanci ne spleča več pogajati," je povedal poslanec Kobe. Študentski parlament je zato formiral odbor za pripravo demonstracij, na fakultetah se lahko obrnete na naslednje poslance: **Vozelj, Povh, Žugec, Kobe, Verbič, Stro-**

jan in Macedoni.

Za vse, ki ste pozabili, ali ki nikoli niste vedeli, kaj je bistvo Zakona o skupnosti študentov bomo to ponovili. V Sloveniji delujeta dve ŠOU, vrsta regionalnih študentskih klubov, nekaj interesnih združenj študentov in študentske organizacije po posameznih fakultetah, vendar pa nobena od njih nima urejenega pravnega statusa, ne obstaja torej kot pravne osebe. Zakon bo uredil razmerja med skupnostjo študentov in državo, razmerja med samimi študentskimi organizacijami, uredil bo problem financiranja le - teh... Vprašanje je, kaj gre v nos državi, da poskuša "sesuti" študentski predlog zakona.

Država namenja študentki organizaciji del proračunskega denarja, zato hoče imeti nad tem denarjem tudi večji nadzor, kar pa Študentski

organizaciji jemlje svtonomnost in neodvisnost. Na seji Odbora za šolstvo in šport je dr. Lev Kreft izjavil, da je ŠOU nelegitimna, in da nikakor ne nameravajo podpirati države v državi. Problem je tudi pri študentskih organizacijah lokalnih skupnosti, študentski predlog je predvideval, da bi le - te avtomatično predstavljale vse študente določene občine. Država je nastopila z očitkom, da je zaprta pot interesnemu organiziranju študentov, Pokrajinske študentske klube pa je izenačila z gasilskimi ali ribiškimi društvi. Sklepanje kompromisov je sicer lepa lastnost, vendar pa bi bili študenti lahko malo bolj odločni in radikalni pri zagovarjanju svojih stališč. Brez-kompromisne demonstracije bi bile pravi odgovor na poskuse dnevne politike, da zapečati študentsko usodo.

Špela Stare

E.T. GO HOME

Časopisni svet Tribune je 17. marca izbral novega glavnega in odgovornega urednika Tribune, Primoža Zevnika. Za vse sodelavce Tribune je Primož Zevnik padel z Marsa, alien torej, ki bo Tribuno spremenil v literarni mesečnik. Pri tem bo nedvomno zelo uspešen, saj ima bogate izkušnje nekdanjega sodelavca literarnega krožka kranjske gimnazije. Njegova referenca je nekaj še neobjavljenih člankov in dopisno članstvo Sobotnega branja v Slovincu. Alfa in omega njegove uredniške politike pa bo pisna knjižna jezikovna norma (brez slenga, žargona in neologizmov) in stroga hierarhija - *Tribuna to sem jaz*. Zevnikova Tribuna bo predstavljala "družbeno refleksijo s poudarkom na ocenjevanju resnih partitur". Bližnje srečanje s programom gospoda glavnega in odgovornega urednika nove Tribune vas čaka na zadnji strani Nevroze. Vse napake v programu, kakršnekoli že, niso naključne, temveč odlično obvladanje pisne knjižne jezikovne norme in odraz visoke intelektualne ravni bodočega urednika.

CHARLES BUKOWSKI,
UMETNIK NAŠEGA
ČASA

"Saj nismo nič drugega kot zajebani sužnji!"

C. Bukowski: ŠPEH NA KRUHU

Sredina marca je pomenila konec ustvarjanja in življenja enega največjih sodobnih piscev - Charlesa Bukowskega (Henry Chinaski). Bil je pisatelj, katerega edina strast so bili ženske, alkohol in droga. Bil je avtor, ki je vedel, kaj je življenje. Ni se utapljal v praznih frazah o božanski ljubezni, lepoti narave in življenja, temveč je vse to postavil na realna tla - ljubil je prostitutke, stopal je po tanki črti alkohola in pisal knjige, ki jih drugi niso. Knjige, ki so postale popotnica vsakemu normalno mislečemu človeku, ki se je bil pripravljen soočiti z realnostjo. Svet je z Bukowskim izgubil avtorja, ki je pustil neizbrisno dokumentacijo o nekem prostoru in času v njem. Sam je nekoč povedal, da je le pet odstotkov tega, kar napiše, fikcija. Če bi svet gradili tako realistični ljudje, bi danes drugače živeli.

LAL

Prihodnjič v Nevrozi: Frustracije nedoseksanih mladcev

NAŠ OTROK NE MORE POSTATI ŠTUDENT

Denar je sveta vladar, pravi stari rek, študij pa prav tako, menim jaz. Prevoz je izredno drag, študijska literatura enako, bivanje v študentskih domovih tudi ni zastoj, nekatere fakultete celo uvajajo plačevanje za izpite po treh neuspelih poskusih itd. Bo študij postal privilegij višjih slojev tudi v Sloveniji? Odgovor je jasen, diši pa po hamburgerjih in kokakoli v šolskih menzah.

Verjetno se boste mnogi prepoznali v naslednji zgodbi, ki je le ena izmed množice podobnih. Našo junakinjo bomo poimenovali Marjetka, ker mi je to ime pač prvo prišlo na misel. Torej, Marjetka, ki je uspešno prestala vse napetosti mature in sprejemnih izpitov, se je z velikim veseljem vpisala na fakulteto in postala študentka. Doma so bili vsi ponosni na hčer, čeprav so se zavedali, da jo bodo ob nizkih dohodkih, ki jih spremljajo v vsakdan, težko preživljali in (kar je še bolj pomembno) plačevali njene študijske izdatke, ki so v tem času mnogo višji kot v letih, ko so se šolali Marjetkini starši. Študij ji ni šel ravno najbolje od rok, kar tudi ni nič nenavadnega in starši so postajali bolj in bolj nestrpni in nervozni. Standard je (in še nekje časa bo) težil navzdol, študijski stroški pa so, v podobni meri, ubrali nasprotno smer na vertikali. Situacija v domači hiši je postala podobna ekonom-loncu, ki je tik

pred tem, da ga raznese. Na Marjetkina ramena se je naložilo dodatno breme: diplomiraj v najkrajšem času ali pa si raje poišči delo. Starši je namreč ne želijo podpirati do konca svojih dni. Naša Marjetka se tako ne boji več samo za izzide izpitov, temveč tudi za lasten obstoj na univerzi. Lahko bi si omislila tudi službo (in mnogi si jo), ki pa bi ji vzela še nekaj, že tako dragocenega, časa za študij in ji nakopala na glavo nove obveznosti, ki ponavadi niso ravno v preveliki povezavi s študijem. Trauma se tako poveča in vodi počasi ali pa zelo hitro v globoki prepad samoodrekanja in preprirov. No, naštejmo še nekaj neizogibnih posledic tega procesa: poslabšan ali kar konflikten odnos s starši in sorodniki, pomanjkanje razpoložljivega časa za študij, trpijo prijateljski stiki in ljubezen, napetost zaradi večjih odgovornosti in podrejanja novim avtoritetam, neustvarjalna izraba prostega časa ...

Študij v naši novopečeni demokraciji postaja vedno bolj zahodno-demokratičen. Poleg tega je nekoliko bolj resen dejavnik kvalitete življenja, kot je bil to slučaj v prejšnjih rdečih časih. Študent ne more več biti vsak, ki se iz dolgčasa ali bolj resnih razlogov (ki si jih v tem trenutku niti ne morem priklicati v spomin) tako odloči, prav tako tudi izraza "večni študent" ni več v slovenskem besednjaku.

Prihodnost je jasno načrtana: na zahod! Kmalu se bodo šolali le še otroci bogatašev in peščica nadpovprečno nadarjenih mulcev iz periferije, ki se jih bo usmilil kakšen urad za štipendiranje genijalčkov. Denarni interesi na področju šolstva naraščajo z vrtljivo hitrostjo. Vsi, ki se v tem trenutku nahajamo v okrilju mariborske ali ljubljanske univerze smo lahko kar srečni in si lahko le oddahnemo, da nismo privekali na svet nekaj let kasneje, kajti obdobje, ki smo ga izbrali za študij, je le začetek temne (bolje rečeno denarne, nikakor pa ne bronaste) dobe, ki nas bo vključila v Evropo z vsemi njenimi lepotami in, še posebno, z njenimi problemi in nepravilnostmi. To je zgolj priprava na bolj restriktiven in selektiven šolski sistem in šolsko politiko po nezamenljivem zahodnem vzorcu. Se morda motim?

Bodoče mamice in očete, napnite vse sile in jih usmerite v pridobitev čim večjega materialnega bogastva ali pa vam ostane le upanje, da vas bo bog (ali kdorkoli že) obdaril s čudežnim otrokom, katerega IQ bo presegal vašo telesno višino! To sta namreč načina, ki omogočata v bodoče vašemu potomcu kvalitetno šolanje in mogoče celo izobrazbo. Kje pa mu jo bodo priznali, je vprašanje iz neke druge zgodbe. Vso srečo vam želim!

JEST

NEVROZA. Sama banda.

Odslej v ilegali.

ŠPORT ŠTIPENDIJE

Ministrstvu je uspelo pridobiti sponzorja za dve štipendiji za vrhunski športnici - športnika.

DRŽAVNO PRVENSTVO V BADMINTONU

ŠOU Enota za šport pripravlja državno prvenstvo v badmintonu, ki bo 26. marca v dvorani BIT. Prijave sprejemajo do 24. marca na INFO točkah ŠOU. Najboljšim sponzorji poklanjajo nagrade.

TURNIR V PARIZU

Selekcije ŠOU v petih športnih panogah bodo nastopile na turnirju Petih žog, ki bo od 9. do 17. aprila v Parizu. Tja bo odpotovalo 56 študentov.

SREČANJE ŠTUDENTOV EVROPE

Slovenski študentje se bodo udeležili Srečanja študentov Evrope. Srečanje bo potekalo od 16. do 22. aprila v Val Thorensu.

PRVENSTVO V PLAVANJU

Ljubljanska univerza pripravlja skupaj z mariborsko državno prvenstvo v plavanju, ki bo 21. aprila v Mariboru.

MEDNARODNI PROJEKT

METELKOVA

Zgodila se je Metelkova. Takoj nato je stvari v svoje roke vzela politika in politična moč je postala pglavitni kriterij za to, komu bo kompleks bivše vojašnice pripadal in kakšna bo njegova namembnost.

Da bi odstranili ali vsaj kar se da omilili ta dominantni dejavnik odločanja, smo se študentje v okviru Evropskega združenja študentov arhitekture (EASA) odločili za izpeljavo mednarodnega arhitekturnega natečaja z delovnim nazivom EASA JOINT PROJECT 94. Projekt, ki je namenjen vsem evropskim študentom arhitekture in mladim arhitektom, je zastavljen zelo široko in kar se da odprto. Pogoji je samo eden: na območju Metelkove je treba postaviti arhitekturo. Kakršnokoli, le da bo kar najbolje tvorila kvalitetno celoto skupaj z bližnjo okolico in mestom Ljubljano sploh. Moderne znanosti dobredno kričijo po interdisciplinarnosti in holizmu in le to je tisto, kar dandanes še lahko da pravo kvaliteto. Še posebej arhitektura je tesno povezana s sociologijo, psihologijo, ekologijo, pravom, umetnostjo in vsemi drugimi vedami in znanostmi, ki so v naslednjem kolenu povezane s slednjimi. Prav zaradi tega je tudi žirija, ki bo konec junija letos ocenjevala prispele izdelke, sestavljena izrazito interdisciplinarno, tako da bodo ovrednoteni prav vsi vidiki projekta. Sodelujoči morajo dati velik poudarek na pisni del 'rešitve problema', in sicer v obliki esejev oz. podobnih literarnih zvrsti. Bolj kot rešitev posameznih

delov problema bo žirija zanimal njihov skupek, ki bo tvoril novo, specifično kvaliteto.

Zainteresirane skupine se lahko na natečaj še vedno prijavijo in sicer do 20. junija 1994. Publikacijo z vsemi potrebnimi informacijami in uvodnimi esejji si lahko kupite v fotokopirnici Fakultete za arhitekturo (FAGG). Podeljene bodo tri nagrade in sicer v višini 2000, 1500 in 1000 nemških mark. Sledili bosta predstavitev najboljših projektov in 'delavnica', namenjena analizi in dodelavi nagrajenih projektov. V avgustu bo v okviru EASA 94 razstava še v Liegu (Belgija), takoj zatem pa je predviden še izid zaključne publikacije EASA JOINT PROJECT 94.

V dnevnem časopisju lahko zadnje čase beremo, da je kompleks Metelkova že oddan, prodan (kakorkoli že). Je vse skupaj potem Siziŕovo delo? Nikakor ni primarni cilj to, da se kakšna izmed rešitev tudi v resnici realizira. Bolj pomembno je to, da se z natečajem poudari prednost rešitev, ki so celostne, sveže in neobremenjene z družbeno močjo. In kar je morda še pomembneje, dodajo nov delček k zakladnici znanja o oblikovanju prostora nasploh. Če bo doseženo to, bomo lahko več kot zadovoljni.

I & S

POPUSTI

CANKARJEV DOM

24.3. BIG BAND (koncert) 600 SIT

KUD

26.3. Sokolović: GLUMAC ...
JE GLUMAC... JE GLUMAC 350 SIT

SMG

Študentje uveljavljajo popust z indeksom na blagajni SMG.

OPERA IN BALET, DRAMA IN MGL

Študentje z indeksom na INFO točkah ŠOU dvignejo kuponček s katerim na blagajni kupijo dve vstopnici. To pomeni, da za ceno ene vstopnice dobijo dve.

SNG MARIBOR

Karte se dobijo po 50% nižji ceni, seveda s potrjeno študentsko izkaznico.

ŠPORT

IZPOSOJA SMUČARSKÉ OPREME ZA ŠTUDENTE

Smučarski servis KASTNER & OHLER (klet športne hiše) sposoja smučarsko opremo študentom, ki predložijo študentsko izkaznico in osebno izkaznico. Cena smuči in vezi je 250 SIT na dan za rekreacijske in 500 SIT na dan za najnovejše modele, snowboarda je 500 SIT na dan in cena Bigfoota je 250 SIT na dan. Kdo je rekel, da študentje ne bodo več smučali, ker nimajo denarja?

ŠTUDENTSKI SERVIS ŠOU

Borštnikov trg 2, Ljubljana, telefon: fakturni oddelek: 125-50-21, posredovalnica sob: 125-40-62

ZAPOSILITVE

Za fante je na voljo različna ponudba del, od anketiranja, uličnih prodajalcev časopisa, risanja grafov do raznih fizičnih del.

Za dekleta so na razpolago tudi zahtevnejša dela v administraciji, delo v strežbi in prodajalnah, na voljo je tudi čiščenje, anketiranje, proizvodno delo ...

DENARNA POMOČ

Študentski servis nudi svojim članom denarno pomoč v obliki brezobrestnega posojila, ki ga morajo vrniti v dveh mesecih. Višina zneska znaša 30% od

zajamčenega osebnega dohodka v predpreteklem mesecu, dobijo pa jo lahko študenti, ki so v zadnjih šestih mesecih prejeli vsaj eno izplačilo prek študentskega servisa. Trenutna višina posojila je 7.950 SIT.

PRAVNA POMOČ

Študenti Pravne fakultete nudijo pravno pomoč sotrpinom. Dobite jih na študentskem servisu vsako sredo med 9. in 11. uro ali po telefonu 061/125-40-62. Ob četrtkih lahko dobite pravne nasvete na Pravni fakulteti, telefon: 125-40-55 int.53.

ŠOLT

Rožna dolina, blok VII,
Telefon: 26 81 28, 27 11 87

FOTOKOPIRANJE

Novost so nižje cene kopij za študente, ki so člani ŠOLT-a. Še vedno pa za vas kopirajo vsak dan od 10.00 do 20.15 ure. Rezidenco imajo v VII. bloku študentskega naselja.

JEZIKOVNI TEČAJI

Prva generacija tečajev v poletnem semestru se je že začela, zato ste naslednjič vabljeni šele/že predvidoma 18. aprila, ko se začnejo letošnji jezikovni tečaji. Razpisani bodo tečaji vseh jezikov in vseh stopenj, prijave zanje pa bodo zbirali v ŠOLT-u (VII. blok študentskega naselja v Rožni dolini) od pon. do čet. med 10.00 in 16.00 in v petek med 10.00 in 13.00. Cena tečaja ni znana.

TEČAJ STROJEPISJA

se začne 18. aprila. Cena tečaja še ni znana.

TEČAJ CESTNO PROMETNIH PREDPISOV

se začne 18. aprila. Cena tečaja ni znana.

AVTOŠOLA ŠOLT

Inštruktorji so plačani po uspešnosti svojih kandidatov. Cel izpit lahko narediš na kredit. Praktično lahko vadite 10 ur tedensko. Ura vožnje stane 1.150 SIT, ura na motorju pa je malo dražja.

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

potekajo čez vse leto in jih ob zadostni udeležbi začnejo udeležati kadarkoli si zaželite.

RAČUNALNIŠKA DELAVNICA

je samo za vas odprta 24 ur na dan, pod pogojem, da delo na računalniku že obvladate. Za eno uro dela na PC-jih vam zaračunajo 70 SIT, vaše delo pa vam tudi sprintajo na laserskem tiskalniku. Po želji vam svetujejo, nudijo individualno pomoč pri delu, oblikujejo diplome, tabele in grafe ...

SELITVE IN PREVOZI

Hitro in poceni vam lahko razmontirajo in preselijo pohištvo in podobne reči. Včasih uspejo razmontirano tudi sestaviti.

ŠTUDENTSKI SERVIS ŠOLT

posluje v VI. bloku v tistem študentskem naselju. Odprt je od ponedeljka do četrta med 7.00 in 16.00, v petek in soboto pa med 7.00 in 13.00. Na delo se ne čaka v vrstah. Ob vpisu namreč poveš kakšno delo ti odgovarja: pokličejo te po telefonu, če si iz Rožne, te poiščejo. Za vpis potrebuješ: osebno, indeks, sliko, 200 SIT za članarino, številko tekočega računa ali hranilne knjižice.

Z vpisom v študentski servis postaneš član društva ŠOLT, kar ti prinese popuste pri vseh dejavnostih društva.

Njam Njam

AAA FER	110	313
Agrobar	110	330
AM Trade	115	360
Art klub	200	500
Bežigrad, DD	100	300
BF Domžale	135	320
Črnuče	225	500
Čučnik	130	360
Dairy Queen	120	320
Daj - dam	105	385
Deri	100	300
DIC ^N	45	245
Figovec	315	590
Halo pizza NA DOM	195	490
Ica	160	380
Inter Europ	115	350
Intermarket	130	350
Katrea (Ilirija)	205	450
Ko-Ra bar	205	450
Klasje	115	335
Litostroj, Strojna	100	300
Ljubljana	110	370
Maxi Market	180	450
McDonald's ^S	100	400
Novi Marn	130	350
Novo mesto, DD ^N	100	300
Novo mesto, SŠZT	195	450
Papino NA DOM	265	490
Parma ^S	110	310
Pinki - Bežigrad	120	340
Pinki NA DOM	240	480
Pizza Novica NA DOM	215	490
Plava laguna	185	430
Plečnikov hram	160	400
Poljane, DD	60	260
Resta	115	340
Salezijanski zavod	60	260
Semenišče ^N	60	260
Vič	130	350
Vič, DD	60	280
Vinska trta	110	330
Železničar, DD ^N	10	210

Opombe

N - Samo za notranje študente, tj. študente, ki tam živijo oz. študirajo

5 - Največ pet bonov na mesec

NA DOM - največ pet bonov v kombinaciji na mesec

Prodajna mesta

Kersnikova 4: pon. - čet. 8:00-19:00,
pet. 8:00 - 14:00. tel.: 318 454Rožna dolina: blok IV, pon. - pet. 8:00
- 12:30, tel.: 271 473

njaMB njaMB

Emavs	80	340
EPF	50	320
Halo pizza	70	360
Ježek	80	340
Kitajska restavracija	90	370
Kolodvorska restavracija	60	340
Korotan	80	350
Lačni noj	130	400
Pedago{ka fakulteta	50	320
Pohorje	130	380
Slavija	130	400
Stephenson	110	370
Škorec	100	370
Študentski domovi	50	340
Tehnična fakulteta	50	320
Top njam	90	360
Visoka kmetijska šola	40	320

MARIBOR

SNG

25.3.	21.00	KONCERT VLADA KRESLINA
29.3.	19.30	Shakespeare: HAMLET, premiera
30.3.	19.30	Shakespeare: HAMLET
31.3.	19.30	Shakespeare: HAMLET

CELJE

SLG

27.3.	21.00	Barker: NEPRED-VIDLJIVE POSLEDICE, premiera
1.4.	10.30	Pirandello: KOT ME TI HOČEŠ
5.4.	21.00	Barker: NEPRED-VIDLJIVE POSLEDICE

KLUBI

KOPER MKC

26.3.		CATTIVE ABITUDINI (Trieste)
2.4.		Velikonočna sobota: gostje iz Amsterdama
15.4.		WORK (England)

DOBRAVLJE PRI AJDOVŠČINI

4.4.	21.00	Velikonočni ponedeljek: THE CHOP CHOY SHAGGIES (V. Britanija, Belgija)
		VEGETABLE SOUP (Zagreb)

Evropska hip hop rap metal core atrakcija!

DOBROVO STRELIŠČE

25.3.	NIET
-------	------

MARIBOR MKC

26.3.	NIET
-------	------

KLUB RADOVLJIŠKIH ŠTUDENTOV

26.3.	Radovljica	SEMINAR POSLOVNE KOMUNIKACIJE predava: Edita Kuhelj
-------	------------	--

MILA DOJKA

ROBI RECEK

Miladojka v akciji

Pred časom je v prestolnici Prekmurja bil koncert. Kot presdkupini sta ogrevali Folk Donald Breed ("Igramo neko vrsto Funk Jazz Rock'n'roll Hard Cora") in Post Catholic Trauma, ki so podobo pobrali pri Sisters of Mercy in The Mission.

Po medli igri so svoje odigrale zvezde večera. Bil je eden boljših koncertov, ki so zgodili na oni strani Mure. Po koncertu so bili videti ožeti, zato sem jih vprašal, ali so kaj zmatrati.

Oni: Še kar, pa ti tudi slabo zgledaš. Na, tu maš pivo. (Ne Union.)

Pijete Laško?

Saj je čist vredo.

A imate ful keša?

Uau! Če bi ti povedli bi vaš časopis bil poln nul. **Pevec:** Zato ti rajši povemo v kuvajtskih dinarih. **Basist:** Jugoslovanskih.

Ste profesionalci?

Ja vsak v svojem fahu. Ob kavici in čikih pa včasih tudi kaj zaigramo.

Greste kaj čez mejo?

Ja pred kratkim smo bili na Gorenjskem, Dolenjskem, Primorskem... Zdaj smo pa

v Prekmurju - a veš, kako je to daleč.

Kakšna se vam zdi tukajšnja publika?

Zelo v redu. Takšne publike si lahko samo želiš. Drugje se zgodi, da so kot mrtvaki.

Kako vam je všeč sloves tretje slovenske alter skupine, po Labaichih in Borghesiji?

Boli nas **K**. To je vse Rock'n'Roll.

Pa ste vi kdaj resni?

To je problem pri nas. Nemogoče je narediti resen intervju.

Kako dolgo ste v tej postavi?

Šest mesecev.

Koliko ste pa stari?

Skupaj dobrih sto.

Kaj vas drži v kondiciji?

Propolis - vegetarijanska hrana.

Ste vegetarijanci?

Ah, ob sredah, drugače ne.

Pokadili smo še par cigaretov, spili par piv, še kakšno povedali, si izmenjali avtograme in telefone in se odpravili k zaslužnemu počitku. Dober žur.

Robi Recek

ROBI RECEK

Donald Breed

T

echno glasba je vedno bolj razširjena. Razširja se po klubih in diskotekah, vendar s to razliko, da je v diskačih več ali manj samo 'štancasta' glasba, medtem ko lahko v klubih kot recimo K4 slišite bolj kvalitetno techno godbo. O tem, in o problemu nerazumevanja resne techno glasbe sem povprašal dve ljubljanski techno skupini, Clockworks in Mousetrap.

- Kdaj se je techno glasba začela?

- Po mojem sta dve varianti, A in B. Prva je Detroit (od leta '85 naprej), ko se je začela razvijati bolj energična dance glasba, ki se je razvila v ACID in iz njega se je razvila današnja najbolj razširjena oblika techna. Po drugi strani pa so Kraftwerki imeli korenine v mnogih današnjih projektih. Tista resna techno glasba, ki danes obstaja, ima lahko korenine tako iz Amerike kot iz Evrope (Kraftwerk, Jarre).

- Kako bi definirali Detroitso glasbo?

- Ljudje zelo napačno mislijo, da je techno glasba samo igračkance z sintesajzerji. To sploh ni res. Techno glasba ima kot vsaka resna glasba socialno podlogo - odpuščanje delavcev in podobno, kar se je takrat v Detroitu tudi dogajalo v raznih getih in na ulicah. Anti rokenrol, dovolj imamo kitar in to. Črpali so iz zgodnjih ambientalnih stvari (Danger In Dream, Brian Ino iz Anglije), in vsi ti sklopi so se povezali v ambientalno glasbo. Pri tem je Roland imel ogromno vlogo, brez Rolanda techno glasba danes sploh ne bi bila to, kar je. Takrat so na novo naredili veliko sintov, ki so sicer obstajali že od zgodnjih osemdesetih naprej, oziroma še prej. Pojem 'analogni sint' je pomenil narediti zvok čimbolj podoben originalnemu instrumentu, čeprav danes vemo, da ti zvoki sploh niso bili podobni pravim. Uporabljali so jih v dokumentarnih filmih za posebne efekte, kjer so potrebovali zvoke z velikimi oscilacijami, z velikimi frekvenčnimi razponi. In potem so z njimi začeli delati prvi techno freaki.

- In kakšna je Detroitso glasba? Mirna?

- Bolj mirna. Oziroma, tudi Detroit se lahko razcepi na več smeri. Iz Detroita pride recimo tudi ACID, ki nikakor ni mirna, in nikakor ni chill out glasba... Imela je ideologijo, zasnovano. Danes se 95% techno glasbe izgublja v brezidejnosti, in ni tiste osnovne podlage, kot je bila včasih. Danes lahko LP izdaš z okrog 10.000 DEM, kar povprečnemu evropejcu ni prevelik denar.

- Kako je šlo naprej?

- Že prej so bili tudi Afrikaa Bambaataa in Kevin Sanderson, ki so igrali povezavo Berlin - Detroit, isto kot Kraftwerk in Jarre. Jarre je naredil veliko več, kot pa danes priznavajo. Ne priznavajo pa ga zaradi tega, ker novejši techno freaki nimajo česa njegovega posnemati, saj so vse njegove novejšje plošče bullshit - komercialna, veliki koncerti, kaotičnost in podobno. Letnice: Oxygen '76, Equinoxie '78, Kraftwerk '78...

- Kaj se danes posluša iz Detroita?

- Zelo malo ljudi posluša pravi Detroit, razen komercialne, scenske stvari. Pravi Detroit bo vedno v undergroundu. Detroit je bil in vedno bo v svoji obliki.

- Kdaj se je začela Evropa?

- V bistvu z Kraftwerki. Pravi bum je prišel z klubskim dogajanjem, vendar je vedno ostajala potreba po večjem poudarku ritma. LSD...

- Zakaj LSD?

- Glasba, ki je bila zelo energična, je postala z uporabo LSDja še bolj energična. V izvorniku je šlo za housepartyje. Bile so samo te zaprte zabave, ki so se začele v undergroundu zaradi organizacijskih stroškov in so še bolj šle v underground zaradi javnosti, ki je 'izvedela', da je na teh partyjih tudi droga. Mnogo ljudi je hotelo priti na te zabave, vendar niso mogli priti, ker se na te žure ni prišlo brez povabila. Noter si lahko prišel le na priporočilo nekoga, in kraj ter priporočilo naslednjega si dobil na tej zabavi. Vendar to ne velja za velike partyje, na katerih je danes po več desetisoč ljudi. Ti so usmerjeni že zelo komercialno.

- Trance...

- Naj tole zaobjamem malo širše. Če vzamemo chill out glasbo...

- Chill out?

- Gre za glasbo, ki manj temelji na plesu in več na poslušanju in padanje v feeling. Trance se od ambientalne glasbe loči po tem, da gre za zelo podobno dogajanje, s tem za je ambient daljši in se nanj ne da plesati. Pri trance glasbi pa je poudarjena repetitivnost, ko človek pade v feeling, kjer ne čuti več same glasbe, ampak se okrog njega pojavi neko vzdušje. Gre za globlji, mentalni občutek.

TECHNO: HOČETE VEDETI KAJ VEČ O NJEM?

- Hard trance je...

- Je hitrejša varianta trance. Mešanica ambientlike in hard core techna.

- Za kaj gre pri disko glasbi (2 Unlimited itd.)? Je to resna glasba?

- Absolutno ni. Zato, ker je taka glasba naravnana samo na produciranje samo že znanih melodij, ki vedno znova vžgejo, če so dobro sprodirani, in ob vokalih, ob scenski prirejenosti (atraktivni video spoti) - kič pač. Ljudje imamo že od nastanka prvega človeka to slabo lastnost, da sledimo nekim klasičnim metodam, ki so že preizkušene in v katere se ni treba poglobiti. To je isto kot pri recimo rokenrolu, kjer bi nekdo rekel 'saj to je pa vse isto', ampak če se pa poglobiš v glasbo samo, pa vidiš, da to ni res.

- Kako se dela trance glasbo?

- Tega ne smeš delati iz gole profesionalnosti. Moraš poznati celoto - ne moreš primerjati hard corea in Kraftwerkov. Če si ustvarjalen, lahko samplaš (vzorčuješ in uporabljaš v svojih komadih) čisto vse zvoke okrog sebe, od tovornjaka do sesalca.

- In še ostale smeri techno glasbe?

- Nizozemska. Je izredno zanimiva. Folk je nenavaden, in bogato umetniško navdihnjena. In tako so se na Nizozemskem pojavile plošče, ki so v Evropi manj znane, predvsem iz smeri chill out glasbe, ki pa jo oni imenujejo 'mellow house'...

- Kaj je house? Ljudje imajo predstavo, da so house recimo 2 Unlimited. In ko mu rečeš techno, odgovori isto. Kaj je torej točno house?

- Opredelitev je nemogoča. Vsak ima svoj prav. Nizozemci imajo za house vse od hard cora do mellow housea, imajo samo druge predpone. Američani in drugi evropejci uporabljajo izraz 'techno'. Jaz bi za house vzel vso techno glasbo, ki je usmerjena predvsem v dance, ampak je še zmeraj kvalitetna. (Robin S recimo)

- Rotterdam? Je to hard core techno?

- Tukaj se bomo sedaj stekli, haha... Vsak misli drugače. Rotterdam je 'gabber' glasba. Gabber pomeni prijatelj. Ampak nizozemci smatrajo pod 'gabber' tudi recimo kakšne Ministryje in podobno. Rotterdam pa je prevzel zelo hitro, 'huligansko' glasbo. Ta glasba se danes počasi zaključuje. Tu je hiperprodukcija in ta bo šla navzdol v

čisti underground, izven pop kulture. Mislim, da se bo celotna evropska techno kultura pomaknila za precej bpm-ov (bits per minute, število bas udarcev na minuto) navzdol. Je pa razlika med 'gabber' in hard coreom. Gabber je recimo zabavna glasba, nemški hard core pa je bolj globoko, melodično usmerjen. Je bolj kvaliteten. Gabber glasba zelo negativno vpliva na psiho.

Razlika med tranceom in hard coreom je približno taka kot med rockom in death metalom. Nikakor ne moreš reči, da je ves techno enak. Techno je kompleksen, širok pojem, od ambientlike, acida, trancea, do hard corea, duba...

- Dub?

- V prevodu pomeni sinhronizirati. To je z večjo globino narejen house, dub ali progresiven house, narejen (ponavadi) z vokali.

- Breakbeat?

- To je izključno angleška scena - hiphop na 140 bpm, kakšen kick, malo melodije in to je to. Za angleže je breakbeat hard core. Ritem postane kaotičen. Najbolj popularna breakbeat skupina so The Prodigy. So dovolj profi. Vendar sem slišal, da so začeli delati tudi bolj zahtevno techno glasbo. Sprememba je že vidna pri One Love. Upamo, da bodo presenetili...

- In tako pridemo v Slovenijo.

- HAAAA... Pri nas je STT, Slovenische Techno Tribe... Začelo se je v undergroundu. Ne, bolj kot v K4... v dnevnih sobah. Techno glasbo je bilo treba izvozati. Najprej je bil Acid, potem smo

LUKA ROMIH

Podpis pod fotko

- Kaj bi vsem ljudem ki bi radi slišali kaj resne techno glasbe, svetoval?

- Da naj gredo v petek v K4, kjer bodo slišali (vsaj malo) resne techno glasbe. In da naj poslušajo Cool Night, kjer je podobno.

- Prva CDjka 'UNITED SLOVENIA TECHNO'?

- Naslov še ni določen. Random Logic, Anna Lies, April 9, Beitthron in ClockWorx smo naredili kompilacijo resne slovenske techno glasbe, ki bo pri nas izšla okrog aprila pod okriljem založbe Dallas. To je predstavitvena plošča, vsaka skupina bo imela po 3 komade. Glasba bo precej enotna.

- Kako lahko izide na svetu 1000 plat na mesec?

- Zunaj je veliko lažje izdati CD kot pa pri nas. Hiperprodukcija. Večina je samo garbage.

- Lahko obrazložiš besedo RAVE?

- Rave je angleška techno house varianta, ki ima veliko samplanih soundov. Rave pa je tudi ime za prireditev, na katerih je po 30 DJjev, glasba se vrti tudi 24 ur skupaj, je veliko atrakcij in živih nastopov.

Pred mikrofonom sem imel Boruta & Aleša (ClockWorx) in vse 3 člane MouseTrapa: Uroša, Uroša & Vida. Za konec naj še jaz dodam malo statistike.

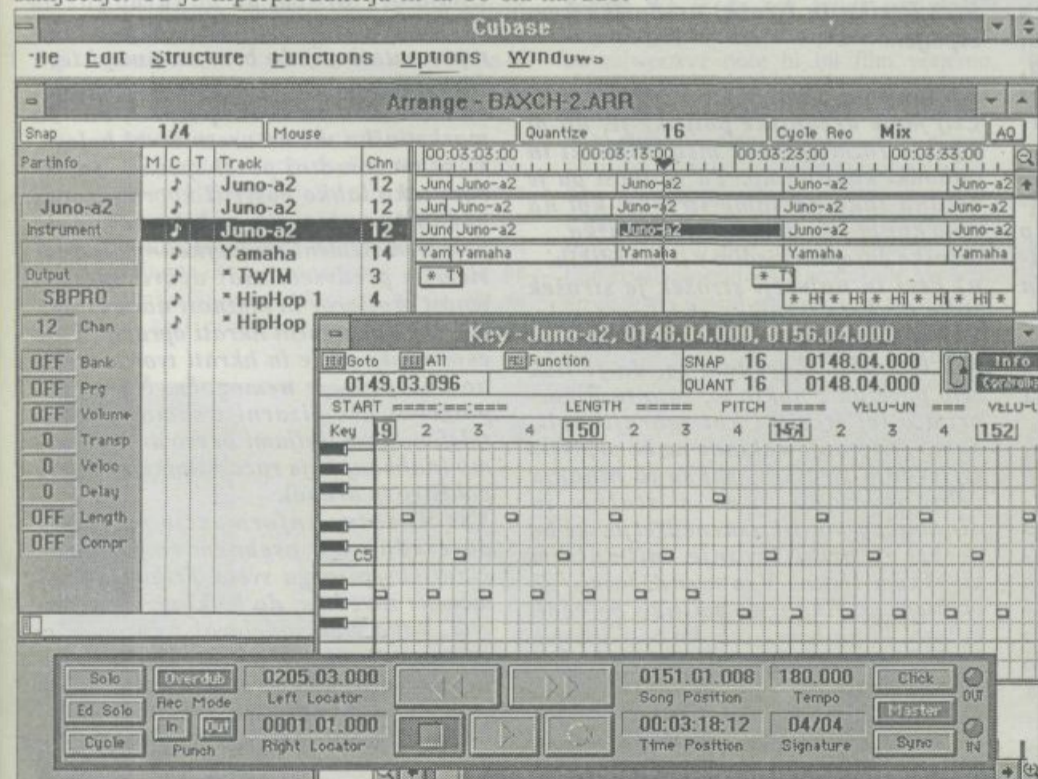
V Nemčiji se je lansko leto takole poslušala techno glasba:

- hard core (15%)
- hard trance (17%)
- trance, breakbeat & acid (12%)
- gabber & house (7%)
- techno & hard house (4%)

pa počasi dol do ambient in experimental, oba z 1%. Zanimivo se mi zdi, da techno kot ime za vso glasbo, narejeno z elektronskimi instrumenti, poslušajo samo 4 procenti 'raverjev'. Kot dodatek pa je tu še spisek ljubljanskih techno skupin, ki bodo (razen MouseTrap) kmalu izdale promocijski CD.

- Random Logic. Od samega začetka ACID in POST KRAFTWERK STIL.
- Anna Lies. TECHNO RAVE in TRANCE.
- Beitthron. RAVE, EXPERIMENT in AMBIENT.
- April 9. EXPERIMENTALNI AMBIENT.
- ClockWorx (alias Cell Block). TRANCE, POST ACID, HARD CORE RAVE.
- MouseTrap (pravkar ustanovljeni). BREAKBEAT, HARD CORE, RAVE.

Vaš vdani RaveMan
(Luka Romih)

Cubase med delom

Najpomembnejša prelomnica je bil koncert vseh lj. techno skupin v Turistu, maja '92. Potem smo bili še v KUDu, K4, Zagrebu, na Metelkovi, pod okriljem Pečovnika celo v Avstriji, pa konec '93 spet v K4. Pri nas ljudje še vedno ne vejo čisto nič o tej sceni.

PROŠNJA ZA SPREJEM NA MESTO GLAVNEGA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA TRIBUNE

Podpisani Primož Zevnik sem rojen 18.3.1973 v Kranju. Po končani gimnaziji v Kranju sem se v letu 1992/93 vpisal na Filozofsko fakulteto, kjer študiram slovenščino in primerjalno književnost. Aktivno obvladam angleški in nemški jezik. Začetki pri urednikovanju segajo v Kranj, kjer sem sodeloval pri literarnem krožku pod mentorstvom Mihe Mohorja in tudi literarnem glasilu, kjer sem skrbel za njegovo oblikovno podobo. Sodeloval sem pri izdaji Krogov, različnih literarnih publikacij, zbirke Intenzivnost, ki je vsebovala štiri sodobne britanske novele in pri prvem prevodu Joyceovega dela Giacomo Joyce. Sem tudi redni zunanji dopisni član Sobotnega branja, ki nastopa tedensko kot priloga Slovencu. Od leta 1993 po danes sem objavil približno enajst esejev o kulturi, literaturi, umetnosti, religiji, sociologiji itd. Aprila bo izšla v Dialogih znanstvena razprava o Cooverjevi Varuški, kjer nadrobno analiziram same pripovedne procese Varuške kot literarne umetnine. Maja bo izšel v Sodobnosti literarnozgodovinski esej o postmodernizmu, virtualni resničnosti in literarni teoriji. Problematiko samega urednikovanja dobro poznam saj me le - ta spremlja skozi vso gimnazijo in tudi fakulteto. Na razpis sem se prijavil, ker bi rad vrnil Tribuni tako podobo, ki si jo kot osrednji študentski slovenski časopis tudi zasluži.

1.) VSEBINSKO PROGRAMSKI KONCEPT TRIBUNE

UVOD: Tribuno bom spremenil v revijo, ki bo izhajala enkrat na mesec in sicer od oktobra do oktobra. Junjska in julijska številka bosta združeni v skupno dvojno številko. Prav tako tudi avgustovska in septemberska. Izhajala bo konstantno zadnji ponedeljek v mesecu. Pri obeh dvojnih številkah bi se datum izida določil pri predhodnem dogovoru. Platnica časopisa bo v barvah, zadnja stran platnice pa bo rezervirana za reklamni oglas (barvni). Tudi na ta način se bodo vključili v nastanek številke tudi sekundarni viri. Obseg revije bo maksimalno 70 strani, minimalno 50 strani formata A4. Dvojni številki bosta obsežnejši in tudi likovno bogatejši. Za grafično podobo časopisa bom angažiral likovnike, ki bodo naredili shemo za naslovnice in posamezne sklope.

Revijalna oblika časopisa se mi zdi pomembna zato, ker bo ta nazorno in fleksibilno vključeval stalne rubrike treh velikih sklopov tako, da bo revija dobila nek kulturni in konec koncev tudi grafični profil, kar je predpogoj za uspešno tržno promocijo.

Osnovno hrbtenico bo poleg odgovornega in glavnega urednika nosil uredniški svet, ki se bo sestajal redno vsak teden in odločal o pomembnih uredniških vprašanjih revije. Uredniški svet bo poleg obeh urednikov, sestavljen še iz treh področnih urednikov. Ti uredniki bodo imeli stalen stik s sodelavci in novinarji in bodo odgovorni za dosledno zapolnitev prostora, ki bo namenjen posameznemu uredništvu.

Kot odgovorni urednik bom uvedel uvodnik, kjer bom pisal o temi meseca. Temu meseca bom določil, ki ga bodo predložili področni uredniki, sodelavci ter novinarji. V nadaljevanju bodo sledili trije večji področni sklopi: a) kulturni sklop, b) sklop študentske problematike, c) družbeno - informativni sklop.

A) KULTURNI SKLOP

Ta sklop bo najobsežnejši. Rezdeljen bo po stalnih rubrikah, ki se bodo, ustrežno vsaki številki, pojavljale na stalnih straneh. Pod rubriko aktualen esej bodo objavljena razmišljanja o kulturi, družbi, etnologiji, literaturi,

jezikoslovju, publicistiki itd. Objavljene bodo tudi različne znanstvene analize, ki jih bodo študenti pisali o področjih, katere intenzivno raziskujejo. Uvedel bom tudi prevode različnih avtorjev, strokovnih člankov in esejev. Tudi kritika kot inštitucija Tribune bo posebno poudarjena, vendar z neko splošno objektivno vrednostjo.

Temu bo sledila Literarna stran, ta pa se bo zopet razdelila na recenzije posameznih romanov, pesniških zbirk, esejistike in filozofije. Recenzenti bodo izključno mladi kritiki in publicisti, ki študirajo primerjalno književnost in so že uveljavljeni tudi v drugih revijah. Objavljali bomo tudi pesmi novih imen, študentov in umetnikov. Temu bo sledila tudi kratka analiza predstavljenga pesnika ali pesmice. Rubrika z naslovom Ples, glasba, slikarstvo, arhitektura, gledališče, bo vsebovala različne zanimivosti, analize, poročila iz vseh teh umetniških področij. Glasba ne bo več samo novovalovska, temveč samo oprena, klasična, jazz, pop, zborovska itd. Z muzikologijo potekajo dogovarjanja o ocenjevanju resnih partitur. Tesno se na tem področju mislimo povezati z Cankarjevim domom, Operater Tretjim radijskim programom. Angažirali bomo tudi gledališke kritike. V rubriki Kratka zgodba pa se bom angažiral tudi prevajalsko skupino, ki bo prevajala najsodobnejše kratke zgodbe (short story) iz angleščine, nemščine, francoščine, italijanščine in španščine. V tej rubriki se bodo preizkusili tudi naši mladi ustvarjalci in prozaisti, še posebej iz študentskih vrst. Tej kratki zgodbi bo sledil še strip, ki bo nekakšna likovna vzporednica pričujoči zgodbi.

B) SKLOP ŠTUDENTSKE PROBLEMATIKE

Pod rubriko Študentski parlament bomo objavljali kar najbolj izčrpna poročila o delu študentske vlade, ministrov, resorjev itd. Rubrika Kako in kaj, vodič po Ljubljani se bo ukvarjal z vsemi spremljajočimi pojavnostmi študija: boni, popusti, koncerti, kulturnimi prireditvami, športnimi dnevi itd. Tu bodo lahko študenti našli vse informacije, poročila, komentarje, kritike itd. Posebno pozornost pa sem namenil nečemu novemu, namreč mednarodni dopisni mreži študentov. Na prvi stopnji bi potekalo dopisovanje med študenti v R. Sloveniji in študenti v zamejstvu. Druga stopnja dopisovanja pa bi vključevala velika univerzitetna središča po svetu kot so Ljubljana, Zagreb, Dunaj, Gradec, Praga, Budimpešta, Buenos Aires (slovenski izseljenski študenti) in Trst. Dopisovanje bi potekalo na osnovi izmenjave kulturnih, družbenih in literarnih informacij. Tako bi se lahko kasneje organizirali v veliko dopisniško študentsko mrežo in bi se Tribune znatno približala evropskim standardom in normativom. Že v tem trenutku intenzivno delam na tem projektu.

C) DRUŽBENO - INFORMATIVNI SKLOP

Sem bi skušal vključiti vse tiste smeri, ki niso izključno novinarske, ki pa so zanimive za širšo študentsko populacijo. Poleg so v okviru tega sklopa precejšnje možnosti glede antropoloških, socioloških, ekonomskih, etnoloških in drugih humanističnih tem. Glede politike pa se mi zdi, da bo potrebna precejšnja občutljivost. Študenti bodo lahko osvetljevali in kritizirali (nek določen politični pojav) nikakor pa se ne bodo spuščali v dnevno politiko. Tu pričakujem kompromis med področnimi uredniki in sodelavci. Posebna rubrika potopisi pa bo vključevala opise posameznih potovanj, doživetij in zanimivih prigod.

ZAKLJUČEK: Status reportaže in intervjuja bosta urejena po stalnem predhodnem mesečnem dogovoru s področnimi uredniki. Intervju bi se delal po moji osebni odločitvi ali odločitvi področnega urednika. Samo urednik in področni urednik lahko jamčita za kvaliteto vprašanj. Intervjuvali bi se uspešni študentje, asistenti, profesorji, kulturniki.... Po možnosti bi bila lahko intervjuja dva, vsak v svojem področnem sklopu. Tako kot intervju, se bo tudi reportaža dodelila po dogovoru določenemu področnemu uredniku.

To bodo različne informacije, novice, novičke, zanimivosti (začinjene s humorjem), strip (zgodba) in končno posebno rubriko: Črna kronika, kjer se bodo na poseben način obravnavala strojena kazniva dejanja. Sledili bodo sezname prireditev v Ljubljani. Zadnja stran bo odprta tudi za različna pisma, pritožbe, polemike, pohvale itd. zadnji sklop bodo sestavljali fotoreporterji, novinarji FDV-ja.

Vsi sodelujoči bodo morali obvladovati pisno knjižno jezikovno normo. Potrudil se bom in to odločitev natančno uresničeval, da sodelavci ne bodo uporabljali socialnih zvrsti slenga, žargona in neologizmov. Po mojem mnenju to oddalji samo relevantnost sporočila in tekst naredi do določene meje neberljiv. V skladu z uredniško koncepcijo sem se za pisno normo odločil zaradi ugleda in relevantnosti študentskega časopisa, ki bo zaradi tega lahko konkuriral ostalim revijam in časopisom.

Izbral sem in še izbiram tako ekipo sodelavcev, ki bodo popolnoma obvladovali funkcijsko zvrst publicističnega jezika, da bodo znali formirati intervju, reportažo, komentarje itd. Glede kulturnega sklopa naj povem, da bodo vključeni sem v večji meri študenti, ki se spoznajo na kulturno problematiko in so uveljavljeni kot sodelavci pri različnih časopisih. Vsak sodelavec in novinar bo moral skrbeti za sporočanje vrednost svojega izdelka. Kot odgovorni urednik se bom zavzamal za določeno hierarhično dodeljevanje honorarjev. Posebej kvalitetni izdelki se bodo nagrajevali po dogovoru z uredniškim svetom. Šele na osnovi vseh teh meril in same organiziranosti dela se bo lahko dosegel nek trajnejši in trdnjši kulturološki nivo časopisa. Dopustil bom veliko odprtost časopisa za različne prispevke in pobude, vendar v okviru določenih omejitev (jezika in izraza) uredniške koncepcije.

2. Finančna slika

Cilj moje uredniške politike je, da bi postalo razmerje med med prihodki in odhodki konstantno. Ta stalnost pa je vezana tako na same stroške, kot na tisto kar bi bilo dodatni vir zaslužka. Stroške časopisa vidim v treh vidikih.

a) Prvi in največji strošek je strošek tiska skupaj z tehnično obdelavo (prelomi). Ti stroški ne smejo prebiti meje 350.000 SIT. Zavedam se, da je tisk zelo povezan z naklado, zato tudi govorim o tej številki kot zgornji meji. Samo zviševanje naklade ne bo prineslo zviševanja stroškov, saj so ta nihanja zelo povezana tudi s stalno in dinamično politiko menedžerja, ki bo skrbel za približevanje optimalnim stroškom tiska. Vso menedžersko in ekonomsko finančno politiko bo vodil kolega, ki ga bom tako, ko bom sprejet, angažiral v tej smeri.

b) Drug največji strošek vidim v honorarjih, ki se bodo gibali približno v kvoti 200.000 SIT. Teksti, ki bodo zaradi vsebine, jezika, stila, dobrega komentarja (njegove odmevnosti) posebno dobri, bodo nagrajeni še z določeno nagrado, kar bi imelo nekakšno spodbujevalno

vlogo. Idejna inovativnost bo zelo dobrodošla, saj bo časopis odprt za mlade, perspektivne študente, ki bodo poleg svojega talenta morali zadostovati nekaterim uredniškim zahtevkom, ki so še posebej ekspicirani v točki 1.

c) Poseben strošek promoviranja Tribune pa bi mesečno znašal v povprečju 50.000 SIT. Predvsrem v začetku pričakujem sodelovanje študentske vlade oziroma same informacijske pisarne pri pokrivanju določenih stroškov promocije nove podobe same Tribune.

Vsak časopis ima končni cilj predvsem v samopokritju. K temu stremim tudi sam, zatto upam, da bom uspel v uvodu omenjeno dejansko približati ničli. Prihodke bom črpal iz različnih virov, saj sem mnenja, da lahko le z vztrajnostjo in natančnostjo znižujem stroške in povečujem prihodke.

Največji vir prihodkov bo predstavljal denar iz naslova naročnin in prodanih števil. Potrebno je uveljaviti prodajo med študenti in sicer po fakultetah, študentskih naseljih, na mestih, kjer se prodajajo študentski boni in tudi tam, kjer so postavljene info. točke. Ulična prodaja mora tudi zaživeti, zato bo časopis izhajal zadnji ponedeljek v mesecu. Ulična prodaja tako lahko operira še z torkom in sredo, oziroma celim nadaljnim tednom.

Sama naklada bo dobra osnova tudi za oddajanje reklamnega prostora. Ta mora zopet pridobiti svojo težo. Potencialni zakupniki reklamnega prostora so tudi prisotni v študentskem življenju, pri čemer je treba samo še utrditi že uveljavljeno reklamno izmenjavo z kinodvoranami, gledališči. Poseben vir so tudi subvencije, ki jih bom skušal pridobiti v okviru posameznih ministrstev, študentske organizacije itd. in tudi tujine. Tudi sama dopisniška mreža mi bo v pomoč pri pridobivanju sredstev s tega naslova, saj bom preko dobival še nekatere sponzorje.

3. Marketinški vidik

O prodaji in propagandi sem delno spregovoril že v poglavju o finančni sliki. Tu bi rad opozoril na previdnost, ki jo izražam glede stroškov oziroma prodaje. Mnenja sem, da je bolje začeti z mesečnikom, saj s tem prihranim nekaj denarja za tisk in tehnično obdelavo. Sami poslovni rezultati pa bodo kasneje narekovali tudi postejše izhajanje. Mislim, da bo ravno čas do polletnih počitnic lahko že tako reprezentativen, da bom na osnovi tega časopisnemu svetu predlagal drugačne rešitve. Rad bi tudi opozoril, da bo marketinško shemo uresničeval kolega, ki se na tovrtni posel spozna. Jaz se bom tako lahko posvetil koordiniranju uredniške ekipe in sodelavcev. Zelo pomemben element pri marketingu in tudi sicer je predvsem tudi dobra opremljenost prostorov in možnost normalnega dela. V eni pisarni hkrati opravljati vse ekonomske posle in hkrati tvoriti vsebino časopisa, je nemogoče. Nujno sta potrebni dve pisarni s samostojnima telefonskima linijama in vso drugo opremo (najmanj trije računalniki, ustrezno pohištvo in drugo).

Vse dodatne informacije pa lahko poseredujem v osebнем razgovoru s člani časopisnega sveta Tribune. Tudi sicer se zavedam, da bo ključnega pomena, kako bom sodeloval s časopisnim svetom in študentsko vlado. Pričakujem dovolj manevrskega prostora za samostojno delovanje, zavedam pa se, da so odločitve sveta obvezujoče.

Primož Zevnik

Opomba: sssssssss - postreži si sam (ali vprašaj Toporišiča).

In the Name of the Father. Irska/V. Britanija/ZDA, 1993. Režija: Jim Sheridan. Scenarij: Terry George, Jim Sheridan, po avtobiografskem romanu Proved Innocent Gerryja Conlona. Fotografija: Peter Biziou. Glasba: Trevor Jones. Glav. vl.: Daniel Day-Lewis, Emma Thompson, Pete Postlethwaite, John Lynch, Mark Sheppard, Beatie Edney. Distribucija: Karantanija film.

Irska, leta 1974. Gerry Conlon je mlad irski pridanič, ki sklence, da se bo za nekaj časa umaknil iz Belfasta (potem ko za las uide britanskim vojakom, ki po pomoti mislijo, da je ostrostrelec, člani IRA pa bi mu - kot tatu - prestrelili koleno, če ga ne bi rešil njegov oče) in poskusil srečo v Londonu. S prijateljem Paulom Hillom nekaj časa živita v eni od tamkajšnjih hipijevskih komun, noč od 5. na 6. oktober, ko je v guildfordskem pubu eksplodirala bomba, ki jo je nastavila IRA, pa prebijeta v nekem parku. Policija - po raciji v komuni - obtoži najprej njunega prijatelja in njegovo dekle, nato pa še Gerryja in Paula, da so organizirali atentat. Vsi štirje so izpostavljeni grozljivim pritiskom svojih zasliševalcev, tako da eden za drugim klonejo in priznajo krivdo. Obsodijo jih na dosmrtno ječo, več Gerryjevih sorodnikov

(vključno z njegovim očetom, Giuseppejem Conlonom, s katerim sta zaprta skupaj) pa - kot domnevne sodelavce IRA - na dolgoletne zaporne kazni...

Jim Sheridan, režiser, koscenarist in producent filma **V imenu očeta**, je že leta 1989 zaslovel s filmom **My Left Foot**, ki je bil nominiran kar za pet Oscarjev: za najboljši film, režijo, adaptirani scenarij, glavno moško vlogo (Daniel Day-Lewis) in žensko stransko vlogo (Brenda Fricker) - v zadnjih dveh kategorijah je Oscarja tudi dobil (leto kasneje je Sheridan režiral **The Field**, ki se prav tako dogaja na Irskem). **V imenu očeta** je izrazito večplasten film. Po eni strani gre seveda za zgodbo o boju Giuseppeja in Gerryja Conlona (*Giuseppe je v ječi umrl, ne da bi dočakal svobodo*) za pravico, saj sta bila po nedolžnem obsojena na ječo. Britanske oblasti so bile po guildfordskem bombnem napadu (*tedaj je umrlo pet ljudi, veliko pa jih je bilo ranjenih*), ki so mu sledili še drugi, pod izjemnim pritiskom javnosti, naj razrešijo te zločine, zato je bil 28. novembra 1974. leta sprejet drakonski "zakon o preprečevanju nasilja", ki je policiji med drugim dajal pravico zadrževati osumljence teden dni, ne da bi videli pravnega zastopnika. Policija je sicer kasneje dobila v roke prave storilce atentata, vendar je to zamolčala. Še huje je, da se je lovu na čarovnice in iskanju grešnega kozla pridružilo tudi britansko pravosodje: domnevni "storilci" so bili kljub pomanjkanju dokazov in nedoslednosti pri "priznanjih" obsojeni na najvišje možne kazni. Dodatno absurdnost pri vsej zadevi predstavlja dejstvo, da je bil Gerry Conlon izgubljenec, človek, s katerim IRA ne bi hotela (*in tudi ni hotela*) imeti nobenega opravka: bil je tat, narkoman, nezrel in nezanesljiv. V času njegovega prestajanja zaporne kazni so tisti, ki so si prizadevali za njegovo izpustitev, prav to uporabljali tudi kot enega od argumentov v njegov prid, saj Gerry ni bil iz testa, iz katerega bi mogel nastati borec IRA (*kar se navsezadnje izkaže tudi v zaporu, saj se Gerry od terorista Joeja McAndrewa - potem ko je že povsem padel pod njegov vpliv - odvrne prav tedaj, ko se konča*

demonstrativno postavljanje in se začne "zares"). Seveda je to predstavljalo tudi problem za Sheridanana kot režiserja, saj je moral kot "junaka" prikazati nekoga, ki je bil vse prej kot to. Nič manj pomembna pa ni še ena raven, ki jo je moč razbrati že iz naslova filma. Če je bil **My Left Foot** film o odnosu med materjo in sinom, pa imamo tokrat opravka z razmerjem oče - sin. **V imenu očeta** je tako avtorska dopolnitev k prvemu filmu, zato tudi ni naključje, da je za glavno vlogo ponovno izbran Daniel Day-Lewis. Gre

za eno najlepših posvetil odnosu med očetom in sinom, kar jih je bilo kdajkoli posnetih, distributer in prikazovalci pa si zaslužijo vso pohvalo, kar smo si ta film lahko v naših kinodvoranah ogledali tako rekoč takoj po tistem, ko je prejel Zlatega medveda na festivalu v Berlinu.

IGOR KERNEL

V IMENU OČETA

BERLIN 94

V Berlinu je letos potekal že 44. mednarodni filmski festival, ki naj bi bil namenjen predstavitvi nove filmske produkcije, novih tendenc in avtorjev.

Kmalu pa se je izkazalo, da izbrani filmi niso niti najbolj reprezentativni niti ne prinašajo kakšne posebne svežine, novih in drugačnih pogledov na medij, družbo. Dokaj žalostna je ugotovitev, da med filmi ni bilo opaziti različnosti, novih idej, izraza. Prevladuje ameriški vpliv. Enaka struktura, estetika in tematika. Celo isti igralci in režiserji. Klasični filmi s tipično dramaturško linijo, patetičnim in površnim obravnavanjem tem. Film **Bopha!** Morgana Freemana obravnava problematiko rasnih in socialnih nemirov v JAR-u, a je ta poenostavljena do te mere, da nekateri pomembnejši aspekti ostanejo skoraj neopaženi. Izogiba se provokativnim vprašanjem. Ne le, da se film srži problematike v velikem loku

izogone, temveč jo popolnoma zamolči. Nekaj podobnega velja za film, ki je dobil zlatega medveda za najboljši film. **"V imenu očeta"** je ganljiva pripoved o razmerju med očetom in sinom, ki sta po nedolžnem obsojena terorističnega napada. Vprašljivo pa je, ali si takšen film zasluži nagrado za najboljši film zgolj zaradi trenutno aktualne politične teme. Zgodba je resnična.

Zakaj torej tega filma niso posneli že takrat, ko je do teh krivic prihajalo? Odgovor je preprost. Zaradi provokativnosti in subverzive note bi bil film verjetno prepovedan ali pa bi bilo prikazovanje omejeno. To pa ni v interesu producentov, saj bi to pomenilo manj gledalcev, torej manjši izkupiček, pa še nepotrebne sitnosti z oblastmi. Kaj pravzaprav komercialna in tržno usmerjena proizvodnja filma pomeni za filmsko ustvarjanje, najbolj nazorno kaže primer vzhodnoevropske produkcije. Medtem ko državni sistem subvencij razpada in se subvencije manjšajo, državni filmski studiji pa propadajo ali se preusmerjajo na bolj donosna področja, vsepovsod rastejo nove produkcijske hiše, ki se le poredkoma lotevajo negotovih in tveganih avtorskih projektov. Vakuuum, ki nastaja na področju avtorskih filmov, ostaja nezapolnjen, saj ni nikogar, ki bi prevzemal vlogo države pri podpiranju nekomercialne filmske produkcije. Večina filmskih ustvarjalcev, se je zato primorana zateči k tujim producentom, ki nimajo vedno posluha in razumevanja za avtorjevo ustvarjanje. Neodvisni in

nekomercialni filmi tako čedalje bolj izginjajo s filmskih platen in iz zavesti širše publike. Ostaja pa brezosebna, prazna in hladna industrijska proizvodnja lažnih in mrtvih posnetkov na celuloidnem traku.

Vendar slab festival ni samo rezultat trenutne svetovne produkcije. Na festivalu je bilo videti nekaj res zanimivih filmov, vendar razen enega samega noben od teh ni sodeloval v uradnem tekmovalnem programu. To je prav gotovo krivda organizatorjev, ki ne samo da se niso potrudili (ali pa so bili v ozadju kaki drugi razlogi), ko so oblikovali filmski program, v času celotnega festivala ni bilo tudi nobene vzporedne prireditve na temo film. Nobenih okroglih miz, pogovorov, izmenjav, mnenj. Ne gre pričakovati, da se bo film v tako hermetičnem in sterilnem prostoru lahko razvijal. Vsaka ideja potrebuje prostor, pogovor in čas za nastajanje in reflektiranje za pogovor, potrdilo ali pa negiranje, da se lahko razvija. Za to pa deset minutni komentarji po projekciji filma ne zadostujejo, še posebej, če je večina strokovne publike nerazumevajoča in celo netolerantna do tem in estetik.

Na drugi strani pa so prireditelji neverjetno močno promovirali proti (neo)nacistične filme, ki niso sodili sem niti v filmskem pogledu, kaj šele, da bi v njih res bilo kaj resnice in iskrenosti. (*Neonacizem ni mentaliteta pretepaških skinov, nacizem je ideologija, ki te skupine izrablja v svoje namene. Zato res ni opravičila, da nek mednarodni festival sodeluje pri kreiranju stereotipov in neresnic. Organizatorji, ki pravgotovo poznajo manipulativno moč filmskega medija, s tem zavedno ali pa nezavedno sodelujejo pri konstruiranju in manipularanju realnosti.*)

Berlinski festival se je tako letos izkazal za prenapihnjeno in lažno prireditev, kjer so v ospredju interesi posameznikov, kapitala, senzacionalizem in popularizacija osladnih malomeščanskih idej, ne pa promocija ustvarjalnosti v filmski umetnosti.

JURE MEŽEK

BUKVA

ŽENSKA I(Z)MENA V POLITIKI

MIHELAČ, 1994

V rokah imam nekakšen letni katalog, ki je, ne boste verjeli, poln žensk! Ja, pa ni to, na kar ste pomislili. Tudi ni katalog kakšne galerije, ki bi bil poln, recimo aktov, ki so jih preko leta razstavljali. Poln je čisto resnih žensk. Morda celo preveč resnih. Vsaj nekaterih. Katalog je delo "Urada za žensko politiko". Tudi to zveni zelo resno.

Poglejmo si najprej opremo. Na platnici je nekakšen toneč grški steber. Grki so izumili demokracijo. Zakaj steber tone? Se za tem morda skriva kakšen namig? Morda pa to ni steber, temveč morska pena. Kako že gre tisto z grškimi bogovi in o morski peni? Ja, pustimo platnice in se podajmo v skrivnostne globine. Notranjost je sestavljena v kataloškem stilu. Nekako tako kot PIRS, le da tam ni fotografij. Iz fotografij pa v nas, ki držimo knjigo v roki, strmijo političarke. Vsaka izmed njih nam predstavi sebe v vlogi ženske, matere, soproge, mislice, humanistke, političarke...

Knjiga, ki vam jo nikakor ne priporočam kot večerno čtivo. Ne hodite z njo v posteljo! Kajti, nikoli ne veš! Morda pa se zgodi tisto najhujše in ne bi bil rad v vaši koži, ko bi katera izskočila... Za knjigo pa boste plačali še davek. Na tem mestu bi predlagal, da nam "Urad..." raje vsako leto, takole za božič ali novo leto, pošlje, poleg almanaha še letni katalog.

DOCTOR
IGNORANTIAE

ŽENSKA
I(Z)MENA
v politiki

Odpusti mi, da pišem tako osebno; a svet je včasih veliko preveč resen za pregrade rezerve in lepih navad.
Bertrand Russel

GEORGE CLINTON

INTERGALAKTIČNI FRIZER

Nobeno naključje ni, da se je velikanski potujoči ameriški rock festival Lollapalooza pred dvema leti končal v preigravanje vseh sodelujočih pesmi Standing On The Verge Of Getting It skupine Funkadelic iz leta 1974. To je namreč le eden od številnih znakov, ki pričajo o globini sledi, ki jo je pustil George Clinton v svetu popularne glasbe.

Razvpiti mladi funk rockerji Red Hot Chili Peppers, Royal Crescent Mob, F.F.F., brezkompromisni rapperji Ice Cube, Afrika Bambaataa, hip hop samplerji Digital Underground, De La Soul, novorojeni acid jazzerji US3, beli eksperimentatorji Beastie Boys, David Byrne, arenski punkerji Urge Overkill, vsi oni, prav tako kot številni drugi neomenjeni navajajo Georgea Clintona za svojega vzornika, glasbenega profesorja in duhovnega učitelja. Dr. Funkstein, utemeljitelj P-Funka, Atomski Pes, Neutrudni Funky Monstrum, Zvezdani Otrok, Človek Maničnih Prstov, moški s tisočimi vzdevki in enako številnimi načini smeha je danes srečno poročen, živi v Detroitu, ima štirinajst vnukov in novi album. Njegova žena Steph skrbi za dva otroka njegovega sina Traceyja, ki z očetovim blagoslovom nadaljuje družinsko glasbeno pot, medtem ko reizdanja plošč njegovega lepljivega Parliafunkadelicment Thang plemena prinašajo obilen zaslužek vsem, ki imajo pravice na njihovo prodajo.

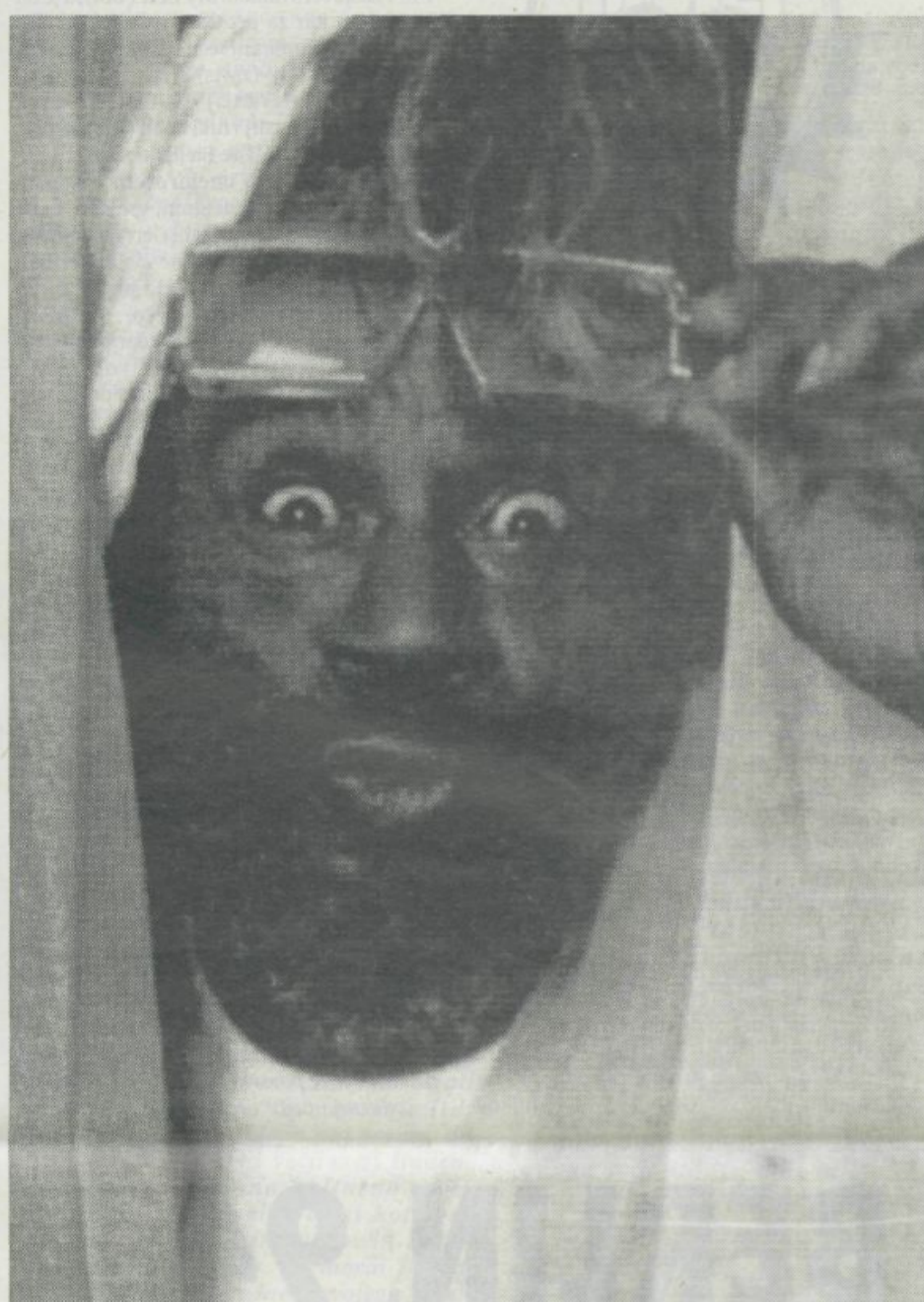
IZBRANA DISKOGRAFIJA:

The Parliaments - I Wanna Testify (SG, Revilot 1967)
Funkadelic - Maggot Brain (Westbound 1971)
Let's Take To The Stage (Westbound 1975)
One Nation Under The Groove (Warner Bros 1978)
Music For My Mother (Kompilacija, Westbound 1992)
Parliament - Osmium (Casablanca 1971)
Motherhip Connection (Casablanca 1976)
Uncut Funk - The Bomb (Kompilacija, Phonogram 1986)

Georgea Clintona rodijo, kot prvega od devetih otrok, 22. Julija 1941 v Kannapolisu v ameriški zvezni državi North Carolina. Družina Clinton je v naslednjih letih večkrat menjala mesto bivanja. Washington D.C., v katerem je družina najprej živela, je prebudil Georgeovo bujno domišljijo, ki se bo neoporečno izrazila nekaj let kasneje v zavreli glasbeni odisejaji. "Prva stvar, ki se je spomnim je, ko sem imel pet let. Moj oče se je ravno vrnil iz vojske. Vojna se je končala in vsi so govorili o atomski bombi. Spomnim se zatemnitev, velikih reflektorjev na nebu. Med dnevom zaradi neskončnih kolon letal nisi mogel videti neba. Njihova nenehna preletavanja so dobesedno zaprla nebo." Sledila je zvezna država Virginia, enajset let po rojstvu svojega prvorojenca pa se je družina naselila v Newarku, New Jersey. Georgeova vsestranskost se je izražala že v zgodnjih najstniških letih. Ob tem, da je vodil posle bande mladoletnih prestopnikov The Outlaws, je kazal smisel za frizerstvo in se naučil tehnike procesiranja las, ki je v tem času bila zelo popularna pri afriško-ameriški mladini. "Leta '54 sem hodil v srednjo šolo v Newarku. Če si hotel izplavati iz geta si se

moral ukvarjati z boksom, igrati baseball ali biti glasbenik. Preizkusil sem se kot bokser, ampak sem samo pobral en kup udarcev. Igral sem baseball, toda tudi to ni šlo. Potem sem gledal v živo Frankieja Lymona, ki je takrat imel hit s pesnjo 'Why Do Fools Fall In Love?' in sem si rekel, da bi moral početi stvari na odru kot tale možakar." George ni dolgo čakal, in je leta '55 ustanovil svojo prvo, vokalno, petčlansko, skupino The Parliaments. The Parliaments se bodo skozi razne inkarnacije ohranili pri življenju v naslednjih dvajsetih letih. Čeprav so bili predvsem skupina šolskih plesov in okoliških zabav, The Parliaments so si pridobili določeno število posnemovalcev. Njihov bodoči član, bariton in bas pevec Thomas Grady je leta '92 pripomnil: "Bili so najboljša provincialna skupina na tem koncu." Zahvaljujoč svoji sposobnosti stiliziranja las se je Clinton zaposlil v brivnici Uptown Tensorial Parlor, ki je postala zbirališče skupine in rekrutno mesto novih članov. Leta 1958 je skupina posnela svoj prvi singl 'Poor Willie', ki mu je kasneje istega leta sledil 'Lonely Island'. Priložnost za preboj se jim bo ponudila šele štiri leta kasneje, ko so se udeležili avdicije pri razvpiti založbi Motown v bližnjem Detroitu. Lastnik in programski vodja, Berry Gordy jih na njihovo upravičeno razočarenje ni podpisal. Označil jih je za preveč podobne svojim varovancem The Temptations. Temu navkljub, je ostal Berry Gordy velik Clintonov vzornik: "Zeel bi biti kot je on. Imam rad skupine, buisness in družino, sploh vse kar gre zraven. Mislím, da me je navdahníl, da naredím celo stvar." Obisk Motowna pa je prinesel direktno korist Clintonu samemu, saj ga je Gordyjeva žena Raymona zaposlila kot producenta in skladatelja pri Jobete, novonastali podružnici založbe. Od ponedeljka do petka je delal kot frizer, za vikend pa bi se odpravil v Detroit, kjer je produciral in pisal glasbo za vrsto mladih in obetavnih glasbenikov, kot so The Flaming Emberts, The Fantastic Four, Pat Lewis, Theresa Lindsay. Do leta '67 je matična skupina The Parliaments okrepila svojo ritem sekcijo, razvila strategijo zvoka v živo, preizkusila ideje na studijskih demo posnetkih in se pripravila na nepričakovani velikanski uspeh pesmi (I Wanna) Testify, ki je prišel tega poletja. Pesem, izdana pri založba Revilot, je dosegla 3. mesto na R&B in 20. na Pop lestvici. Ta arhetip soul-funka bo ostal največji uspeh Clintona vse do Tear The Roof Off The Sucker (Give Up The Funk) iz leta 1976, ter sploh najkrajša pesem skupine, ki se je pojavila na lestvicah (dolžina komada je 2:50, kar bo kasneje zadostovalo le za ogrevanje prstov in prebujanje možganov).

Poslušnost singla je spremenila življenjski tok skupine. Člani benda so zapustili svoja delovna mesta, Clinton pa je nehal služiti denar s frizerstvom: "Ko tako dolgo drugim urejete lasje, spoznaš bistvo frizerstva. Klošar je deloval enako urejeno kot zvočnik ali pevec, ko je zapustil brivnico. Slog sam v bistvu nič ne pomeni, pomembno je kako se pučutiš v sebi. Če to sprejemaš, potem lahko postaneš grd ali urejen, v takšni meri kot si to želiš. Lahko si še tako zrihtan, toda vedno bo obstajalo neko mesto, kjer boš nekomu deloval razcapan." The Parliaments so dokončno postali profesionalci. Odprla so se jim vrata sanjske koncertne dvorane vseh črnih glasbenikov, Apollo Theatrea. Prvi večer je bil katastrofalen. The Parliaments, ki so s svojo ritem sekcijo sicer tvorili enovito celoto, so lahko pripeljali le kitarista. Niso se ujeli z nekoliko tradicionalističnim pristopom hišnega orkestra in so se na odru dobesedno zaletavali drug v drugega. Po tem nastopu so se prilagodili okoliščinam, ter uredili svoje vrste in

repertoar. Sledil je drugi singl 'All Your Goodies Are Gone (The Loser's Seat)', skupina pa je nenhno nastopala in to predvsem v družbi belih rockerjev, kar jo je spodbujalo, da v svoj črni zvok vlije beli drogirani hrup in bes. Bil je čas glasbenih permutacij in odkrivanja novih hemisfer. "Kot vokalna skupina nismo bili proporcionalni- eden je bil visok, drugi nizek, pravzaprav nismo imeli pravo podobo", opisuje Clinton skupino v primerjavi s takratnimi standardi črne godbe. "Naše srajce so bile pogosto madežaste, nogavice nikoli usklajene, kravate amazane. Bili smo v Bostonu in Sugar Shacku, kjer so vsi od učiteljev do staršev hodili napol oblečeni, vsi so bili hipizirani. Rekli smo si, da je to rešitev za nas, saj smo odrasli na Jugu in smo vedno bili napol klošarji. V Harvardu si lahko v študentskem naselju kupil mamila. Nismo bili seznanjeni z drogami, poznali smo le marijuano. Bali smo se heroína, to je bila

velika neznaka za nas in nas je že sama omemba imena strašila. Potem smo videli, da ljudi bežijo od vojne in smo razumeli zakaj se to dogaja. Toda za nas so bila predvsem pomembna dekleta. Biti otrok cvetja je zvenelo kot svobodna ljubezen. Padli smo na to." Ampak to ni bila edina preokupacija skupine. Čeprav so Jimi Hendrix in Sly Stone že mešali zvoke črne duše in belo napadalnost, so George Clinton in njegovi sopotniki postali prva temnopolta "freak" skupina. Po enem letu in pol objavljanja singlov pri založbi Revilot, se je Clinton odločil pretrgati pogodbo. Izgubili so pravice na uporabo imena The Parliaments.

Ta pogodbeni zaplet je dal osnovo za nastanek ustavrjalnega imperija Parliafunkadelicment Thang, ki bo postopoma izoblikovalo nerazvozljivo mrežo raznoraznih pogodb z giganti glasbenega buisnessa, saj je večina članov matične skupine bila hkrati samostojno pod pogodbo z eno od založb.

ZAKAJ POSLUŠAŠ KRŠ?

1. KRŠ je najslabša radijska oddaja
2. Vsak četrtek je še slabša
3. Ta četrtek bo najslabša

4. Tudi tukaj piše nihalsjan

OD POL 05:00 DO POLNOČI

97.3 MHz

KRS

KRAJSKI RADIJSKI ŠTUDENT

STEREO

P. S.: Nikoli ne more biti tako slaba, da nebi mogla biti še slabša (ponaredil KRŠ)!

George je namreč prišel na idejo, da podpišejo spremljevalni instrumentalni del skupine za založbo Westbound, medtem ko bi vokalni del skupine, The Parliaments gostoval na njihovih ploščah. Za razliko od splošnega mišljenja, ime Funkadelic v resnici ni last Clintonove domišljije. **Billy Bass Nelson** je leta '92 izjavil: "Vračali smo se v Detroit po seriji nastopov v Ohioju. Bili smo zadeti in smo iskali ime. Večina predlogov je bila neumna, toda bili smo enotni pri tem, da bi bilo treba najti ime s kratico Del, ki je obenem prisposoda psihadeličnega časa in funky duha. Eddie je povedal nekaj kot Delfunkloroids, jaz pa sem odgovoril: 'Ne, raje Funkadelic'. Po tem je nastala tišina in je George rekel: 'Ja, imenovali se bomo Funkadelic, naša družba pa bo ParliFunkadelicment Thang. Cela zamisel se je v bistvu porodila tisti dan v avtu.'" Kakorkoli že, skupina je od trenutka posnela nekaj temeljnih poglavij popularne godbe in dokončno podrla zid med belimi in črnimi glasbeniki.

Prvemu albumu, preprosto naslovljenemu *Funkadelic* je sledil *Maggot Brain*, leta '70 pa je skupina posnela razsvetljeni, revolucionarno razvpiti *Free Your Ass And Your Mind Will Follow*. "Mislijo, da je to najboljša plošča", razlaga Clinton. "Nerodno mi je, saj smo ploščo posneli in zmiksali v enem dnevu, ter odkorakali iz studija." Plošča je pomenila eno najpomembnejših inovacij v studijski miksologiji, toda za Clintona je le rezultat naivnega eksperimentiranja v studiju: "Pravkar sem se bil naučil izpiranja. Ne spoznam se na mešalno mizo, pa jo tudi ne želim obvladati. Zadosti zapleteno je že zdaj, ko en ego piše ali peje. Ko se zmešajo razni egoti - tvoj producentki ego ve bolje kot tvoj pevski ego, da ne bi smel peti tako glasno. Toda tvoj pevski ego želi, da tvoj glas dominira, medtem ko tvoj snemalni ego ve, da ne moreš snemati na ta način in tako naprej. Sly Stone mi je ob eni priliki povedal: 'Človek ne prizadevaj si, da bi se naučil kaj več.' Hotel je povedati, da če bi vedel bolje, ne bi delal te čudovite napake. Kakorkoli že, naučil sem se narediti ploščo iz katerekoli dve minuti hrupa, ki sem jih imel na razpolago. Delal sem s temi štirimi mladimi narkomani, ki so se sredi snemanja odločili za spanje. Moral sem narediti ploščo iz tistega, kar sem imel. 'Maggot Brain' je bil izvrstno kitarско delo, toda ostali del benda je bil čisto razsulo. Vse ostalo sem utišal do maksimuma in pustil Eddieja Hazela, da odigra cel komad." Vokalni del zasedbe je istega leta dobil nazaj pravice na ime Parliament ("s" v imenu so opustili v znak preteklosti) in izdal ploščo *Osmium*, za drugo založbo seveda, tokrat *Invictus*. Leto za tem se je funky mafia odpravila na prvi uspešni obisk starega kontinenta.

Projekti Parliament in Funkadelic so se z določenim uspehom menjavali do leta '74, ko je stopila v veljavo nova pogodba z založbo Casablanca. Parliament so izdali LP "Up For The Down Stroke", Funkadelic pa "Standing On The Verge Of Getting It". Zasedba se je obogatila s prihodom bratov Collins, basista Bootsyja in bobnarja Catfisha. "Poštekal sem, da je rock'n'roll umrl, toda pustil je praznino teatralnosti, ki jo mi črnci lahko zavzamemo," pravi Clinton. Bil je čas, da pihala in ritem prevzamejo pomen kitar. Točno to so tudi naredili in začelo se je obdobje P-Funka, ali Čistega Funka - obdobje v katerem bo funk dobil kozmično dimenzijo in razširil pathos črne spiritualnosti, ali kot je izjavil Clinton sam: "Obstaja prostor v paralelnem vesolju, kjer je funk energija, ki je sposobna menjati meje časa in dimenzije." Izoblikoval je filozofski jezik, ki povzema v enaki meri od pcestnega slanga in paganske mitologije. Cesarstvo črncev je postal Chocolate City, ki ga obrkožujejo vanilijasta predmestja. Ravno Chocolate

City je leta '75 bil uspešnica *Parliament*, Funkadelic pa so takrat izdali "Let's Take It To The Stage" svoj predzadnji album za etiketo Westbound (sodelovanje se je zaključilo leto kasneje s ploščo "Tales Of The Kidd Funkadelic"). Singl "Tear The Roof Off The Sucker (Give Up The Funk)" Parliament je leto zatem dosegel petnajsto mesto na Billboardu. Leto '76 je prineslo *P.Funk Earth Tour*, najbolj ekstravagatno rock turnejo do tedaj, katere del dobička je bil namenjen Združeni Temnopolti Šolski Fundaciji (U.N.C.F.). **P.Funk Earth Tour** je bil ultimativno lisergično funk doživetje. Skupina je priletela na gigantni oder v vesoljskem letalu imenovanem Mothership Connection, ki ga je pilotiral vodja "afronavtov", univerzalno bitje, George Clinton. Pralifunkadelicment je podpisal za Warner Brothers in dobil neskončne razsežnosti. Del imperija so postali projekti *Bootsy's Rubber Band*, *The Brides Of Funkenstein*, *Parlet*, *Fred Wesley And The Horny Horns*, *The P-Funk All Stars*. Čeprav na posnetkih ni igral osrednje vloge, Clinton je opravljal dolžnosti producenta celotnega opusa, glavnega tekstopisca in je povrh bil edini vodja poslov. Slednje je večkrat povzročilo nesoglasja v skupini in konstantno menjavo članov. Billy Bass Nelson je odšel že zdavnaj zaradi finančnih nedoslednosti: "Na mesto, da bi mi dal celotno plačo, ki je takrat znašala 250 \$, je vedno pravil: 'Tukaj imaš 150 \$, Bill. Ostanem ti dolžan 100 \$'. Ponavljalo se je vedno znova in tega sem se enostavno naveličal". Calvin Simon pa pravi: "Nismo želeli zapustiti Westbound. To je bila predvsem Georgeova ideja. Rekel je, da si Armen Boldian, lastnik založbe, ne more privoščiti tisto, kar smo si mi želeli delati in, da bodo Warner Brothers zapravili več denarja za skupino. To je vsaj tisto, kar nam je George povedal." Diskoidno leto 1978 je bilo plodno. Funkadelic so izdali album *One Nation Under A Groove*. Kritika ga je toplo sprejela in ga označila za eno najboljših plošč tega leta. Album krasi pesem *Who Says A Funk Band Can't Play Rock*, ki je ena najbolj eksplicitnih Clintonovih izjav o bistvu početja skupine: "Kdo pravi, da jazz bend ne more igrati plesno glasbo? Kdo pravi, da rock bend ne more igrati funk? Kdo pravi, da funk bend ne more igrati rock?" Čeprav se je z izzidom albumov *The Electric Spanking Of The War Babies* in *Trombipulation* perspektivno začelo, leto '80 je pomenilo konec cesarstva. Raznorazne pogodbe so postale neobvladljive za nadzorovanje, da zasebna Clintonova založba Uncle Jam pa je bankrotirala. Pralifunkadelicment Thang ne bo nikoli več povrnila svoje oblike iz zlatega obdobja '74-'80.

Na površje je izplavala črna nevoščljivost. Bivši člani družine, *Fuzzy Haskins*, *Calvin Simon* so izdali LP *Connections And Disconnections* in nanj napisali, da Clinton ni bil angažiran. Clinton sam pa je ponudil pet netemperamentnih solo projektov, med katerimi izstopata album *Computer Games* in singl *Loopzilla*, ki so izšli pri Princeovi Paisley Park založbi. Produciral je vrsto glasbenikov in ustanovil novo lastno založbo, *One Nation*. P-Funk trenutno doživlja vročico kompaktnih reizdanj, saj je na CD-ju dosegljivo vse razen prvih singlov za založbo Revilot. Njegove plošče so postale zlati rudnik za vse samplerje, toda če želijo, uporabiti njegovo magijo morajo najprej dobiti dovoljenje, kot je to zapisano na enostavnih navodilih ob CD-jih *George Clinton Family Series*. Njegova plošča "Hey Man, Smell My Finger" se je po dveh letih bivanja v skladiščih Warner Brothersov pojavila v prodajalnah, duh njegove glasbe pa živi v združitvi moči belih in črnih glasbenikov.

TERENS ŠTADER

Vir:

- George Clinton e il parliFunkadelicmento, Alberto Campo, (Rumore 14. aprile 19)
- His Mastet Mind, John Cobert, (Option, september 1993)
- The Penguin Encyclopedia Of Popular Music, Donald Clarke (Penguin Books 1990)
- The Heart Of Rock And Soul, Dave Marsh (Penguin Books 1989)
- spremno besedilo kompilacije Music For My Mother

Zakaj M. C. pri jutranjih scanjih doživlja orgazme? Ker se mu tako tresejo roke.

KROG

Nekoč je živel mož, ki je padel v krog. Ni vedel, kdaj je padel vanj. Lepega dne je enostavno spoznal, da je padel v krog in da se vrtil v njem že lep čas. Pomislil je, da je še dobro, da je to spoznal, a to spoznanje ga je še vedno pustilo v krogu. Je pa res, da mu je spoznanje dejanskega stanja pomagalo, da je začel iskati pot ven.

Najprej je poskusil s premikanjem proti kroženju. To je bilo zelo naporno in nevarno. Neprestano se je zadeval ob stvari, ki so se vrtele s kroženjem. Premikati se je moral hitro, z isto hitrostjo, kot je krožil krog. In s prav takšno hitrostjo so se mu stvari, ki so se vrtele v krogu, približevale. Pri takšni hitrosti jih je bilo zelo težko pravočasno opaziti in se jim umakniti.

Čez nekaj časa je mož opustil ta način boja proti vrtenju kroga, v katerem se je znašel. Ni mu uspelo iztrgati se iz njega. Sicer res ni več krožil, zato pa je krožilo vse okoli njega. In se zaletavalo vanj. Pa še drugo slabo lastnost je ugotovil: bil je na mestu. Z vsem trudom, ki ga je vložil v premikanje, se ni premaknil niti za ped.

Mož si je želel, da bi se lahko svobodno premikal, ne v krogu, predvsem pa si ni

želel stanja na mestu. Zato jo je mahnil pravokotno na krog in tako je začel delati spiralo. Misлил je, da bo prej ali slej prispel do konca spirale, a je čez čas uvidel nesmiselnost svojega početja in se ustavil.

Zdaj je začel iskati pot iz kroga proti navzven, pa tudi to ni šlo. Krog je sicer res zapustil, a znašel se je v malenkost večjem krogu in naslednji trenutek spet v večjem in tako naprej. Mož pa je poznal osnove geometrije in se je še naprej prebijal skozi vedno večje kroge.

Čez čas so bili krogi že tako veliki, da so spominjali na ravnino. Ta ravnina je dajala možu večji občutek svobode, a se je zavedal, da je še vedno v krogu. Bolj ko se je oddaljeval od središča, bolj ravni so bili krogi. A še vedno krogi.

Nekega dne, ko je bila ravnina krožnice že zelo ravna, je mož postal in pogledal nazaj. Rahlo se mu je zvrtilo v glavi. Pred seboj je namreč zagledal ves nesmisel svojega iskanja poti iz kroga.

Videl je, kako se je z neizmerno strastjo gnil za nečim, kar je od vekomaj ležalo globoko v njem.

Nežno je sedel, se udobno namestil in začel potovati v svojo notranjost. Dalj časa, ko je potoval, bolj so se mu širila obzorja. Priti ven iz kroga je bil zdaj najmanjši problem, možu pa je bilo čisto vseeno, kje se nahaja, saj je bil povsod naenkrat in nikjer, v krogu in izven njega.

Nekoč je živel mož, ki je padel v krog. Nekoč je živel mož, ki se je poskušal prebiti iz kroga. Nekoč je živel mož, ki mu je uspelo.

Nekoč je živel mož, ki se je iz kroga prebil v krogo.

V kaj neki se lahko prebiješ iz krogle?

M. R. REZA

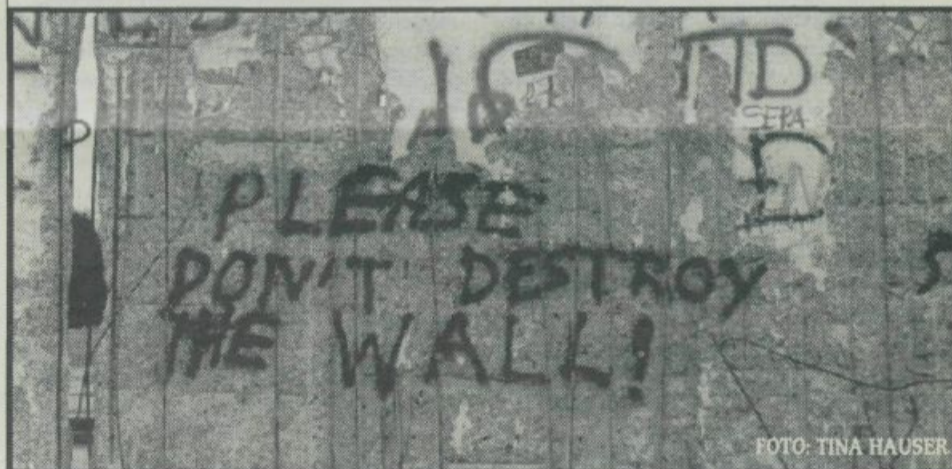

FOTO: TINA HAUSER

MELIORACIJA

Zgodnje je nedeljsko jutro. Jate ptic so zbrane na robu velemesta. Pripravile so vse potrebno: tone bomb in eksploziva, buldožerje, nakladalce, kamione, kupe zemlje. Vse, prav vse je nared za veliko akcijo napredka.

Vrhovni pič da znamenje in krilatke ven mah planejo na kopico zgradb pred sabo. Dejanje številka ena: odmetavanje eksploziva, dokler ne pade zadnja vseh sten.

Ljudi v pižamah zagrnejo nenadne detonacije. Kriki prestrašenih otrok, dim, rušenje zidovja. Vojna je, vojna! V naglici natrpani kovčki, cule z dojenčki, štruce bežečih človečnjakov - vse to gomazi, majhno in klavarno, prerivajoče se med rohnečimi buldožerji. V njih sedijo ptiči. Resni so, molčeči. Grmadijo porušeno šaro. Hitijo, nimajo časa za ljudi, ne vidijo jih več, ne obotavljajo se. K staremu cilju hitijo. Odvažajo ruševine, orjejo asfaltirane ulice, trgajo podzemne kable. Čiščenje, čiščenje vse do brezmadežne prsti. Ptice obračajo volane težkih kamionov, s čeljustmi kopačev grizejo v navoženno zemljo. Zgradbe izginjajo, mesta kot da nikoli ni bilo.

In glej! Izza kamionov priteka vijugav

potoček, izpod buldožerjev vstaja zelena ravnica, drevesa poganjajo k nebu in trava prodira iz zemlje. Podoba kraja se spreminja z naglico gorske nevihte. Že krilati udarniki končujejo s poslom, odvažajo stroje, zapuščajo polje.

Odlično opravljeno, ptice brez gnezda!

Preživeli ljudje so se zatekli v gozd nad dolino. Strahoma ždijo v hribu, brez besed opazujejo gradbišče pod sabo. Na vsem lepem so postali brezdomci - brez znanih poti, starih kotičkov in odrov življenja, vtisnjenih v dno spomina.

Oblike obrazov in gibov izgubljajo temelje. Ukinitvev doma - preprosta in daljnosežna kot le malo kaj! Ko v nič sprhnijo korenine, ko ni več zatočišča in ti nisi več ti. Vržen v svet, razpršen, brez zaslonbe središča, brez vozlišča poti. Ko veš za svoje sidrišče, a tega več ni. Se njega podoba blede, izginja v prazno grenkobo. Blazna groza brezdomja se dviga, z večnim nepokojem oblita!

Odlično opravljeno, ptice brez gnezda!

JOŽE KOS/SINE

PRAVLJICA O PRIJAZNEM ZMAJU IN HUDOBNI PRINCEZI

V neki daljni deželi, ki pa jo vsi poznamo, je nekoč živela princeza Tara, prelepa čarovnica. Modre oči in plavi lasje, vitek stas in nežne kretnje so tvorili prekrasno harmonijo. Bila je prava princeza po videzu, a v srcu je bila hudobna kot sto peklenščkov.

Ljudje niso mogli razumeti, kako se je Narava mogla tako poigrati in niso mogli verjeti, da je lahko tako lepa princeza kot Tara tako zlobna in pokvarjena. Ker pa je bila zelo močna čarovnica, ni nihče rekel niti besede, saj so se vsi bali za svoja življenja. Tara je tiste, ki so bili proti njej, enostavno spremenila v krastače in jih vrgla v veliko močvirje, ki je obkrožalo njen grad.

Leta so tekla, ljudje so se rojevali in umirali, Tara pa je venomer ostajala ista. Kot da bi živela v brezčasju, se njena lepota ni niti malo spremenila.

Povečevala se ji je le pokvarjenost.

Hudobija ji je rasla iz leta v leto in po nekaj stoletjih je bila že tako hudobna, da je ljudem pošiljala točo poleti in snežne nevihte pozimi, da se je lahko zabavala ob njihovem trpljenju. Ko pa so jo tudi take grozote nehale zabavati, se je zamislila.

Mislila je nekaj dni, mislila je nekaj tednov in sestavila je oduren načrt. S svojo čarovnijo se je odločila priklicati najbolj groznega zmaja iz zmajevske dimenzije.

Ni izgubljala časa, temveč je takoj odšla v grajski stolp, kjer je imela svoj čarovniški laboratorij. Tam je dolgo listala po prastarih knjigah in iskala čarobno formulo. Nato je poiskala sestavine za čaranje in imela je skoraj vse, manjkale so ji le sveže jagode. Zunaj pa je divjal snežni vihar in na sveže jagode bi morala počakati vsaj še nekaj dni, če bi jih hotela pričarati izpod debele snežne odeje.

"Saj jagode tako ali tako niso pomembne, verjetno so zraven le zaradi okusa," si je mislila. "Ne bom čakala na njih, pripravila bom čarovnijo brez jagod."

Podkurila je pod velikim kotlom in zmešala vanj vse sestavine. Kmalu se je iz kotla začel kaditi gost, črn dim, ki je napolnil vso sobo. Ko pa je Tara hotela odpreti okno, da bi prezračila, se je dim spremenil v velikega zmaja. Bil je tako velik, da je

napolnil skoraj celo sobo in pri tem prevrnil, zmečkal ali razbil skoraj vse, kar je bilo v njej.

Tara je z naslodo opazovala razdejanje. Prav tako groznega zmaja si je želela priklicati. Zmaj je bil ogromen, imel je veliko glavo z ostrimi zobmi, tri pare nog, dvoje kril in dolg rep, cel pa je bil prekrit z velikimi raznobarnimi luskami. Če bi Tara ne bila tako mogočna čarovnica, bi jo gotovo postalo strah ob pogledu nanj.

"Oprostite," je rekel zmaj. Pri tem mu je iz gobca šinil plamen in zažgal stol, ki je bil po naključju še cel.

"Oprostite," se je ponovno opravičil. Tokrat brez ognja.

Tara ga je osuplo gledala. Ni ji šlo v glavo, da se najbolj grozen zmaj iz zmajevske dimenzije opravičuje.

"Kdo si ti?" ga je vprašala.

"Ime mi je Taarna in sem najbolj prijazen zmaj nasploh," je odgovoril zmaj.

Tara se je prijetla za glavo. Očitno so bile jagode mnogo pomembnejše kot si je mislila. Namesto najbolj groznega zmaja je pričarala najbolj prijaznega. Pa še ime je imel podobno njenemu!

Najhuje od vsega pa je bilo to, da zmaja ni mogla začarati nazaj v njegovo dimenzijo. Zmaje je bilo treba ubiti z mečem, saj so bili drugače nesmrtni. Poleg tega so imeli tudi lastnost, da jih nihče ni mogel v nič začarati, lahko pa so se vrnili v svojo dimenzijo, kadarkoli so želeli.

"Oprostite, prosim, kdo pa ste vi?" je vlijudno vprašal zmaj.

"Jaz sem najbolj zlobna in pokvarjena čarovniška princeza na svetu," je odgovorila Tara. Zmaj se je ob zvenu njenih besed kar stresel od strahu in se stisnil v dve gube.

"To je krasno," je rekel. "Tam, od koder prihajam, je vse polno zmajev, ki so zlobni in pokvarjeni. Jaz pa nisem tak. Rad bi bil hudoben, pa ne morem, ne znam biti. Imam zelo redko zmajevsko bolezen, ki se ji reče 'dobrota'. Ko sem bil še zmajček so me skušali ozdraviti, pa ni šlo. Če bi bil hudoben, zloben in pokvarjen bi lahko živel normalno zmajsko življenje, tako pa sem odrinjen na stran in vsi se norčujejo iz

mene. Pri nas je že tako, da so najbolj pokvarjeni zmaji najbolj spoštovani."

Ob teh besedah je zmaj zahlipal. Med hlipanjem se je spomnil, da je Tara čarovnica, zato jo je vprašal:

"Kaj pa, če bi mi vi dali malo svoje zlobe in pokvarjenosti in drugih negativnih čustev, če jih imate dovolj?"

Tari se to ni zdela slaba ideja. Negativne energije je imela dovolj, celo več kot dovolj. Če bi je nekaj dala zmaju, se ji ne bi skorajda nič poznalo. Zato je hitro poiskala formulo za prenos negativne energije od človeka na zmaja in skušala čarobni napitek. Tokrat je na srečo imela vse sestavine, le namesto posušene zmajevje luske je vzela svežo.

Ko je bil čarobni napitek gotov, ga je popila požirek, ostalo pa je dala zmaju. Taarna ga je hlastno popil, saj si je zelo želel biti zloben, hudoben in nasploh pokvarjen.

Čez nekaj minut sta Tara in Taarna padla v trans. Med njima se je vzpostavila energetska povezava, po kateri se je prenašala pokvarjenost. Kot narasla reka je drla v zmaja in Tara je z grozo ugotovila, da je izgubila nadzor nad pretokom negativne energije. To se je verjetno zgodilo zaradi tega, ker je v čarobnem napitku uporabila svežo zmajevjo luskino namesto posušene.

Taarna pa je užival. V njega se je pretakalo ogromno jezero pokvarjenosti, zlobe in hudobije. Ko pa je negativna energija napolnila že vse kotičke njegovega srca, razen tistega, ki je bil poln dobrote, je poslal vso pozitivno energijo Tari, sam pa je na njeno mesto posesal še zadnje atome pokvarjenosti.

Takrat se je trans končal in Taarna je imel v sebi vso negativno energijo obeh, Tara pa vso pozitivno energijo. Zmaj je pogledal plavalaso čarovnico in iz čiste zlobe buhnil vanjo curek ognja.

Tara je bila predobra čarovnica, da bi ji zmajev ogenj lahko škodoval. Niti dotaknil se je ni. Zmaj je jezno pogledal po sobi, zažgal, kar se je zažgati dalo, razrušil je še del zidu, nato pa se je vrnil v svojo dimenzijo.

Pokvarjenost, zloba in hudobija so naredili iz njega naj-srečnejšega zmaja. Ostali zmaji so ga

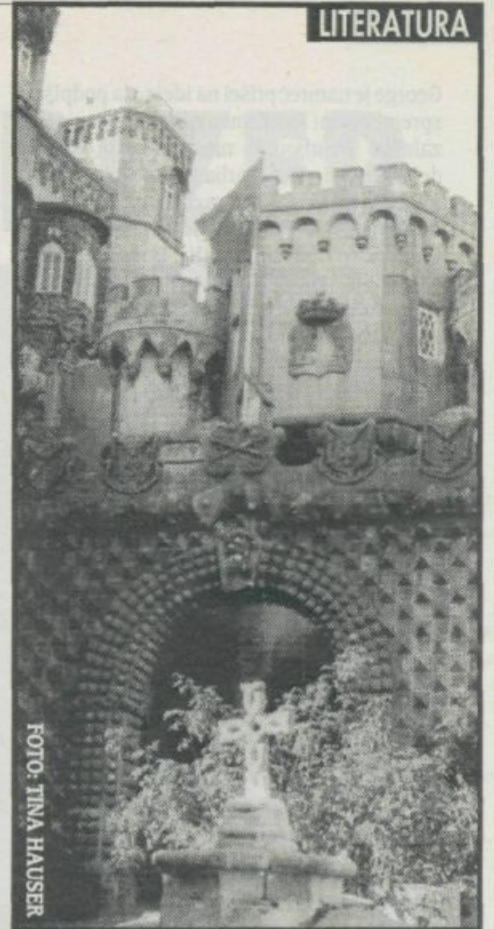

FOTO: TINA HAUSER

zelo visoko cenili in spoštovali, saj je bil tako hudoben, da je nagajal celo sam sebi.

V zmajevski zgodovini je bil zapisan kot Taarna zlobni, hudobni in nasploh pokvarjeni in njegovi potomci so bili zelo ponosni na svoje poreklo.

Tara pa je ostala sama v svojem razdejanem laboratoriju v grajskem stolpu. Še vedno je bila princeza, še vedno je bila prelepa in še vedno je bila nesmrtna. Le negativne energije ni več imela. Ni bila več pokvarjena, ni bila zlobna ali hudobna. Bila je polna ljubezni do vsega okrog nje. Peklenščki so se iz njenega srca odselili v zmajevsko dimenzijo, namesto njih pa so ga napolnili dobrota, prijaznost in veselje do življenja.

Kar solze so jo zalile, ko se je spomnila, koliko gorja je povzročila okoliškim ljudem. Odločila se je, da bo od tistega trenutka dalje delala le dobre stvari. Takoj je ustavila snežno nevihto in obudila vse krastače nazaj v ljudi. Vsakemu je dala možnjo cekinov in prosila jih je odpuščanja. Preostanek svojih zakladov je razdala med ljudi, spremenila močvirje okoli gradu v prelepe travnike in podarila grad otrokom.

Odrekla se je svojemu plemiškemu naslovu princeze in kot beračica odšla med ljudi, da jim je s svojim čarovniškim znanjem pomagala zdraviti bolezni in preganjati uroke. Ljudje so jo imeli radi in so jo spoštovali, to pa je bilo več vredno kot vsa hudobija, zloba in pokvarjenost na svetu.

M. R. REZA

FOTO: TINA HAUSER

SVOBODNO TRŽIŠČE

Včeraj sem samega sebe razglasil za svojo privatno lastnino. Danes se počutim že veliko boljše, ko pa vem, da lahko s sabo svobodno razpolagam. Lahko se vložim v banko ali pa razdelim na delnice in razprodam. Od glav'ce bi padle večje dividende, od rok'ce nekoliko manjše. Lahko se pošljem na sprehod ali po cigarete. Lahko diham ali pa tudi ne. Če mi je, se na poljubnem mestu zaustavim. O tem, ali me bo povozil tramvaj ali ne, odločam samo jaz. Iz sebe lahko naredim kip svobode. Lahko se zangažiram ali pa parkiram, zminiram ali zabarikadiram. Iz sebe lahko potegnem katerikoli profit. Naložen v obveznice lahko gradim nacionalno avtocestno omrežje. Prodajam se za staro železo in z izkupičkom odjadram na morje. Ponujam se v zabavo starejšim damam, tudi igrača za deklice lahko postanem.

Ah, res lepo je biti privatna lastnina.

JOŽE KOS/SINE

PRAVLJICA O IZIDORJU, LENEM PAJKU

Nekoč je v pravljčni deželi živel pajek Izidor. Kdor bi ga videl na sliki, bi rekel, da je čisto navaden pajek. Imel je dlakavo telo, osem doolgih, dlakavih nog s kot britev ostrimi kremplji na koncu in imel je osem oči, razporejenih po celi glavi, s katerimi je gledal na vse strani hkrati.

V resnici pa je bil Izidor nenavaden pajek, celo za pravljčno deželo. Bil je namreč ogromen. Če bi se postavil na vseh osem nog, bi bil tako velik, da bi si sloni lahko uredili bivališče pod njim. Sloni si tega seveda ne bi upali narediti, saj so se Izidorja bali. Kamorkoli je postavil nogo, je nastal vodnjak. Z močnimi čeljustmi je lahko ruval stoletne hraste in jih lomil kot zobotrebce. Vendar, začuda, Izidor ni delal ničesar. Dobesedno ničesar. Udobno je ležal sredi pravljčnega gozda in z osmimi očmi opazoval svet okoli sebe.

Prebivalci pravljčne dežele so se ga kljub temu bali. Nihče ni vedel, od kod je prišel ali kdo sploh je. Nihče ga ni upal ničesar vprašati, saj so se celo krilati levi ob pogledu nanj dostojanstveno obrnili in zamrmrali sebi in spremstvu nekaj v stilu "saj tam ni ničesar, gremo rajši kam drugam".

Sčasoma so se vsa živa bitja, razen rastlin, umaknila živeti izven dosega njegovih nog. Okrog Izidorja je nastal krog pravljčnega pragozda, v katerem ni bilo niti ene živali. Njega to ni motilo. Ležal je tam in gledal z osmimi očmi. In niti premaknil se ni, ko so se lijane začele vzpenjati po njem in ga ovijati s tisočermi pajčevinami. Čez nekaj časa Izidorja ni bilo več videti, le še osem oči je gledalo izpod zelene odeje.

Pragozd sredi pravljčnega gozda je bil za vse živali prepovedano območje, to je bil zakon. Sicer pa nihče niti ne bi mogel priti v pragozd, ker so bile lijane tako na gosto prepletene, da niti miške niso mogle skozi. Pa tudi hotele niso, saj so vse vedele, da sredi pragozda prebiva velikanski pajek, tako velik, da so njegove dlake velike kot kopja pravljčnih jezdecev. Gosenice so vedele povedati, da je takoo velik, večji kot vsi metulji skupaj. Opice so govorile, da ima oči velike kot jezera in tudi jastrebi, ki so letali najvišje in so videli najbolje, niso gledali tja, kjer je ležal Izidor. Resnično, vsi so se ga bali.

Izidor pa je bil preprosto len. Že ko je bil majhen pajek, tako majhen, da ga v pravljčnem gozdu skoraj ni bilo mogoče opaziti, je bil strahotno len. Ko so se njegovi bratje in sestre učili spletati mreže in loviti hrano, je Izidor le lenaril. Bil je najmlajši in mama pajčica mu je dajala potuho. Zagovarjala ga je pred svetom, da je ubogi Izidor filozof in da je zelo občutljiv in da bo iz njega kaj več kot bo iz ostalih pajkov, ki celo življenje pletejo mreže in ne znajo početi nič drugega. Seveda je Izidorju takšno življenje prijalo in ni storil ničesar. Ležal je v gnezdu svoje mame in njegovo edino premikanje je bilo premikanje čeljusti, ko mu je mama prinesla hrano.

Kdo ve, koliko časa bi to še trajalo, če Izidor neke noči ne bi sanjal čudnih sanj. K njemu je prišla pajkova vila in mu rekla:

"Izidor, Izidor, če napraviš tri salte eno za drugo in tri prevale, boš spoznal, kdo v resnici si in lahko boš storil karkoli!" Nato je splezala po srebrni pajčevini v nebo.

Zjutraj se je Izidor zbudil, odprl vseh osem oči in napravil tri salte eno za drugo in tri prevale in...

Takrat je spoznal, kdo je v resnici. Odvrget je oklep majhnega pajka in začel potovati po deželi domišljije. Njegova mama je bila žalostna, saj je mislila, da je Izidor umrl. Ni mogla vedeti, da njen pajkec ni več pajkec, ampak žareča krogla, ki vse vidi in vse ve in lahko gre kamorkoli. Prazno Izidorjevo lupino je vrgla ven, k ostankom plena.

Izidor pa je užival. Premikal se je s pomočjo misli, hranil se je s kozmično energijo, jezdil je na repaticah in ustvarjal supernove, kar tako, za zabavo. Potoval je v vse mogoče in nemogoče kraje, doživel je vse, kar se doživeti da in končno se je odločil, da se iz te brezčasovne dimenzije vrne v rodni pravljčni gozd.

Zamislil si je, da je ponovno pajkec in spet doma. Toda! Žareča krogla se je med potovanji v domišljijo tako povečala, da je nova Izidorjeva podoba bila ogromna. Kamorkoli je postavil nogo, je nastal vodnjak. Zato ni kaj dosti hodil. Bilo mu je popolnoma vseeno, ali je na tem koncu gozda ali na drugem. Ulegel se je in začel opazovati svet okoli sebe z osmimi očmi. In tako je ležal in ležal, dokler ga lijane niso popolnoma porastle.

Vsi prebivalci pravljčne dežele so vedeli za Izidorja in vsi so se ga bali, čeprav se že leta in leta ni premaknil. Le malo njih je videlo Izidorja, razumel ga pa ni nihče. Nihče ga ni niti skušal razumeti. Vendar ga to sploh ni motilo. Ležal je tam, sredi pravljčnega gozda, in bil je tako len, da se ni niti pretegnil. Le njegovih osem oči je gledalo, kaj se dogaja okoli njega.

Resnici na ljubo je treba povedati, da Izidor ni bil čisto cel v telesu ogromnega pajka. Le majhen delček njegove zavesti je gledal okoli in doživljal, kaj se dogaja v pravljčnem gozdu. Ostanek njegove zavesti, velika večina, je plaval po vseh dimenzijah in doživljal stvari, za katere si niti misliti ni mogel, da jih lahko doživi.

Izidor je bil srečen. Spokojno, brez napora, brez namena srečen.

Vendar mu je nekaj manjkalo. Nekaj čisto malega, le kamenček, ki mora zapolniti mozaik. Izidor ni vedel, kakšen je ta kamenček, vedel je le, da ga bo našel v pravljčnem gozdu. To je bil tudi edini razlog njegovega ponovnega prihoda v rodno deželo. To je bil razlog, zakaj je leno ležal, zakaj je bil privezan z delčkom zavesti na ta konček vesolja. Čakal je na iskro, ki ga bo iz sreče odnesla v blaženost.

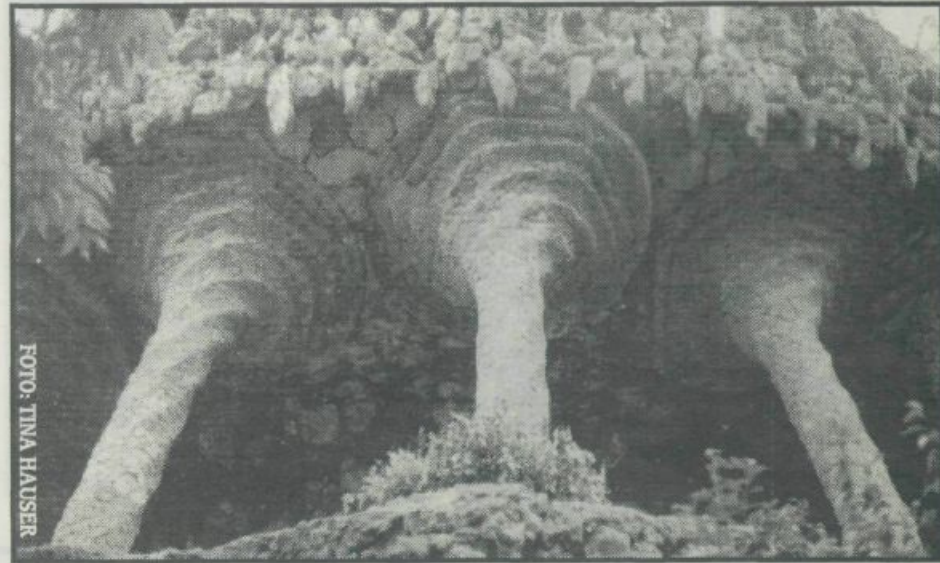
Iskra se je bližala.

V pravljčnem gozdu je živila tudi kača po imenu Naja Naja. Bila je prav nenavadna kača. Že ko je bila majhna, si je zadala nalogo, da bo v življenju izkusila vse, kar kača sploh lahko izkusi. Zda pa, ko je v najlepših letih, se ji je zadelo, da je izkusila prav vse, kar se je izkusiti dalo. Zнала je loviti miši in žabe, znala se je obnašati v družbi, udeležila se je tudi tekmovanja, kjer je treba skakati z veje na vejo. Za kače je to seveda višek vsega, kar lahko storijo. Zнала je tudi elegantno drseti mimo kačonov, ki so hrepeneče pogledovali njeno vitko telo in znala je uživati v slasti nadmoči. Izkusila je vse intrige, zapeljala je Adama in Evo, pičila

Ahila v peto in jodlala. Naja Naja je resnično živila polno življenje.

Nekega dne, ko se je prepletala s petimi kačoni, je Naja Naja pomislila na turbno puščobnost cikličnega ponavljanja vsega. Komplcirana misel. Njeno bistvo je v tem, da se vse stvari ponavljajo. Dnevi so podobni dnevom, zabave podobne zabavam, ljubezni so podobne ljubeznim.

V hipu, ko je to doumela, je razumela tudi to, da mora storiti nekaj, česar ni napravila še nobena kača. Nekaj, česar še ni storil nihče.

Samo ena stvar je prišla v poštev: Izidor.

Naja Naja se je odločila, da gre v prepovedano območje pravljčnega gozda, v pravljčni pragozd in k edinemu in največjemu strahu v pravljčni deželi. Vedela je, da lahko le v teh prepovedanih krajih izkusi stvari, ki jih nikjer drugje ni možno izkusiti. Vedela je, da krši zakon, pa tudi to, da lahko že na poti skozi nepreahoden pragozd omaga in umre. Vendar se ni bala. Jasno ji je bilo, da v pravljčni deželi nima več kaj početi, ker jo dolgočasi. Smrt ji je bila ljubša od enoličnosti vsakdana.

S potovalno hitrostjo se je bližala sredini pravljčnega gozda. Potovalna hitrost je bila ravno prava, ne prehitro, ne prepočasi. Naja Naja je uživala življenje, saj se je zavedala, da so to lahko njeni zadnji dnevi. Vprijala je Sončne žarke, igrala se je s kačjimi pastirji, plavala je po globokih tolmunih. In tako se je, s potovalno hitrostjo, počasi približala sredini pravljčnega gozda, kjer se je vse razen rastlin umaknilo.

Naja Naja se je ustavila pred mrežo lijane. Prepletale so se tako na gosto, da med njimi ni bilo prostora za njeno vitko telo. Zato se je odločila za drugačno taktiko. Splezala je po lijanih navzgor in potovala po vrhu zaraslega pragozda. To je bilo naporna in nevarna pot in njene izkušnje iz tekem skakanja z veje na vejo so ji nemalokrat rešile življenje.

Po dolgih dneh in nočeh borbe ji je uspelo. Naja Naja je prilezla na vrh zelenega kupa, pod katerim je počival Izidor.

Izidor jo je opazil že pred dnevi. Spremljal je njeno prebijanje skozi pragozd in se spraševal, če ni ravno to bitje kamenček, ki mu manjka do blaženosti. Nepremično je čakal in bolj ko se je Naja Naja bližala, več pozornosti ji je posvečal. Ko se je začela spuščati z vrha zelene preproge proti glavi, se je vseh osem oči obrnili k njej in vsa zavest se je vrnila iz dežele domišljije in kot nežna toplota ogrnila Najo Najo. Začutila jo je, se ji odprla, se ji predala, se stopila z njo v eno in se utopila v njej.

Ko je splavala na površje, se je Naja Naja znašla na Izidorjevem očesu in natanko je vedela, kaj mora storiti, da bo lahko za vedno postala Izidorjev del in on del nje.

Dvignila je glavo in pogledala v oko. V facetiranih odsevih je videla stotine svojih podob, čudovitih kač s poudarjenimi očmi in rahlo postrani nosovi. Naenkrat so vse odprle usta in prikazali so se strupniki, glave so šinile proti Izidorjevemu očesu in strupnika sta se zarila v želatino maso.

Pazila je, da ni iztisnila preveč strupa. Še sedem oči je morala ubiti. Plazila se je od očesa do očesa in vbrizgavala strup. Z vsakim ugrizom ji je pohajala moč in vedno težje je prišla do naslednjega očesa. Moč ji je odtekala skozi strupnike.

Ko je ubila sedmo oko, se je komaj še premikala. Bolj z močjo volje kot z močjo mišic se je plazila proti osmemu očesu in vedela je, da dela najpomembnejšo stvar na svetu.

Izidor je ugrize doživljal kot priliv energije, kot veliko moč, ki se je vlivala vanj

skozi umirajoče oči. S smrtjo vsakega očesa se mu je odprl popolnoma nov svet, svet, kot ga niti v domišljiji ni mogel doživeti.

Ko je Naja Naja končno prilezla do zadnjega očesa, je bila na koncu moči. Dvignila je glavo, odprla žrelo in brez zavesti padla na oko. Strupnika sta se zarila v facete in skupaj s svojo dušo je iztisnila preostanek strupa, do zadnje kaplje.

Iztisnila se je v Izidorja. Trenutek popolne združitve je bil večnost. Naja Naja in Izidor sta bila vse, kar se da biti in tudi tisto, kar se biti ne da. Naja Naja je izpolnila Izidorjev mozaik in on je izpolnil njenega. Bila sta dve žareči krogli, ki sta se počasi dvigali v nebo in hkrati izginjali v druge dimenzije.

Vsi prebivalci pravljčne dežele so videli ta prečudovit pojav. Iz sredine pravljčnega gozda sta se dvigali dve ogromni žareči krogli, ki sta se svetili kot tisoč Sonc. Počasi, kot da bi bili napolnjeni s toplim zrakom, sta se dvigali v nebo in čeprav je bila svetloba tako močna, ni škodovala pogledu in vsakdo je lahko videl krogli, kako sta se prepletali med sabo, kako so se na obodih svetlečih teles risali vzorci, tako lepi, da je vsem zastajal dih. Počasi je svetloba prešla v druge dimenzije in nazadnje je v zraku ostal le še spomin na nekaj najlepšega, kar je kdorkoli v pravljčni deželi doživel.

Prebivalci pravljčne dežele so slutili, da je ta dogodek nekako povezan z Izidorjem, vendar so ptice lahko videlo le zeleno prevleko nad Izidorjevim ogromnim telesom. Nihče ni niti slutil, da je Izidor zapustil pajkovo lupino v pravljčni deželi, sam pa je skupaj z Najo Najo odšel v blaženost. Še naprej so se ga bali in niso poskušali priti v njegovo bližino, istočasno pa so upali, da se bo čudežna predstava ponovila.

Pa se ni. Izidor je bil len. Tako len, da ga niti ni bilo.

Bil je popoln in popolna je bila tudi Naja Naja. V nešteti dimenzijah sta ustvarjala nove galaksije, nova vesolja, novo življenje, nov raj, novo srečo. Nekje vmes sta našla toliko prostega časa, da sta skočila v pravljčno deželo in neki drobnim vericic podarila željo, da bi vse izkusila, nekemu strahotno neumnemu papagajčku pa sta se prikazala v sanjah kot papagajska vila in mu rekla:

"Če napraviš tri salte eno za drugo in tri prevale, boš spoznal, kdo v resnici si in boš lahko storil karkoli!"

Nato sta, še vedno v podobi papagajske vile, odletela v nebo.

M: R: REZA

Lucy in the Sky with Diamonds

Bled. Konec tedna blizu konca zime 1994.

Veni izmed dvoran so se zbrali nekoliko starejši mladinci, očetje pred penzijo ter njihovi bivši profesorji. Veseli, da so po nekaj letih ločenega življenja zopet našli skupno besedo, so obujali spomine na tiste ne tako davne dneve in delali načrte za prihodnost.

Kongres je bil predstavljen kot začetek novega obdobja. A kaj ti ljudje sploh še lahko ponudijo? Zanikanje lastnih komunističnih korenin in sorodnosti s sedanjo SDP je navadno politikantstvo. Politična borba proti krščanskim demokratom tudi. Danes ni več strank z ne-socialnimi, ne- zelenimi, ne- demokratičnimi, ne- tolerantnimi, ne- krščanskimi, ne- liberalnimi in podobnimi ne-programi, razen posameznih ekstremnih skupin, katere pa je demokratična javnost že po definiciji dolžna upoštevati. Poudarjanje političnosti (politične stranke) je farsa, saj politične polarizacije (krščani-liberali, zeleni-onesnaževalci, demokrati- absolutisti,.....) ni. So samo različni ekonomski (finančni, gospodarski) interesi posameznih skupin. Slovenske stranke, z vztrajanjem na delitvi na levo, sredino in desno, posnemajo tuje stranke, neupoštevajoč, da njihova razdelitev izvira iz razlik iz časov nastanka, ki danes veljajo večji del samo še na simbolnem nivoju (ime stranke), v imenu katerega se njihovi člani borijo za uresničitev lastnih ekonomskih interesov. Vztrajanje Slovencev na politični delitvi kaže obremen na nezrelost in pomanjkanje interesov (razen osebnih ekonomskih interesov posameznikov), na osnovi katerih bi različne stranke lahko predstavile različne gospodarske programe in vizije razvoja Slovenije. Gospodarskega programa ni, pa ne zato, ker bi v Sloveniji ne imeli strokovnjakov, ki bi ga znali pripraviti in izpeljati (*puštimo ob strani dejstvo, da praviloma niso strankarsko opredeljeni*), temveč preprosto zato, ker v strankah ne čutijo nobene potrebe zanj.

Zato tudi na Bledu o gospodarstvu ni bilo govora. Nekateri so srečanje sicer izkoristili za obnovitev poslovnih stikov, izmenjavo vizitk in informacij ter za sklenitev kakšnega posla, manjšega in vsekakor ne nacionalnega pomena. Sicer pa so se pogovarjali o politiki, o tem da so sedaj najmočnejša parlamentarna stranka, o političnih nasprotnikih, da so odrasli in podobno. Vse besede so bile namenjene njim samim. Čisti socializem s skupinskimi vrhuncem, kakršnega si ti ljudje v Jugoslaviji niso mogli omisliti.

In potem? Nič posebnega. Enega ali dva ministra bo treba zamenjat, sprejeti Zakon o igralništvu, ustanoviti kakšno komisijo, pritisniti na sodišče.

Urediti nadzor nad javnimi financami? Dajte no, dajte, saj je LDS vendar najmočnejša stranka in nadzor ni potreben.

Pa ozdraviti gospodarstvo. Psst, enkrat so ga že potopili. Zakaj pa mislite, da so se za tuj denar zbrali na Bledu. Če bi jim dobro šlo, bi doma štel denarce.

Tisti, o čigar usodah naj bi kongres odločal in v katerih imenu se je zbral, so se v miru z vsakdanjimi skrbmi sprehajali okrog jezera. Življenje jih je že izučilo, da od takih spektaklov nimajo nobene koristi. Delat bodo morali tako ali tako, šefi pa itak kradejo drug drugemu in ne navadnim ljudem, ki nič nimajo. No, upanje jim vseeno morajo dati. Vendar bo na preimenovanje v *Lucy in the Sky with Diamonds* treba še dolgo čakati. Vzrok za halucinacije bi bil preveč očiten! Zaenkrat zadošča že LDS.

ALJOŠA VODOPIVEC

SKUPNOST NEODVISNIH DRŽAV ALI HEGEMONIJA

RUSIJE

Na ozemlju bivše Sovjetske zveze se dogajajo dokaj čudne stvari, ki kažejo, da se utegne Skupnost neodvisnih držav sprevreči v nekakšno novo carsko Rusijo. Čeprav je znano, da je Sovjetsko zvezo najbolj pomagala razpasti prav Rusija s svojim karizmatičnim voditeljem Borisom Jelcinom, se zdi, da Jelcin pri tem razpadu ni sodeloval iz kakšne posebne ljubezni do Wilsonovega načela o samoodločbi narodov, ampak iz povsem pragmatičnih razlogov. Z ustanovitvijo Skupnosti neodvisnih držav se je znebil svojega rivala Gorbačova in postal sam svoj gospodar, hojzajin.

Toda bilo bi čudno, če bi se Rusija odpovedala vsemu, kar je posedovala v zlatih carskih časih in dovolj stin kaže na stare imperialistične skomine. Tako po srbskem receptu Rusija drži v šahu vse

države Skupnosti s svojimi manjšinami. Če bi tako Moldavija izstopila iz Skupnosti, bi se morala posloviti od t.i. Dnjeverske republike, Ukrajina bi ostala brez Krimskega polotoka...

Tudi vse nasledstvo za nekdanjo Sovjetsko zvezo je povsem v ruskih rokah. Podedovala je vojsko, diplomatska predstavništva, stalni sedež v Varnostnem svetu...

Še Ukrajina, druga največja država na pogorišču Sovjetske zveze, se je ponižno vdala pod ruski pritisk in ji predala Črnomoško floto in skupaj z njo de facto tudi Sevastopol s Krimskim polotokom. V nevarnosti pa je še zadnji adut, ki drži Ukrajino na ravni kvazi svetovne velesile - jedrsko orožje, za katero Rusi trdijo, da je slabo vzdrževano in izredno nevarno, ker ni "varnih" ruskih rokah. Širijo pa se tudi govornice, da Rusi odsvetujejo zahodnim državam pošiljati veleposlanike v Kijev, saj bodo tako ali tako kmalu degradirani v generalne konzule.

Najočitnejši kaže na takšno rusko politiko

Gruzija, ki je bila pod Gamsahurdijevim vodstvom edina država, ki ni vstopila v Skupnost neodvisnih držav. Za "priateljstvo prepričevanje" si je Rusija izbrala oborožitev abhazijskih upornikov, ki so že zasedli veliko več, kot jim pripada. Vmes pa je prišla še vojna med vladnimi enotami sedanjega predsednika Ševardnadzeja in privrženci že bivšega predsednika Gamsahurdije, ki je bil, mimogrede, nekakšen gruzinski Fikret Abdić. Ko je bil Ševardnadze že na robu zloma, je na hitro pristopil k Skupnosti in tedaj so Rusi oborožili gruzinske vladne enote in se sami izkrkali v črnomoškem pristanušču Poti ter si spotoma zagotovili popolni nadzor nad Črnim morjem.

Vse torej kaže, da bodo članice Skupnosti neodvisnih držav, ki je bila ustanovljena na osnovi wilsonovske samoodločbe in enakopravnosti, kmalu postale, kar so bile že pred Velikim oktobrom - ruske gubernije.

MITJA KORENT

KONFUCIJANSKI MODEL DEMOKRACIJE IN NEDELJIVIH ČLOVEŠKI PRAVIC

Zdi se, da Azijci dokazujejo, da je gospodarski razvoj možen tudi brez demokracije in človeških pravic. Odkar so mnoge azijske države in ljudstva ekonomsko prekosile Zahod, se je začelo ugibanje, da zahodne predstave o demokraciji, človekovih pravicah in pravni državi niso uporabne za specifično situacijo azijskih kultur, temveč so zanjo celo "duhovni kolonializem".

Tako imenovani Tretji svet (kjer se pogosto dogajajo tudi najbolj grobe kršitve človekovih pravic), pa ideje o svetovni nedeljivosti človeških pravic noče sprejeti. Kar pa je zagotovo smešno, saj so človekove pravice naravno pravo in, kot jih postulira ameriška ustava, spadajo k "samoumevnim resnicam". Še naprej pa bi se lahko pripravili prav o tem, kaj so lažje ali hujše kršitve človekovih pravic-temu ustrezno prihaja do absurdnih in očitno do napačnih, levo motiviranih, nostalgčnih ocen, po katerih bi bila današnja Rusija, ki se še dolgo ne bo znebila dediščine iz komunizma, "manj represivna", ZDA "represivne", v Mongoliji, Baltskih deželah in v Paragvaju, pa "kršitev človekovih pravic" sploh ni. Problem pri tem je ta, da bi sedaj lahko vsak morilec ljudstev, od Bosne do centralne Afrike, skliceval na azijski primer, da je blagostanje možno tudi brez demokracije in človekovih pravic.

49 azijskih držav je na lanski dunajski konferenci izrazilo bojno napoved in izziv zahodno liberalnim idejam; predvsem so poudarile princip neumešavanja v notranje zadeve drugih držav; spoštovanje človekovih pravic se naj se še naprej presoja po kulturno-zgodovinskem ozadju dežele, kakor tudi, da dežela, ki te pravice krši, ne sme biti izpostavljena mednarodnemu pritisku. Med najbolj grobimi kršiteljicami človekovih pravic pa Kitajska še vedno zastopa linijo agresivnosti, saj tudi najbolj brutalne politične in družbene represije niso preprečile najvišje svetovne gospodarske rasti. Da kombinacija represivnega režima

in svobodnega kapitalizma gospodarske rasti ne ovira, pa dokazujejo tudi manjše, a uspešne države, kot so Tajška, Singapur, Južna Koreja in Malezija.

Končno pa moramo bolj realistično povedati, da je Japonska kot model uspešnosti številka ena sicer formalno brezhibna demokracija s svobodnimi volitvami, svobodo mišljenja in brez državnega ogrožanja, drugače mislečih, v resnici pa na Japonskem še vedno vlada neke vrste fevdalni sistem, v katerem izvajajo oblast močna birokracija, industrijski giganti in politični "botri".

Vpričo enormnih gospodarskih uspehov "avtoritarnega tržnega gospodarstva" v Vzhodni Aziji pa bi že lahko bili negotovi. Morda pa je liberalna zahodna demokracija s svojim povdankom na pravicah individuuma vendarle napačen model za Tretji svet? Ali kot je povedal legendarni avtokrat iz Singapura, Lee Kuan Yew: "Ne verjamem, da je demokracija nujna za razvoj; menim, da je za razvoj države potrebno več discipline kot demokracije". Vendar pa moramo najprej povedati, da "azijske model" z motom "disciplina namesto demokracija" ne funkcionira v vseh, temveč predvsem "konfucijanskih družbah" (Kitajska, Japonska, J. Koreja, Tajška). Konfucijanizem, ki temelji na 2100 let stari učenosti Kung Fu Tse-ja, je usmerjen v red in harmonijo, njegov vzor so pokorščina nasproti avtoriteti, pridnost, varčnost in predvsem harmonija. Konfucij je oznanjal čisto podložniško učenost, brez pravice do soodločanja. Pri drugačnem zahodnem individualizmu, ki ima svoj izvor v grški podobi o človeku, katere jedro je nadaljevalo krščanstvo, in je našel kulminacijo v idejah razsvetljenstva (francoska revolucija), pa bode v oči: svoboda in odgovornost posameznika, namesto prilagajanja skupini, "kultura konfliktov" - permanentnih kritičnih sporov namesto "harmonije". Boj mnenj med konkurenčnimi idejami, ki je recept uspešnosti zahodnih uspešnih družb, pa velja v Aziji kot nevaren (za "harmonijo" ali za vladavino.) ali pa preprosto kot zapravljanje časa. Azijske konfucijanske

družbe torej sploh ne vidijo povoda zato, da bi sledile zahodnemu modelu, s tem pa se čutijo podkrepjene v svojem lastnem zavračanju tudi druge azijske in neazijske države. Toda ta zaključek bi lahko bil prenašljiv. Prvič, ker uspeh pač temelji na konfucijanskih krepostih, ki jih drugi kulturni krogi ne premorejo; in drugič: Kaj bo, če se zniža visoka stopnja rasti, ker je bil prvi elementarni zaostanek potešen? Predvsem pa, ker se v daljšem obdobju blaginje poveča tudi srednji sloj (meščanstvo), ki je nosilec demokratizacije povsod po svetu, in zahteva, da gospodarski uspeh po določenem času uresniči tudi v političnem soodločanju. Primer za to sta bivši močni diktatorji Južna Koreja in Tajška. Ljudstvo je ponovno izvolilo staro vladajočo stranko, toda volitve so vsaj bile, in stranke so postale bolj odkrite. Singapur je poseben primer. Orvellova diktatorska vzgoja avtoritarnega Lee Kuana živi samo še zaradi njegove železne roke (žvečenje žvečilnega gumija kaznujejo s pometanjem cest). Ko je več ne bo, bodo zdaj potlačene napetosti med Malajci in Kitajci izbruhnile kot v Jugoslaviji po smrti Tita. Moč zahodne demokracije je njena sposobnost spremembe oblasti po mirni poti. Ta preskus pa imajo konfucijanske družbe še pred sabo. Prav zaradi tega, ker konfucijanizem tako zelo prisega na "harmonijo" in s tem zatira vse naravne konflikte, so občasne eksplozije toliko bolj strahotne. Tipičen primer za to je bila kitajska revolucija: milijoni mladine, ki so bili vpeti ne samo v komunističen sistem, temveč prav v konfucijanizem, so pobesneli brez primere. Tudi ekscese Japoncev v drugi svetovni vojni bi lahko razumeli kot navzven izražane frustracije premočno "harmoničenega" okolja. *Kaj je torej boljše?* Stalni produktivni nemir, določen z kulturo konfliktov, ali dolgotrajna "harmoničnost", ki eksplodira, ko doseže previsok pritisk. To vprašanje pa tudi uspešnim Azijcem še dolgo ne bo razjasnjeno.

PO REVIMI WIRTSCHAFTS WOCHE PREVEDLA ELIZABETA MOM

IN THE NAME OF THE GENOCIDE

Ob koncu julija leta 1915, Armencev v vzhodnih provincah ni bilo več. Pred nekaj meseci je tam živel 1.200.000 Armencev, od katerih jih je v Rusijo uspelo pobegniti okrog 300.000. Manj kot 100.000 se jih je podalo v nadaljnje pregonstvo. Ostali so bili mrtvi.

G. Chailand & Y. Ternon, The Armenians

Grožljive razsežnosti genocida nad armenskim prebivalstvom v vzhodnih provincah Turčije med prvo svetovno vojno, ki jih razkriva ta kratki odlomek, so šestdeset let kasneje botrovale ponovnemu rojstvu armenskega separatističnega terorizma. Sodobno politično nasilje armenskih skrajnežev namreč ne predstavlja prvega poskusa secesije v armenski zgodovini, saj korenine boja za odcepitev Armenije od Turčije in ustanovitev neodvisne armenske države segajo v pozna osemdeseta in devetdeseta leta prejšnjega stoletja.

ARMENSKI NACIONALIZEM V 19. STOLETIJU

V tem obdobju je v Turčiji delovalo separatistično-revolucionarno gibanje Dashnak, ki je vsebovalo tudi teroristično krilo. Gibanje je bilo pod močnim vplivom ruskih revolucionarjev, predvsem organizacije Narodna volja, pa tudi organizacijsko je bil Dashnak povezan z Rusijo oziroma s tam živečimi Armenci, ki so z orožjem oskrbovali pripadnike gibanja v Turčiji. Armenske teroriste je hromilo predvsem dejstvo, da niso bili enotni glede izbire sredstev za uresničenje zastavljenega cilja. Nekateri so se zavzemali za takojšnjo akcijo, drugi so predlagali mirovanje, dokler se turška vlada ne bi zapletla v kakršnokoli vojno.

Prevladali so zagovorniki prve alternative in ker bi bilo utopično upati, da bi lahko sami zrušili vlado, so svojo strategijo zasnovali na provokacijah. Upali so, da bodo njihovi napadi sprožili ostre povračilne ukrepe, ki naj bi izzvali radikalizacijo armenskega prebivalstva, zahodne sile, zgrožene zaradi pokolov, pa naj bi intervenirale v korist Armencev. Zdi se, da so Armenci celo upali, da se bodo po njihovem zgledu v podobne upore dvignili tudi drugi narodi v turškem imperiju. Njihova najbolj spektakularna akcija je bila zasedba banke v Konstantinopolisu avgusta 1896. Toda posledice so bile katastrofalne, kajti napadu je sledil trodnevni pokol, v katerih je bilo ubitih na tisoče Armencev. Turki so v armenskih teroristih videli zgolj tuje agente in izdajalce, zato oblastem ni bilo težko podžgati množic k pokolu sovražnikov islama in turškega naroda.

TURŠKI GENOCID IN MAŠČEVANJE PRAVNIKOV

Spopadi Armencev s turškimi oblastmi so ponehali šele leta 1915, ko se je Turčija sredi vojne vihre odločila razseliti Armence, ki so v očeh Turkov predstavljali nevarno peto kolono. V spopadih z vojsko in policijo, ki so spremljali izseljevanje, je bilo ubitih skoraj milijon Armencev, preživele pa so iz vzhodnih provinc Turčije pregnali v Sirijo, Libanon in Rusijo. Armenska diaspora je sicer obstajala že pred genocidom, največ

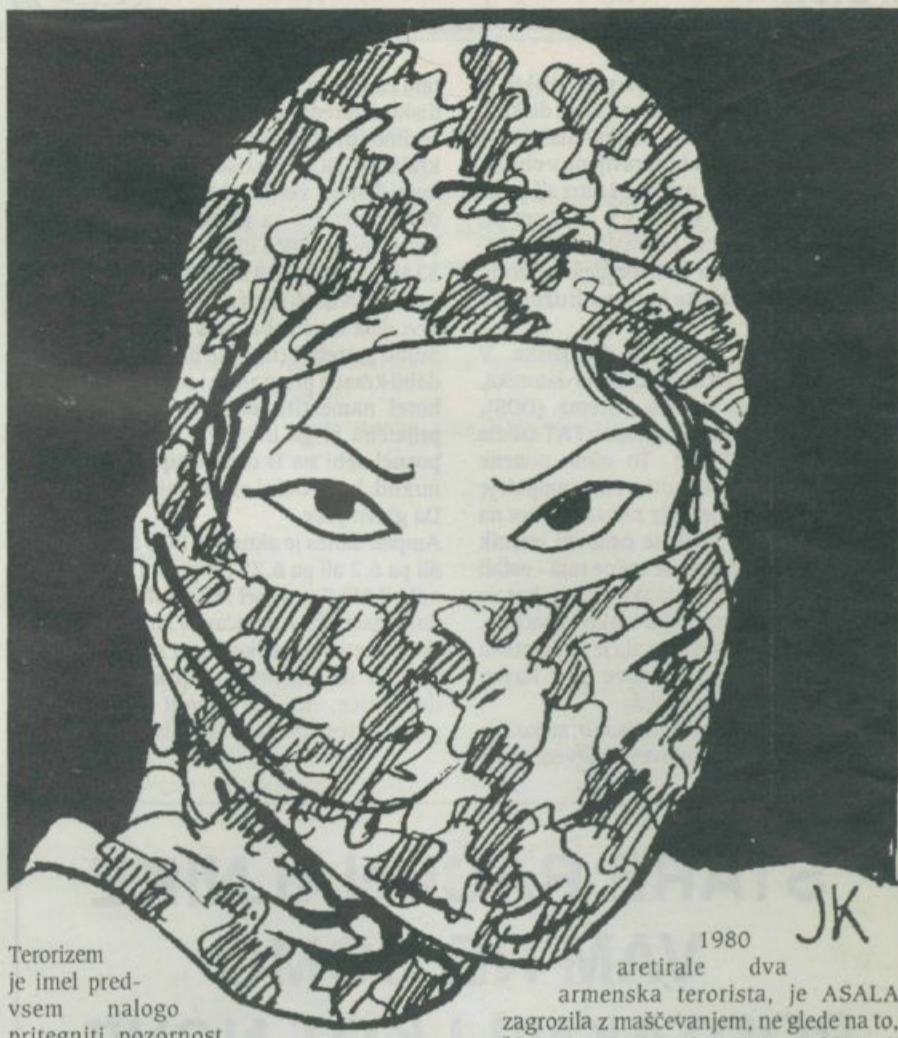
Armencev pa je živel v Rusiji, Iranu, Franciji, Libanonu in ZDA. In prav v tej diaspori so zahteve po maščevanju in popravljanju krivic padle na plodna tla, kar je pripeljalo do ponovnega razmaha armenskega terorizma v letu 1975. Danes živi v Turčiji le še zanemarljivo število Armencev, precej več jih je v republikah bivše Sovjetske zveze, zlasti v Armeniji (skupaj okrog tri milijone in pol), v ZDA (500.000), Libanonu, Franciji, Siriji in drugod.

Različne armenske teroristične organizacije se torej z nasiljem, uperjenim predvsem proti turškim diplomatom, želijo maščevati za genocid, ki ga je pred skoraj osemdesetimi leti zagrešila Turčija. Večino napadov na predstavnike Turčije je izpeljala ASALA (Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia), skupina mlajših Armencev, nezadovoljnih z zmerno usmeritvijo tradicionalnega armenskega vodstva. Občutek pripadnosti svetovnemu revolucionarnemu gibanju in marksistično-leninistična doktrina ločita ASALA od JCAG (Justice Command for the Armenian Genocide), dela že omenjene Dashnak, ene izmed zgodovinskih armenskih strank. JCAG je proameriško usmerjena in zmernejša kot ASALA, saj kot tarče napadov izbira izključno predstavnike turških oblasti.

UMIRAJO PREDVSEM DIPLOMATI

Zgoraj omenjeni organizaciji sta kljub obstoju različnih drugih armenskih terorističnih skupin izpeljali levji delež terorističnih aktivnosti Armencev. Svoje žrtve, predvsem turške diplomate, so armenski skrajneži našli v številnih državah, na primer v Avstraliji, Španiji, Portugalski, Franciji, Italiji, v ZDA, Bolgariji in v sami Turčiji. Tudi Jugoslavija v tej vojni ni ostala neprizadeta, kajti 11. marca 1983 sta armenska atentatorja v Beogradu ubila turškega veleposlanika in tako se je število ubitih turških diplomatov v letih 1975-83 povzpelo na štiriindvajset. Večino umorov povezuje za armenske teroriste značilna tehnika atentatov: žrtev je ustreljena v avtomobilu, običajno medtem ko avtomobil stoji pred semaforjem. Od 21 turških diplomatov, ubitih v letih 1975-82, jih je bilo 14 ubitih v avtomobilih, ko so zmanjšali hitrost pred zavojem na cesti. Skoraj v vseh primerih so bili ustreljeni z enakim orožjem, revolverjem kalibra 9 mm. Le redko so armenski skrajneži uporabili druge tehnike, na primer zasedbo veleposlaništev ali drugih uradnih prostorov.

Umori predstavnikov turških oblasti niso bili popolnoma nepričakovani, saj se je armenski terorizem znova pojavil že po letu 1918 v obliki umorov posameznih turških voditeljev, ki so bili vpleteni v genocid nad Armenci med prvo svetovno vojno. Tako je bil leta 1921 v Berlinu ubit Talaat, eden od voditeljev Mladih Turkov, ki so sodelovali v pokolih. Toda sistematičnih napadov, ki so se začeli leta 1975, do tedaj ni bilo.

Terorizem je imel predvsem nalogo pritegniti pozornost svetovne skupnosti, jo opozoriti na armensko vprašanje in izsiliti opravičilo Turčije, ki bi Armence in genocid najraje izbrisala iz svoje zgodovine.

CILJ - NEODVISNA ARMENIJA

ASALA je v svojih zahtevah bolj radikalna, zavzema se namreč za osvoboditev okupiranega armenskega ozemlja in ponovno združitev z bivšo sovjetsko republiko Armenijo v demokratično in socialistično državo. Sovjetsko Armenijo so armenski teroristi uporabljali kot oporišče, čeprav je bilo sovjetsko stališče do njihovih zahtev ambivalentno. Po eni strani je bila Sovjetska zveza zadovoljna z možnostjo razširitve svojega vpliva ob južni meji, po drugi strani pa Turčije nikakor ni hotela spremeniti v svojo smrtno sovražnico. Zahteva po armenski nacionalni državi v vzhodni Turčiji je seveda utopistična, saj Armenci na tem ozemlju že dolgo ne živijo več, zato si je njihovo vrnitev težko predstavljati tudi v primeru, da bi področje res osvobodili in izselili njegove sedanje prebivalce. Tudi morebitno oblikovanje skupne protiturške fronte s Kurdi ni ustrezna rešitev, kajti njihovo zavezništvo zagotovo ne bi preživelost ustanovitve armenske države, saj se tako Kurdi kot Armenci zavzemajo za ustanovitev lastne nacionalne države v vzhodni Turčiji.

MEDNARODNI TERORIZEM IN RAZKOL V SKUPNOSTI

V začetni fazi je bil terorizem Armencev selektiven, kar pomeni, da so bile žrtve napadov skrbno izbrane. Sčasoma pa so se militantni Armenci začeli zapletati v mreže mednarodnega terorizma, s tem pa je bilo konec tako selektivnosti kot tudi popolne neodvisnosti armenskega terorizma. Pripadniki ASALA so se urili v palestinskih taboriščih v Siriji in Libanonu ter izvajali bombne napade ne samo na predstavništva turških, ampak tudi različnih zahodnih letalskih družb. Razlog za napade na predstavništva zahodnih držav naj bi bilo sodelovanje teh držav s Turčijo. Ko so švicarske oblasti po neuspešnem aktiviranju bombe v Ženevi 3. oktobra leta

1980 aretirale dva armenska terorista, je ASALA zagrozila z maščevanjem, ne glede na to, da Švicarjem v nobenem primeru ne bi mogli naložili na ramena breme odgovornosti za genocid nad Armenci. S podobnimi problemi so se morali ukvarjati tudi v Franciji, ki ji je ASALA 17. januarja 1982 zagrozila z udarci francoskim interesom povsod po svetu, če se ne bi popravilo zdravstveno stanje štirih njihovih pripadnikov v francoskih zaporih. Še istega dne so eksplodirale bombe v centru Ženeve in Pariza, ASALA pa je od francoske vlade zahtevala, da aretiranim Armencem prizna status političnih zapornikov, od švicarske vlade pa, da osvobodi Armenca, v Švici obsojenega na 15 let zapore. Neselektivno nasilje armenskih skrajnežev je izzvalo precej kritik in celo razkol v armenski skupnosti, ki je pred tem mlade militantne izdatno podpirala. Toda namesto da bi priznali svoje napake, so teroristi začeli groziti kritikom v armenski skupnosti. Tak razvoj dogodkov v svetu terorizma seveda ne predstavlja novosti. V določenem trenutku je prišlo do eskalacije vse bolj neselektivnega nasilja, kar je sprožilo kritike, ki so odprle novo fronto znotraj domače skupnosti. Zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev in podpore v skupnosti so se teroristi naslonili na različne zunanje zaveznike in sponzorje. Posledica tega je bila, da so se Armenci začeli zapletati v dejavnosti, ki niso imele nič skupnega z njihovimi nacionalnimi težnjami oziroma so postali predmet manipulacij za doseganje njim tujih ciljev.

KONEC ARMENSKEGA TERORIZMA?

To spoznanje je povzročilo nadaljnje razkole v armenski skupnosti in opazno zmanjšanje terorističnih aktivnosti ASALA v letih 1984-85. Od takrat armenski teroristi le še z občasnimi napadi opozarjajo svet na genocid, ki so ga pred skoraj osemdesetimi leti zagrešili Turki. Armenci namreč, podobno kot na primer Palestinci, uporabljajo terorizem kot sredstvo, s katerim želijo prepričati, da bi svet pozabil na njihove probleme in v tem pogledu so bili uspešni tako Armenci kot Palestinci. Slednji so se ustanovitvi nacionalne države v zadnjem času vsaj nekoliko približali, toda Armenci svoje države na turškem ozemlju verjetno ne bodo dobili pod nobenimi pogoji.

MARKO BUKOVŠEK

KRATKO IN JEDRNAAATO

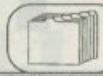
Britanska vlada je ponudila v odkup 17 atomskih zaklonišč. Vzrok: konec hladne vojne med vzhodom in zahodom.

Srbom je spodletel nakup protiletalskih lasersko vodenih raket. Obveščevalci in protiobveščevalci zahoda, so se zapicili v kupca, ki je sicer kanadski Srb, izdajal pa se je za člana osebja slovenske vlade. To je bilo zanj in za posej usodno, saj ima Janša po njihovem mnenju že dovolj takšnih fračk.

IRA je v Londonu in Belfastu v teh dneh zopet malo urila svoje vojake v postavljanju minsko eksplozivnih sredstev. Posledica: sedem raztreljenih trgovin, barov in restavracij.

Predstavniki Sinn Feina, političnega krila Ire, so se zbrali na letnem kongresu v irskem glavnem mestu. Kongres pa nikakor ne bo pomenil prekinitve 25 letne dejavnosti Ire in angleških vojakov, ki sta v tem času na zelenem otoku ubili 3200 ljudi.

DRUGI DAN JE BOG USTVARIL DISK

Stali smo torej pri disku. Na diskih je cela stvar organizirana enako kot pri disketi. Zapis ostaja magnetni, oblika diskete je zaradi vrtenja okrogla in spravljen v ohišje, ki je danes veliko pet palcev in četrt ali pa tri palce in pol. (Mere so 13,3 x 13,3 cm pri velikih in 9,3 x 9 cm pri malih disketah). Najmanjši kosi diska se imenujejo sektorji, ki se združujejo v bloke in ti se združujejo v disk.

Sektorji so torej najmanjši deli diska. V prvem sektorju je recimo zapisana datoteka, ki se prebere ob zagonu sistema (DOS), takoj zatem je na disku zapisana FAT tabela (File Allocation Table). To nima nobene zveze niti z debelostjo niti s Fato, ampak je enostavno tabela, kjer piše za vsak sektor na disku, kaj je tam. Sledi še osnovni imenik (C:\ ali pa C:\D) in potem se začne raja - ostali del diska, s katerim se lahko počne, kar se hoče. Vsak sektor na disku lahko označimo, oziroma DOS-u dopovemo, da je ta datoteka tam in pika. No way to move this! Razen prvih nekaj sektorjev seveda.

Na začetku diska je tudi zapisano, za koliko partij se gre. Razumljivejše povedano je

tam zapisano, koliko logičnih (izmišljenih) diskov naredimo iz enega diska. To je bilo recimo uporabno v starih časih, ko je kraljeval DOS verzija 3.30, ki ni dovolil imeti diskov, večjih od 33 Mb. Imel si recimo disk, prostoren za 42 milijonov znakov. Jok brate, imel si DVA diska, enega maksimum 33 Mb in drugega 9 megabajtnega. In potem smo težili naokrog za kakšno rešitev, ko si prvi disk imel zabasan s podatki, ki so bili nujno potrebni (torej se jih ni brisalo), in si dobil krasen program, ki se je za vsako ceno hotel namestiti na C disk. V redu, pri prijatelju si ga inštaliral na C disk in ga posnel sebi na D disk, ampak program je mrknil, ko ni našel svojih fajlov na C disku. Da glava peče.

Ampak danes je aktualen DOS 5.0 ali pa 6.0 ali pa 6.2 ali pa 6.21 (in potem se folk čudi, odkod Bill Gates (šef Microsofta) na lestvici najbogatejših Američanov...), ki ti dovoli imeti particijo, veliko kot ti srce poželi. No, tudi tu so omejitve, ampak predvsem iz denarnice, ki ne dovoli imeti nekaj gigabajtnega diska... naslednjič pa naprej.

LUKA ROMIH

POPRAVKI

K ČLANKU "KOMUNIKACIJE PO BALKANSKO 1. IN 2." AVTORJA MATEJA KOVAČIČA

Pozdravljeni!

V 9. številki Tribune, datirani z 32. januarjem 1994, in v naslednji, 10. številki, je bil objavljen članek v dveh nadaljevanjih z naslovom "Komunikacije po balkansko" avtorja Mateja Kovačiča.

Članek "Komunikacije po balkansko" je nedvomno namenjen bralcem, ki delovanja elektronskih komunikacijskih sistemov, imenovanih BBS, ne poznajo kot uporabniki. Prvi odstavki ponudijo bralcu kratko razlago novih/neznanih pojmov (kot so modem, BBS, računalniško omrežje BBS-ov, SysOp, moderator, konferenca) in oris delovanja sistema. Lepo in poučno. Takšni komunikacijski sistemi se resnično praktično uporabljajo na številnih BBS-ih po Sloveniji - od Kopra preko Ljubljane do Maribora in Novega Mesta.

Avtor članka se je v konferencah AdriaNeta predstavil kot urednik računalniške rubrike na Tribuni. Iz svoje uporabniške "seznanjenosti" je nato izluščil dve ključni temi: varovanje osebnih podatkov uporabnikov, ki jih zbirajo BBS-i, in zagotavljanje tajnosti sporočil.

Kot uporabnik je vse svoje pomisleke nadebudnega študenta prava pripisal omrežju AdriaNet, kot novinar pa je pri opisu pozabil, morda tudi zamočal nekaj bistvenih hmmm... elementov

Pa si jih ogledmo. AdriaNet ni računalniško omrežje na področju bivše Jugoslavije in ni bil ustanovljen v Sloveniji. Tudi raba glagola ustanoviti je vprašljiva, kajti AdriaNet ni bil nikoli ustanovljen.

AdriaNet je realizacija ideje skupine ljudi iz Novega Mesta in Zagreba - ideje o izmenjavi konferenčne pošte. Konferenčne? Predstavljajte si antični forum - udeleženci so doma, za svojimi računalniki, in razpravljajo o določeni temi. Razpravljajo v obliki prispevkov/sporočil na določeno temo. O sklepih lahko glasujejo, ali pa, odvisno od teme, v neogled izmenjujejo mnenja o denimo dnevnih politikah ali kuharskih receptih.

Možnost izmenjave vsebine konferenc (in s tem možnost povečanja števila udeležencev) je sčasoma pritegnila tudi druge.

AdriaNet sedaj združuje v Sloveniji 43 vključenih vozilov (večinoma BBS-e), v sosednji Hrvaški 12 in v Beogradu 3. Narava in delovanje omrežja AdriaNet je amatersko. Usluge prenosa elektronske pošte so brezplačne. Število uporabnikov: neznano. Najmanj 2000 in morda več kot 4000.

AdriaNet ni organizacija. Adria Net je pojem, sestavljajo ga pravni ali fizični subjekti - lastniki BBS sistemov in uporabniki. V resnici BBS-i niso unificirani; različni so, kot so različne ambicije njihovih lastnikov in uporabnikov. Zato je nemogoče govoriti o omrežju AdriaNet kot organizaciji, o pravnem subjektu, ker to preprosto ni. AdriaNet je pojem.

...

"Do tu je vse lepo in prav, zatakne pa se pri zbiranju ostalih podatkov", pravi Matej Kovačič. Nam se je tudi zataknilo - ob vprašanju, kaj neki je v podatkih, ob katere se je spotaknil novinar Tribune, takšnega, da bi si ob njih "obliznil prste vsak tajni agent, kaj šele navadni smrtnik?"

So te "silne zbirke podatkov", "katerih namen zbiranja ni jasen", morda uporabnikova telefonska številka? Potrebujemo jo večinoma v primerih, ko uporabnik pozabi geslo. Sicer pa so natisnjene v vsakem izvodu telefonskega imenika in dobite jih na telefonski številki 988 - vključno z naslovom. So te "silne zbirke podatkov" podatek o CPU računalnika? Leto rojstva? Zaposlitev? Interesna področja? To so podatki, ki jih uporabnik prostovoljno vnese (ali pa tudi ne) v prijavnici ali anketni vprašalnik. Ti vprašalniki so stvar posameznega BBS-a in ne omrežja - omrežje s tem nima nič.

Novinar je v obeh delih članka zamočal naravo teh podatkov (da so že javno publicirani in da jih uporabnik vnese prostovoljno), kriminaliziral pa je njihovo zbiranje in ga označil za nelegalno. Zamočano in nerazjasnjeno je ostalo predvsem to, kakšen je razlog, oziroma argument za trditev, da je takšno zbiranje podatkov nelegalno?

In, katere "tajne agente" utegnejo zanimati - tiste, ki berejo telefonski imenik namesto napete kriminalke (v kateri sicer nastopa preveč oseb, je pa dogajanje neskončno napeto)?

So ti podatki res vredni truda "tajni agentov"? Da, saj nas Matej Kovačič pouči, da za vdor v BBS sistem potrebujete le "malo bolj podkovnanega najstnika." Računalniška znanja Mateja Kovačiča, urednika vaše računalniške rubrike, še niso na tej stopnji: Na ponudbe po preizkusu varnosti nekaterih sistemov se je odzval z "nimam časa". Ocenjevanje stopnje (ne)zavarovanosti podatkov brez vpogleda ali preizkusa varnosti pa je očitna novinarska "mojstrovina". Če povzamemo razprave iz konferenc AdriaNeta: podatki na posameznih BBS-ih so zaščiteni dobro in bolje kot podatki o članih videotek, knjižnic, društev, celo bolj kot podatki v posameznih zdravstvenih ustanovah.

Predpostavimo, da imajo ti (anketni) podatki vrednost, vsaj za Tribune urednike: ugotovite torej, ali so ti podatki v računalniških podjetjih slabo zavarovani? In zagotovite novinarsko korektnost objavljenih tekstov.

...

"Privatna pošta je tista pošta, ki je namenjena samo določenemu uporabniku in nikomur drugemu," piše Matej Kovačič. Ugotovitev je nesporna. Je izpeljava iz zgrešena. Novinar trdi, da sistemski operaterji (SysOp) berejo in celo popravljajo privatna sporočila - ali po domače, da so udobomafija z manjšo prisluškovanjem in pisanja "tajnih dosjejev".

Nekateri sistemi tajnost sporočil zagotavljajo, nekateri pa se takšne odgovornosti branijo, pač odvisno od organizacije. Zagotovimo pa lahko, da je privatna pošta v omrežju AdriaNet tako tajna kot klasična pošta ali telefon. Uporabniki, ki preberejo kak bilten, pa so o tem načelu tajnosti in morebitnem tveganju obveščeni bolj kot uporabniki (na primer) PTT storitev.

FidoNet tehnologija ne more zagotoviti popolne tajnosti sporočil - informacije o tem uporabniki najdejo v biltenih in v datotekah na BBS-ih. S tem "problemom" se ne soočamo le v Sloveniji; enako velja za celotno omrežje FidoNet, ki je največje svetovno neprofesionalno omrežje in drugo največje svetovno omrežje. V Internetu, največjem računalniškem

omrežju, je problem enak: upravniki sistemov imajo možnost vpogleda v vsak delček svoje strojne opreme - torej tudi v privatno pošto na trdih diskih.

Programi za kriptografijo (kodiranje sporočil po določenem ključu) in identifikacijo (elektronsko podpisovanje sporočil) so javni in dostopni vsem uporabnikom. S kodiranjem se "prisluškovanju" ne izognemo, pač pa onesposobimo funkcijo prisluškovanja. Onemogočimo delavce v centralah območnih PTT enot, ki lahko z dvema kosoma žice in sluškami prav tako "prisluškujejo", tudi radioamaterje, ki lahko v sprejemnikih poslušajo naelektrana vzdihovanja Slovencev v mobilni omrežju, predvsem pa s kriptografijo onemogočimo sysope, ki lahko pogledajo "direktno na disk" v vsebino datotek. Le zakaj bi se sklicevali na ustavo in zahtevali od "velikega brata" totalno varnost, raje zakodiramo sporočila - preprosto, ne?

V javnih konferencah AdriaNeta (echomail) kodiranje sporočil ni zaželeno niti smiselno, ker jih ne more prebrati nihče razen direktnega naslovnika. Pač pa je dovoljeno kodiranje privatne pošte (NetMail). Uporabe kriptografije v dopisovanju nihče ne prepoveduje ali dovoljuje - uporaba je presoja posameznika. Če uporabnik kodirajo sporočila, za katera oceni, da je to potrebno, jih pač kodirajo... SysOp-ov to zanesljivo ne moti. Tako se je vsaj izrazil večina, kar je dokumentirano v konferencah omrežja AdriaNet. In kje je tu ironija, omenjena v članku? Nikjer, razen v domišljivi novinarja ni "neznanih vzrokov, zaradi katerih SysOp-i ne dovolijo kodiranja pošte."

Stavek za tem namigne, da "komunikacija prek modemov s kodiranjem sporočil pač zagotavlja popolno zaščito pred prisluškovanjem, česar se zagotovo zaveda tudi država". In kaj ima AdriaNet z državno zavestjo? AdriaNet so podjetja, klub, šola in radio ter posamezniki. Pravila FidoNet so napotek za koordinacijo njenih članov. Preprosto.

...

O tem da "bodo osnovne tržne zakonitosti gotovo slej ko prej začele delovati tudi na področju elektronskih komunikacij" ne dvomimo. Če bi avtor članka spremljal področje elektronskih komunikacij, bi ugotovil, da že delujejo. In če bi prebral navodila za PGP (ka ga v svojem članku priporoča), bi tudi ugotovil, da ga niso izdelali za potrebe ameriške vojske...

Pravni status BBS-ov, ki po mnenju Mateja Kovačiča ni znan, je mogoče definirati takole: BBS-i delujejo v okviru različnih gospodarskih družb, ali pa so brez pravnega statusa - amatersko ukvarjanje posameznika (hobi). Po svojem značaju so podobni javnim medijem (kar pa ni pravni status). Opravljajo storitve, ki jih nudijo podjetja z 10 in več vhodnimi telefonskimi linijami, ali pa skupina znancev na domači telefonski številki. Prenašanje elektronskih konferenc, ki jim pravimo "AdriaNet konference", je brezplačno in javno. Kako preprečiti poplavo sporočil na določeno temo, kako usmeriti temo pogovora ipd. najbolj vedo moderatorji (ne, ne tisti televizijski!) konferenc na BBS-ih. Uporabniki so seznanjeni s pravili posamezne konference, saj so le-ta (pogosto) objavljena v konferenci. Moderatorji imajo pravico opominjati ali iz svoje konference izključiti moteče uporabnike. Kdo je moteč in kdo ne, je prepuščeno njihovi presoji in ukrepanju, pri čemer, jasno, niso vedno enako strogi. Moderatorji postavljajo kodeks obnašanja oz. pravilnik "svojih" konferenc - tako AdriaNet kot celota res nima svojega kodeksa.

Obstajajo pa splošna pravila ravnanja in vedenja, ki skušajo ščititi večino uporabnikov pred izpadi nekaterih. Matej Kovačič je kot uporabnik na lastni koži skušal ne le opomine s strani moderatorjev in sistemskih operatorjev, temveč tudi nejevoljna sporočila "navadnih" uporabnikov, ki so jih zmotili njegovi izpadi. Od tod verjetno tudi njegova negativna nastojenost proti celotnem omrežju - katerega reakcija je bila zgolj posledica njegovega lastnega vedenja, ki je prešlo vse faze od navadne "zoprnosti" pa do t.i. "excessively annoying behaviour".

...

Ne razumemo, kaj je v tem načinu virtualnega konferiranja "skreganega z zdravro logiko in celo nezakonitega"? Kdo je skregan s kom? Moderatorji z Matejem Kovačičem ali on z njimi? Moderatorji in SysOp? Matej Kovačič z Zdravo Logiko? Od urednika računalniške rubrike v Tribuni in bodočega pravnikarja bralec pač upravičeno pričakujemo več strokovnosti oz. boljše poznavanje problematike. Pravne in računalniške. Pa ne samo to: kljub "svobodi tiska" menimo, da je od nezadovoljstva posameznika pa do novinarskega dela precej dolga pot. Člane uredništva vabimo, da ob priliki pokličejo na katerikoli "AdriaNet" BBS (na primer na Radio Student BBS, in od tam pošljejo prispevek na Radio Marš... preprosto in zastonj). Pa še s fobijo "zlorabe silnih zbir podatkov" bi se seznanili. Želimo vam čim več uporabe (in dober CPS)!

28. februar 1994

Podpisani:

Gregor Rudolf, MicroArt (2:380/100)
Marjan Potrč, Mojster (2:380/101.2)
Rajko Majcen Krpan (2:380/104)
Snežana Štabi, Radio MARŠ (2:380/104.11)
Tine Kurent, Gimnazija Vič (2:380/107)
Miha Valenčič, Gimnazija Vič (2:380/107)
Andrej Ulčakar, Gimnazija Vič (2:380/107)
Mojca Savski, Radio Student (2:380/111)
Miha Kralj, Radio Student (2:380/111)
Igor Milavec, Perun (2:380/113)
Jan Isakovič, Infobia (2:380/114)
Dušan Pirc, Abota (2:380/116)
Primož Gabrijelčič, Monitor (2:380/118)
Jaka Mele, Alien Nation (2:380/124)
Gregor Jeromen, Sedemnajsti slon (2:380/127)
Denis Bider, Infoserve (2:380/129)
David Vidmar, TheBravest (2:380/130.01)
Aleksander Bastl, BASS-Microart (2:380/130)
Branko Hajdenkumer, IPL (2:380/142)
Tomaž Leskovšek, Vizija (2:380/143)

Za podpisnike Rajko Majcen, Krpan (2:380/104)

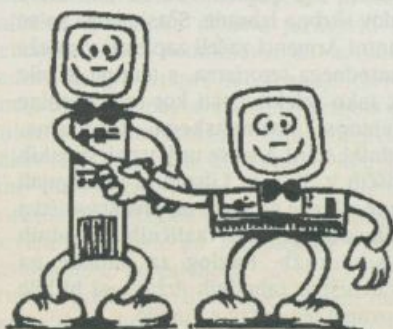
STARE RAČUNALNIKE VAM NE BOMO PODTAKNILI KOT NOVE. LAHKO PA SE DOGOVORIMO ZA:

- ⇒ obnovo starega računalnika
- ⇒ ocenitev starega računalnika
- ⇒ komisijsko prodajo
- ⇒ prodajo staro za novo
- ⇒ prodajo staro za staro

**Za študente z indeksom
in kuponom TRIBUNE
15% popust pri nakupu
stare računalniške
opreme Gambit.**

GAMBIT

Savska 3
61000 Ljubljana
Tel: 061-13-11-318
Fax: 061-13-20-108

TUDI KOZLE STRELJAJO, MAR NE?

ODGOVOR SLOVENSKIM SYSOP-OM

Slovenski SysOpi imajo očitno namen javnost prepričati o tem, da AdriaNet sploh ne obstaja. (trditev: "AdriaNet ni bil nikoli ustanovljen") Žal ni tako, saj v nadaljevanju sami priznavajo, da AdriaNet vendarle je nekaj, vsekakor pa mi iz njihovih sporočil nikakor ni uspelo razbrati, kaj, saj se položaj, status in pojavna oblika tega "pojava" očitno spreminja glede na trenutne potrebe (da ne rečem: muhe) nekaterih.

Vsekakor pa pozornemu bralcu kmalu postane jasno, da je AdriaNet nekaj javnega (citiram: "Po svojem značaju so podobni javnim medijem... prenašanje AdriaNet konferenc je ... javno" Če je torej AdriaNet (oziroma BBS-i) javni medij, se pač mora držati nekaterih pravil, ki veljajo za ostale javne medije: ne vem, zakaj bi morali biti nekateri izjeme. AdriaNet je pač sredstvo množičnega obveščanja. Preprosto, mar ne?

Trditev, da na BBS-ih zbirajo samo telefonske številke, žal ne drži. ATR BBS, recimo, zahteva še mnogo drugih podatkov, na katera uporabnik odgovarja kar precej časa.

V nasprotju z zakonom je torej to, da BBS-i zbirajo osebne podatke brez pisne privolitve posameznika, ter da BBS-i zbirke teh podatkov nimajo prijavljenih pri pristojnem organu. Do nedavnega pa so bili ti podatki na nekaterih BBS-ih (naprimer na GimVič BBS-u) nadobudnim mladcem takorekoč na dosegu roke.

Spodaj podpisane gospode, ki so me pozvali, naj vdrem v njihov sistem, pa bi rad opozoril, da je vdor v računalniški sistem kaznivo dejanje, za kar se lahko dobi do tri leta zapor! Prav tako je pozivanje in nagovarjanje h kaznivemu dejanju tudi kaznivo dejanje, ki se kaznuje po zakonu.

Me pa veseli, da so že prej omenjeni gospodje pričeli resno razmišljati o zaščiti podatkov. S tem je moj namen očitno dosežen.

PRIVATNA POŠTA

Veseli me, da so SysOpi pričeli razmišljati o kodiranju privatnih sporočil; ko sem to predlagal jaz, so me grobo zavrnili, in me "opozorili", da je kodiranje pošte po FIDonet pravilih "annoying behaviour", tudi o tem imam dokumentacijo.

Mimogrede: RSA algoritem res ni bil izdelan za potrebe ameriške vojske, pač pa ga ameriška vojska vseeno uporablja. Ameriška vojska pa uporablja samo najboljše. To bi gospodje iz AdriaNeta res lahko vedeli, še posebej, ker se ponašajo z zelo obsežnimi znanji.

Če ima AdriaNet kakšno zvezo z Udbomafijo ne vem, vsekakor pa tega

nikjer nisem trdil, ali namigoval na to, niti tega ne trdim sedaj. Še več, celo prepričan sem, da so njihovi strahovi o domnevni povezanosti z udbomafijo povsem neutemeljeni. Kako pa moje članke interpretirajo SysOp-i, je pač njihova stvar. Morda pa bi veljalo omeniti pregovor, da če mački stopiš na rep, zamijavka.

KAJ JE TO NEGATIVNA NASTROJENOST?

Zanimivo je tudi vedeti, kdo so tako imenovani 'navadni' uporabniki, ki so mi pošiljali "nejevoljna sporočila". To so v glavnem SysOpi in moderatorji, ter bodoči moderatorji, ki bi se očitno radi prikupili svojim bodočim gospodarjem. To so dijaki in študentje, ki mislijo, da so postali bogovi, če razpolagajo z kančkom oblasti. Kdo je torej skregan s kom, predvsem pa z Zdravo Logiko? Kdo pa je skregan z Zakonom? V imenu koga upravitelj AdriaNeta mislijo, da lahko počnejo (skoraj) karkoli? V imenu svojih fiktivnih 3000 uporabnikov (od katerih jih v konferenčnih debatah sodeluje le dobrih 200)? (obstaja namreč možnost, da se nek uporabnik prijavi pod več različnimi imeni, saj podatkov nihče ne preverja.) Toliko ima Tribuna potencialnih bralcev, pa se šteje za zelo majhen časopis.

Kaj je nezakonitega, bo verjetno ugotovila ustrezna preiskovalna komisija, (oziroma bo na to odgovorila Vlada Republike Slovenije, na katero je bilo naslovljeno poslansko vprašanje g. Zmaga Jeliniča) vse morebitne bodoče nejasnosti v zvezi z AdriaNetom pa bo uredil bodoči zakon, ki ga že pospešeno pripravlja poslanska skupina SNS. Upam, da bo zakon onemogočil primere, ko so uporabnika izključili zaradi osebne odločitve nekega SysOpa, kar se je med drugim zgodilo tudi meni. Pravila naj bodo jasno določena in naj veljajo za vse!

Mimogrede, ali povabilo za člane uredništva, da lahko kličejo na katerikoli AdriaNet BBS velja tudi zame?

"KAJ PA RADIO ŠTUDENT BBS?", DRUGIČ

Tudi Radio Študent nam je poslal popravek, vendar pa ga bomo zaradi pomanjkanja prostora objavili prihodnjič. V svojem popravku trdijo, da je okvara njihove baze podatkov o uporabnikih zgolj naključna. Njihovo mnenje sprejemam, poudaril bi le to, da so se podobne okvare pričele pojavljati tudi drugod, recimo na GimVič BBS-u, ki ob klicu na zaslon izpiše sporočilo:

2400/V.22b 2400/V42b
FrontDoor 2.02, Noncommercial version

Kolega,

opravčujemo se ti za tvoj neuspešni klic, ampak ne žalost smo doziveli lepo sesutje diska, od katerega si se nismo opomogli... Upam, da bo zadeva kmalu spet ozivelala...

& y

GimVic BBS * GimVic BBS * GimVic BBS * GimVic BBS * GimVic BBS * GimVic BBS * GimVic BBS

nato pa avtomatično prekine zvezo. Sodbo o naključnosti naključij pa prepuščam bralcem.

MATEJ KOVAČIČ

Pocakej, prosim - dodajam XXXXXX XXXXXX v quick-indeksno datoteko.

Podatki iz ankete bodo dosegljivi samo operaterju sistema. Vsi uporabniki, ki se želijo registrirati za redno delo, morajo izpolniti anketo. V anketi boste odgovorili na 19 splošnih in računalniških vprašanj, kar bo sicer trajalo nekaj časa, vendar nam bodo podatki z ankete pomagali, da bomo glede na strukturo in želje uporabnikov usmerili delovanje ATR-BBS.

XXXXXX, kje stanujete (kraj, pošta, številka, ulica, hišna številka)?

Odgovor na to vprašanje je obvezen

XXXXXX, kje stanujete (kraj, pošta, številka, ulica, hišna številka)?

? ()

Vasa domača telefonska številka?

? ()

Katerega leta ste rojeni?

? ()

Kaj ste po poklicu?

? ()

V kateri firmi delate?

? ()

Celoten naslov firme:

? ()

Telefon v službi:

? ()

Sledijo podatki o vasi, strojni in softverski opre. Vpisujte samo podatke, za katere ste prepričani, da so pravilni.

Proizvajalec, tip, procesor, delovni takt, velikost RAMa na vašem računalniku.

? ()

Kaksne trde diske imate v računalniku (kapaciteta, proizvajalec, dostopni čas)?

? ()

Kaksne disketne enote imate v računalniku (velikost, kapaciteta, proizvajalec)?

? ()

Kaksen monitor imate (proizvajalec, tip, diagonala ekrana)?

? ()

Kaksen modem uporabljate (proizvajalec, tip, hitrost)?

? ()

Kateri operacijski sistem uporabljate?

? ()

Kaksne vrste programov najpogostejše iscete na BBS-ih?

? ()

Katere programske jezike uporabljate?

? ()

Katere tuje jezike obvladate?

? ()

Katere komercialne program(-ske paket)e največ uporabljate?

? ()

O katerih računalniških temah bi najraje razpravljali na BBS-u?

? ()

Ob kateri uri najraje delate z BBS-om?

? ()

XXXXXX, hvala za odgovore!

Upam, da vas anketa ni prevec zmatrala.

Ime uporabnika, ki nam je posredoval ta "capture" je prekrito z XXX, ker se uporabnik boji maščevanja AdriaNet-a.

UREDNIŠTVO

ZA ELEKTRONSKO DEMOKRACIJO

Spontani izbruh čuječe ljudske volje in novinar Tribune, ki je kritično pisal, namesto da bi lahkotno hvalil, je pregan z računalniške mreže. Kako patetično.

Pokojni Isaac Asimov je pred dobrimi desetimi leti napisal, da španski inkvizitorji niso potrebovali računalnikov, da bi našli grešnike in jih zvelikli do grmade. Primitivizem in nasilje ne potrebuje domišljene tehnologije, a primitivec, ki brez nadzora upravlja z visoko tehnologijo, je mora civilizacije. Tehnologija daje moč, moč prinese odgovornost, primitivec pa je tisti, ki tega ne vidi.

Denimo, da bi bilo res, in da Mateju niste prepovedali vstopa zaradi pisanja v Tribuni, temveč zaradi spornega in netolerantnega vedenja, kot je impliciral sodelavec AdriaNeta, s katerim sem govoril o zadevi. Predpostavil bom, da računalniške mreže ne obstajajo v Conanovem, temveč v našem svetu, in da civilizirani občujki načelno predvidevajo možnost pritožbe in različnost sodnika in tožnika. Računalniške mreže so elektronska avtocesta (ali vsaj elektronska makadam regionalna) in ne moremo si privoščiti, da bi po njih strašili kadije, ki bi na pamet, brez pritožbe in sklicujoč se na tako odštekane kriterije, kot je splošna ljudska volja (celo, če bi bil Matej izgnan z mreže na podlagi referendumske večine uporabnikov, bi bila zadeva sporna, tako pa stvar zveni kot primitivna socialistična dikcija) dovoljujejo in prepovedujejo vožnjo.

Naj vas opozorim še na neko plat "lepega vedenja": celo če bi držalo, da se je Matej na mreži pobalinsko vedel, in celo če bi obstajal respektabilen sistem avtoritete, bi spodobnost narekovala, da se novinarju, ki kritično piše o mreži, nakloni vsakršno popustljivost.

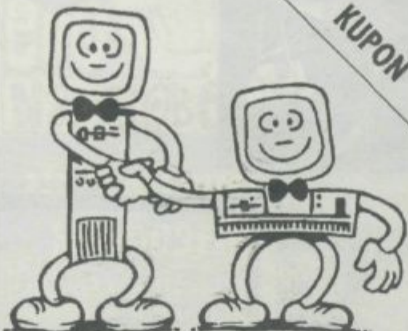
Dalje: kolega Kralj trdi, da je BBS Radia Študent privatna last, in da lahko torej sami odločajo, komu bodo dovolili, da se priključi, komu pa ne. Kako nenavadno. Vedno se mi je zdelo, da je Radio Študent javna ustanova, delujoča s študentskim denarjem in v prostorih študentskega centra. In tudi če bi bil BBS Radia Študent privatna gostilna, bi se mi zdelo sporno, če bi oštr prepovedal vstop gostu, ki je napisal kritičen članek o njegovih zrezkih.

Mislím, da lahko mirno pričakujemo, da bodo računalniške mreže igrale z leti vse pomembnejšo vlogo v naših življenjih. Tako se zdi samoumevno, da moramo nedvoumno poskrbeti, da bo nanje dovoljen vstop črnem, nekristjanom, neslovencem in kritikom. Ljudem, ki so z SysOpi osebno sprti, in tako dalje. Verjetno bo treba osnovne stvari urediti z zakonom. Mateju Kovačiču pa smo lahko hvaležni, ker je pokazal na problem.

Glej, kolega Kralj: verjetno si tudi ti bral cyberpunkerje. Dvomim, da je družba iz Neuromancerja tvoja izbira simpatične prihodnosti. Moja gotovo ni, in zato poudarjam civilnost.

SAMO RESNIK

KUPON

GAMBIT

KUPI KRŠ IN PRIHRANI ŠE 15%

Hitro je lepo (B): dinozaver in miš

(iz knjige "Infinite in All Directions", 1988)

PREVEDEL SAMO RESNIK

"Nikoli nisem srečal tako človeške, kultivirane in poštene pripovedi o znanosti na delu."
Nigel Calder o Dysonovem pisanju

Med najlepšimi primeri tehnologije, ki sem jih v življenju srečal, je tovarna severno od Seattla, kjer gradijo boeinge 747. Letalo ni majhno in tudi tovarna je velika. A tovarna je neverjetno hitra. Ko sem jih obiskal, so vsak teden končali nov 747. Na takšna podjetja mislim, ko rečem, "Quick Is Beautiful".

Moja generacija, ki je živela skozi 2. svetovno vojno, ima žive spomine na monumentalno zmedo in nesposobnost - beseda "šmafu"¹ je končno otrok tistega časa - in kljub temu se spominimo, da so bila na koncu dela opravljena. Ko je leta 1940 Winston Churchill postal premier, je Angliji obupno manjkalo ladij, letal, tankov, topov, vsega, kar smo potrebovali, da bi se lahko borili dalje. Churchill je po radiu rekel: "Zal mi je, a v manj kot treh letih ne morem za vas narediti ničesar. Danes naročim gradnjo tovarne, in v dveh letih ne boste imeli ničesar, v treh letih boste imeli nekaj malega, in v štirih letih bo vsega dovolj." Imel je prav. V štirih letih smo imeli vse, kar smo potrebovali in v petih letih je bilo vojne konec.

Te vojne izkušnje so pustile trajno sled na moji generaciji. Na dnu srca še vedno verjamemo, da imamo lahko v petih letih vse, kar potrebujemo, če nam je dovolj do tega in če smo se pripravljeno prebijati skozi pregrade zmede in nesposobnosti. **Nekateri od nas celo verjamemo tole: če bi milijoni brezposelnih naredili nam vsem uslugo in jutri začeli s krvavo revolucijo, bi to naš sistem dovolj pretreslo, da bi kmalu videli resen program javnih del, in v petih letih bi se zgodba končala z delujočo ekonomijo polne zaposlenosti.** Takšne misli so v popolnem nasprotju z sprejeto modrostjo naših ekonomistov in politikov. Ta vladajoča modrost pravi, da karkoli že storimo s svojimi gospodarskimi težavami, pravih rezultatov ne moremo pričakovati prej kot v petnajstih letih. Ta modrost ima nedvomno prav, dokler igramo po današnjih pravilih. A kdorkoli, ki je živel skozi 2. svetovno vojno, ve, da se lahko pravila zelo hitro spremenijo, če je to nujno.

Zakaj je naš ekonomski in politični sistem postal tako okoren, tako lesen? Zakaj smo se sprijaznili z mnenjem, da se ničesar večjega ne da premakniti v manj kot desetih letih? Očitno je obilo razlogov. Verjamem pa, da je najvplivnejši med njimi ta, da je vsa naša družba padla v isto past kot atomska industrija. Sledili smo ekonomijam velikosti, ki so pokazale kot zmeta. Med najbolj vidnimi zmotnimi ekonomijami velikosti je rast velikih mest. Nekoč se je zdelo ekonomsko privlačno stisniti milijone ljudi v velika mravljišča. Danes največja mesta po vseh celinah srečujejo težave, ki kažejo, da se ta rast ni splačala.

Če se od sociologije obrnemo k biologiji, vidimo iste procese. Dokler ni bilo nenadnih sprememb pravil igre, čez vseh sto milijonov let mehkega močvirnega poletja mezozoika, so dinozavri sledili svojim ekonomijam velikosti, veliki in debeli in uspešni, in arhitekture njihovih teles so se vedno bolj prilagajale izbranim ekološkim nišam. Potem je nekega dne, kot smo se naučili iz opazovanj Luisa Alvareza in njegovih kolegov v Berkeleyu, z neba padel komet in pokril Zemljo s koščki svojih razbitin. Pravila ekološke igre so se čez noč spremenila, in naši predniki, majhni, hitri in nespecializirani, so nasledili Zemljo.

Naj vam sedaj povem bolj veselo zgodbo. V Princetonu smo imeli dva projekta, ki sta vsak po svoje skušala prispevati k rešitvi energetskega vprašanja. V kampusu sta stala eden poleg drugega. Prvi je TFTR, testni tokamak fuzijski reaktor, belo upanje fuzijskega programa, čudovit dosežek inženirstva, bogato denarno podprt od ministrstva za energijo. Stal je 300 milijonov dolarjev in deluje že nekaj let. Raziskuje tehnologijo komercialnih fuzijskih reaktorjev, ki bodo morda začeli proizvajati elektriko čez petnajst do dvajset let.

Drugi projekt, in ponosen sem, da sem

sodeloval pri njem, je Princetonski ledni ribnik. Izpeljanka iz leta 1980 je bila pravokotna jama z nasipom zemlje naokoli in s plastično folijo na dnu. Januarja 1980 sta jama s strojem za kopanje pripravila dva človeka. Najeli smo snežni top in v mrzlih februarjskih dnevih in nočeh brizgali čez jama sneg, dokler nismo imeli disneylandskega Matterhorna. Med delom smo ugotovili, da ne potrebujemo drugega snežnega topa, sneg za smučanje je bil za nas daleč predober. Gasilski razpršilnik, ki bi ga lahko kupili za 300 \$, bi čisto zadoščal. Naš Matterhorn je več tednov ponosno stal. Marčevsko sonce ga je malo znižalo, in aprilski dež ga je spremenil v jezerce plundre. Pokrili smo ga z izolacijsko plastjo plastike in sena, in na vrvi smo postavili zrakom podprto kupolo iz mylarja, da bi seno ostalo suho. Junjska nevihta je raztrgala mylar in morali smo se zadovoljiti z mokrim senom. (...) Junija smo tudi premerili vsebino ribnika in videli, da imamo kakšnih 450 ton ledu z nekaj vode pod njim. Čez izjemno vroče poletje smo z vodo z dna ribnika uspešno hladili del kampusa. Stalili smo do 7 ton ledu na dan - lepega belega ledu z razpokami, v katere smo se lahko spustili med poletno vročino uživati v alpski pokrajini. Ko je začetek oktobra prinesel konec vročega vremena, nam je ostalo še 150 ton ledu.

Dokazali smo, da ideja deluje, a imeli smo blaten in neroden izdelek, primeren za princetonske študente, ne pa tudi za obmestna naselja in podjetniške četrti, kjer imajo naročniki radi lep razgled. Z nadaljnimi eksperimenti smo skušali razviti eleganten ledni ribnik, ki ne bi potreboval preveč vzdrževanja. Iskali smo sistem, ki bi deloval leto za letom, tako da bi lastniki lahko pozabili nanj. Ljudje imajo že dovolj težav in nihče ne bo hotel imeti lednega ribnika, če mu bo prinesel nove težave.

Mnistrstvo za energijo našega projekta ni podprlo, čeprav smo večkrat prosili za njihov denar. S tristo tisoči (ne milijoni) dolarjev nas je podprla neka zavarovalna družba, radovedna, če smo tako nori, kot zgleđamo. Računali so, da se jim bo morda celo izplačalo, ker so v industrijskem parku ob kampusu gradili več poslovnih zgradb, in če bi naš projekt deloval, bi dobili trajno hlajenje in gretje za te bloke, za stroške dveh let kurilnega olja in elektrike. Prednost njihovega denarja je bila, da nam ni bilo treba porabiti treh četrtin za pisarniška dela.

(...) Ključ cenene in zanesljive sončne energije je v ceneni in masivni shrambi za toploto in mraz, dovolj masivni, da lahko prestane krog letnih časov, zbira toploto poleti in mraz pozimi, uporablja mraz poleti in toploto pozimi. Sistem, ki smo ga načrtovali za zgradbo zavarovalnice, bi uporabljal dva ribnika, vročega s 100.000 tonami vroče vode (dva hektarja, 10 metrov globoka jama) in mrzlega z 10.000 tonami ledu (četrt hektarja, 10 metrov globoka jama). Začeli smo z ledom, ker je denar prišel januarja in ker je lažje pozimi hitro narediti sneg kot poleti v naglici toplo vodo.

(...) Po prvih eksperimentih je moj prijatelj Ted Taylor² ustanovil podjetje, ki bi razvijalo in gradilo ledne ribnike. Ni obogatel, se pa je veliko naučil o težavah s prodajo nove tehnologije. Doslej je uspel prodati le dva ribnika. Njegov prvi kupec je bila Kutter Cheese Company, majhno prehransko podjetje iz zahodnega dela države New York. Prehranska industrija lažje sprejme ledne ribnike kot gradbena podjetja. Ribniki za stanovanjska naselja in pisarniške bloke morajo biti lepi. (...)

Drugi od Taylorjevih komercialnih projektov je ledni ribnik pri Greenportu na Long Islandu. Ta je čisto drugačen od ostalih. Zmrzuje slano vodo iz Atlantika. Ko se veliki kup snega nekaj tednov useda, se sol nabere na dnu in led v sredni kupa je tako čist, da zlahka doseže državne standarde za pitno vodo. Long Island ima težave s pomanjkanjem čiste vode, in zato se je vas Greenport začela zanimati za ledne ribnike. Ugotovili pa smo, da proces hitrega zmrzovanja in počasnega tajanja ne odstrani le soli, ampak tudi večino industrijskih kemikalij, ki onesnažujejo vodo. Glavna raba naše tehnologije bo na koncu morda v čiščenju vode, ne pa v proizvodnji ledu za hlajenje. Največje težave so, kot je pri novi tehnologiji običajno, birokratske in ne tehnične. V nekaj letih bomo videli, če je potreba po tej tehnologiji dovolj resna, da se bodo te ovire stopile.

Ne trdim, da je naša igrca z ledom predstavila ekonomsko kompetitivno energetske tehnologije, ali da bodo ledni ribniki rešili del velikih družbenih problemov. Trdim pa, da so primer tehnologije, ki ni ujeta v rigidnost in desetletja zamud, zaradi katerih tehnologiji cepljenja in zlivanja jeder nista mogli odgovorjati potrebam javnosti. Če jim ne bo uspelo, da bi bili dovolj poceni in dovolj učinkoviti, bodo propadli hitro in ne bo nam

treba porabiti pol življenja, da dokažemo, da ne delujejo. Če uspejo, lahko ribniki z ledom in vročo vodo hitro dosežejo množično rabo. Tisoči lokalnih podjetnikov lahko poiščejo primerna mesta, izkopljejo jame, napeljejo cevi. Tovarne lahko hitro proizvedejo velike količine plastičnih oblog in sončnih kolektorjev. V nekaj letih lahko zraste industrija, kot smo to videli v 2. svetovni vojni.

Vse to so le sanje, v najboljšem primeru meglena možnost. *A ne vidim razloga, da bi se nova tehnologija morala razvijati čez tri desetletja, kot razcep in zlivanje jeder.* Za hiter razvoj so potrebne le majhne enote, preprost koncept, masovna produkcija in velik trg. Kadar sem šel v kampus princetonske univerze in videl ta dva stroja, TFTR za 300 milijonov dolarjev in naš mali ledni ribnik, sem si predstavljal dinozavra iz zgodnjega primata. In bil sem radoveden, kdaj bo padel naslednji komet.

(...) Ne verjamem, da se bodo teoretično možne nevarnosti genetskega inženiringa res utelesile. Misli pa, da bodo koristne velike in pomembne. Mladim znanstvenikom, ki začenjajo svoje poklicno delo v genetiki, želim veliko sreče in uspeha. Želim jim, da bi imeli z genetskim inženiringom toliko veselja, kot smo ga imeli mi z reaktorjem TRIGA in lednim ribnikom. Razvoj nove tehnologije pomeni trdo delo, a tudi obilico veselja.

Freeman Dyson

¹ angl. snafu: "Situation Normal, All Fucked Up"

² dr. Taylor je znan po delu v projektu z atomskimi bombicami poganjane vesoljske ladje Orion, in prizadevanjih za jedrsko varnost (glej: Willrich in Taylor: Nuclear Theft: Risks and Safeguards; John McPhee - The Curve of Binding Energy, oboje 1974)

Jožef Petkovšek: Doma

Sest let se ukvarjaj s svojim delom; a sedmo pojdi v samoto ali med tujce, da ti spomini tvojih prijateljev ne prepričajo biti tisto, kar si postal.
Leo Szilard, Deveta zapoved

IMAGINE

Predstavljaj si duhove, bogove in hudiče. Predstavljaj si pekle in nebesa, mesta, plavajoča po nebu in mesta, potopljena v morje. Samorože in kentavre. Vešče, čarodeje, rojenice in sojenice. Angele in harpije. uroke in zaklinjanja. Vampirje, škrate, demone. Lahko si jih je predstavljati, vse te reči. Človeštvo si jih je slikalo tisočletja. Predstavljaj si vesoljske ladje in prihodnost. Zlahka. Prihodnost se res bliža in vesoljske ladje bodo v njej. Ali je sploh kaj, kar si je težko predstavljati? Predstavljaj si kos snovi in

sebe v njem, sebe, ki se zavedaš, ki misliš in torej veš, da obsajaš, in moreš premakniti ta kos snovi, ki si v njem, storiti, da spi ali je buden, da ljubi ali hodi po hribu navzgor. Predstavljaj si veselje - neskončno ali ne, kakor ga želiš videti - z bilijoni, bilijoni, bilijoni zvezd v njem. Predstavljaj si kepico blata, ki se noro vrti okoli enega teh sonc. Predstavljaj si sebe, stoječega na tej kepici blata, vrtečega se z njo, vrtečega se skozi čas in prostor proti neznanu usodi. Predstavljaj si!

FREDERIC BROWN

RADIO ŠTUDENT NAM PIŠE

Matej Kovačič je s svojimi podtikanji v prejšni številki Tribune namignil, da je okvara baze uporabnikov na avtomatičnem elektronskem odzivnem servisu Radia Študent povezana z njegovimi sumničnji o nelegalnosti zbiranja podatkov na BBS-ih.

Ker se Matej Kovačič ne spozna na računalništvo in ker pred objavljenim klicem ni nikoli poklical na BBS Radia Študent, ne more vedeti, da se je baza z uporabniki na RS BBS pokvarila že dolgo pred njegovim kričavim in egocentričnim vpadom v omrežje AdriaNet. Okvare je kriv programski hrošč, ki do sedaj še ni bil odkrit v programski kodi BBS-a. To dejstvo je znano vsem drugim (očitno zadovoljnim) uporabnikom omrežja AdriaNet, katerih število že presega 3000. Ravno ti uporabniki so tista "višja sila", ki je od vzdrževalcev omrežja zahtevala izključitev Mateja Kovačiča iz AdriaNeta.

Kljub sklicevanju na različne zakone Matej Kovačič ne bo mogel prepričati nikogar, da ima ustavno pravico prijaviti se in brskati po tujih računalnikih. To pravico mu lahko dodeli samo upravitelj takega računalnika. Prav tako ne more od organov zahtevati, da ga z zakoni uvrstijo nazaj v družbo, ki ga je zaradi egoizma in napihnjenega odnosa izvrgla. Takih zakonov ni napisanih niti za elektronske oblike združevanja.

BBS na Radiu Študent bo še vedno deloval tako kot doslej, torej bodo njegovi arhivi odprti in dostopni vsem navdušenim uporabnikom oprečijskega sistema OS/2. Obenem lahko dobijo vsi, ki želijo sodelovati v omrežju AdriaNet, ob dogovoru s sistemskim operaterjem, tudi dostop do omrežja.

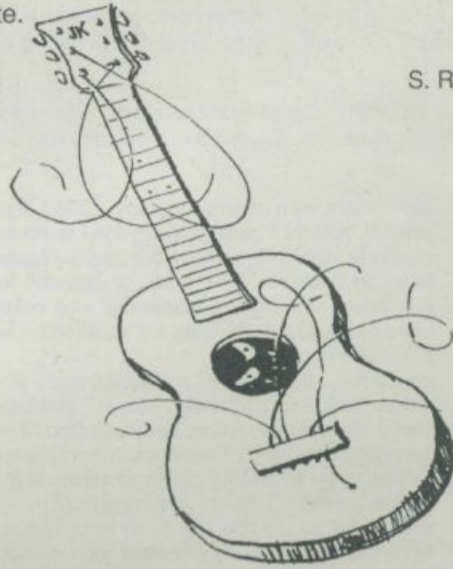
Vnaprej pa opozarjamo, da je BBS na Radiu Študent last Radia Študent in si zato pridržujemo vse pravice pri zavračanju nezaželenih uporabnikov. Prav tako opozarjamo, da nobena pošta, poslana z RS BBS ni strogo privatna, torej jo lahko vidi več ljudi kot zgolj pošiljatelj in naslovnik.

RŠ BBS je dostopen vsem, ki imajo modem, na telefonski številki 261-985.

ZA RS BBS MIHA KRALJ

UNIVERZA

Sem naj bi načelno prišli, ker hočete vedeti. Nekateri boste dobili diplome, nekateri se boste srečali s tokom spoznanj in dvomov, nekateri oboje. Nekateri boste dobili otroke, in nekateri boste dobili otroke, ki jih boste veselili. Nekateri boste predvsem sedeli okoli okrogle mize v apartmaju študentskega doma, pili kavo, govorili slabe vice in igrali karte.

S. R.

PIŠMO JOŽETU PUČNIKU

Dragi Jože, ker že pol leta spim po stopniščih, pod mizami in na Rožniku, saj si kot urednik na Tribuni ne morem privoščiti podnajemniške sobe v Ljubljani (in niti nimam časa, da bi našel kaj cenenejšega), sem se spomnil tvojega velikega novega stanovanja, najinega vzajemnega sovraštva in tega, da si mi še dolžan kakšno uslugo. Predlagam ti torej, da mi za naslednjega pol leta odstopiš eno od sob (mislim, da jih imaš pet). Prijaznost bo koristila tvoji duši in ti pomagala, da se znebiš sovraštva do mene, in tudi meni bo pomagala - saj veš, da bi ti rad odpustil, če bi le imel kakršnokoli pretvezo za to. Glede na tvoje masivne prihodke mi lahko sobo daš tudi zastonj.

V pričakovanju tvojega odgovora te lepo pozdravlja

Samo Resnik

2-1-94 (oddano kak dan pozneje)

Ni treba odgovoriti, Jožek. Ne rabim več sobe. 17-3-94

FOTO: TINA HAUSER

NE NA LEVO - NA DESNO

Zgago Jellnčič je v zadnjem televizijskem intervjuju potolkel absolutni rekord v hvaljenju z udeležbo v zadnji vojni (M.C. zaenkrat na prepričljivem drugem mestu). Račun za armbrust in odvoz rabljenega in crknjenega tanka je zastarel.

KOLIKO MEDVEDOV JE POTREBNIH, DA POMENDRAJO TISOČ MRAVELJ?

"Crazy Horse, po naše Nori konj..." (Jana). Po njihovo pa Tašunka Vitko, poglavar Oglala Sujev, ki je leta 1876 z rdečimi brati skavsalskega brata Custerja in njegovo družino, se trenutno obrača v grobu, ker Američani menda že 45 let uničujejo neko ogromno skalo v Južni Dakoti, ki so si jo spremenili v njegov obraz. Norega konja so umorili v Fort Robinsu eno leto po bitki pri Malem Velikem rogu ("Zemlja, po kateri hodijo ljudje, vendar ni naprodaj." Nori Konj).

ČESA ŠE JEZUS NI VEDEL

Ste že kdaj pomislili, da je življenje včasih potekalo čisto drugače kot danes? Da je bilo nekaj, kar je danes samoumevno, pred sto leti še povsem neznano? Da so prvi serijsko prodani avto podali leta 1904 in in je v dolarjih stal toliko kot danes povprečen mountain bike? Prej so potovali s konji, čolni, jadrnicami in v 19. stoletju celo na paro. Da je radio še mlajši, TV pa od včera.

Pa poglejmo, kaj bi novega o Cerkvu zvedel Jezus, če bi prišel (kot Bulgakovov romanopisni junak dr. Woland) pogledat na zemljo, kaj se dogaja z učenci njegovih učencev. Ugotovil bi, da so:

- se katoliški menihi pojavili leta 348;

- vaje v spokorništvu vpeljali leta 157;
- poslednje maziljenje - sveto olje vpeljali leta 550, blagoslovljeno vodo pa pred 120 leti;
- se je razglaševanje svetnikov pojavilo v letu 993, odpustki (proti katerim je kasneje rohnel Luter), pa leta 1119;
- papežu začeli poljubljati nogo leta 809, njegovo nezmotljivost pa so proglasili leta 1870;
- se prvič spovedovali leta 1215, prva cerkvena poroka (zakrament sv. zakona) pa je bila sklenjena leta 1139;
- šele leta 1200 prvič po Zadnji večerji uvedli podeljevanje in povzdigovanje sv. hostije
- tudi celibat duhovnikov ni od nekdaj: uvedli so ga leta 1015; Kaj pa dogme?
- leta 1854 - brezmadežno Marijino spočetje
- leta 1950 - Marijino telesno

vnebovzetje
In še bi lahko naštevali.

Vse te stvari so iznajdbe Cerkve. Če te veseli, da verjameš v iznajdbe, prosim! Toda ne misli, da so potrebne za tvojo vsečnost Bogu. Strah je načelo vzgoje. Vzgoja je načelo oblasti.

M. K., povzeto po knjigi "Na drevesa, vi opice!"

JE BLO MAL MAL

Kako bi imenovali človeka, ki bi vzkliknil: "Ni ga boga razen Alaha, in Mahmud je njegov prerok," in takoj zatem osušil velik vrček vina? Jaz bi rekel, da je prav bister fant.

Edward Teller, fizik, "oče H-bombe"

PISMO KATOLIŠKEMU ŠTUDENTU

Oprosti, da se vtikam vate, Matija. Slišal sem, da si spodoben človek, česar o bolj poznanih družbeno aktivnih katoliških študentih ne bi več upal reči. Takega pisma kakšnemu katoliškemu skojevcu, primitivnemu, oportunističnemu, hinavskemu in prepričanemu v svojo superiornost - *žal mi je, take vas večinoma vidim* - gotovo ne bi pisal. Slišal sem tudi, da si vabil "zmerne" mlade publiciste k sodelovanju k Tribuni, ko boste vi prevzeli oblast, tudi nekoga prijatelja, ki sem ga sam dolgo vabil na Tribuno. Ker verjamem, da se nasilju - *kakršne koli barve že je* - tiho ne umakneš, bi v zadnjem članku za Tribuno rad vložil svoj protest proti nasilju in izprijenosti katoliških študentov, in oprosti mi, da ga naslavljam nate, **Matija Ogrin**. Kakšnemu Janiju Drnovšku ali Janezu Kotarju ne bi mogel pisati.

Ne oporekam vam pravice, da prevzamete Tribuno ali da jo predate idejo ustreznejšim. Oporekam vam pravico, da jo prevzamete z odstavitvijo uredništva sredi letnika, zlorablajoč oblast katolikov v študentski organizaciji, da prihajate podprti z gonjo, ki se ni sramovala laži in žalitev. Rad bi vam glasno rekel, da nasilje še nikoli ni rodilo dobrih sadov - *kako se boste vi branili, ko vas bo naslednja študentska vlada podila z vašega dela, da napravi prostor za svoje ljudi, vi, ki ste po dolgih letih civilnosti privedli nasilje na Tribuno?*

PRIPIS: PO DRUGI STRANI PA JE PRAV REČI, DA BI, ČE BI BILA IGRA POŠTENA, BREZ OKLEVANJA PODPRIL VAŠO OPCIJO. SMISEL TRIBUNE JE TUDI V PRILožNOSTIH ZA RAZLIČNE LJUDI. AVTORITAREN KONCEPT TRIBUNE SICER ZVENI KOT OKSIMORON, A MORDA BOSTE INTELEKTUALNO ZANIMIVI.

Draga Ines,

seveda me ob vsem skupaj prav malo briga, če si zgolj iz Radetovih verzov, boš svojo problematiko kar sama premelela.

Ali kako se že temu reče. Še več; zdi se mi, da se po par letih ne boš več spoznala kot avtorica pisma, ki je meni dalo tako misliti.

Saj jaz bi se pa moral obrniti na kakega psihologa, a bi verjetno "slednja problematika" ostala le meni v razmislek. Torej:

Pripadam sončni generaciji 68 in verjemite mi, da sem se zares čutil znotraj tistih dogodkov. Čeprav sem bil negoden bruc in je šlo vse mimo mene, sem bil goreč zagovornik gibanja. Tudi ko so minila leta in so se skupaj z njimi počasi a sigurno iztekala moja študentska, sem življenje usmerjal v skladu s predstavami, ki sem jih črpal od takrat. Na tej osnovi sem, srečnej, spoznal svojo bodočo ženo. Pravzaprav sva bila letnika na faksu, a sva se zblížala šele po par letih, kot nekakšna viteza, ki se vedno, kljub vsemu, prisegata na pohojene vrednote. Ja. Nekaj uporniškega je bilo v najinem razmerju.

No in zdaj pride najvažnejše; ko se je že zdelo, da bo diplomirati le še formalnost, se je pojavil asistent, ki je postavil vse na glavo. Da bi bila ironija večja je bil praktično naš kolega. Bi se reklo, da smo v tistih odločilnih letih, o katerih sem že spregovoril, skupaj drugovali. Potem je šel za kratek čas v Nemčijo. Še danes sem sveto prepričan, da v vzhodno ... Je že res, da o stvari ne morem objektivno soditi, a mislim, da so njegovi "prispevki" stroko le osmešili. Kakorkoli, spor je bil vseskozi strokovne narave. In jaz bedak, namesto da bi prevedril kako leto, sem se osebno izpostavil. Konec je bil seveda apokaliptičen, čeprav takrat ni izgledalo tako. Demonstrativno sem pustil študij tik pred zdajci. Seveda ob podpori in moralnem

zavezništvu vseh ostalih sotrpinov. Zlahka sem se zaposlil, prilezel v pisarno, takoj dobil stanovanje, imel keša tako, da je skrhanu ljubezensko razmerje ponovno vzcvetelo. Toda sedaj, po dvajsetih letih, sem pristal v skladišču, stanovanje smo odkupili lani. Ja, žena pa je doštudirala, kot včasih reče, z mojo pomočjo.

Pravzaprav sam ne vem, po kakšni logiki je vse steklo. Tudi sama je imela "blazne" probleme z asistentom. A kmalu potem, ko sem se zaposlil, se je spor zgladil. Radikalno je spremenila mnenje o njem, ter končno pri njem tudi diplomirala s temo, ki je (po mojem mnenju) vrhunec neumnosti. Že izbrano temo je kaj zlahka opustila. Kljub temu sem si do nedavnega domišljal, da je res tudi moja strokovna pomoč kaj odtehtala pri njeni diplomii in nadaljnem študiju (tega je seveda treba omeniti). Z mano se je prav rada pogovarjala o stroki in vedno pozdravljala svež in trezen pogled na stvar, kot je sama rada poudarila. Ob priložnostnem pogovoru z njeno kolegico, ki sem mu slučajno prisostvoval, pa sem po par minutah uvidel, kje mi je mesto ob podobnih debatah. Nemalo pa sem bil presenečen nad ostrino, s katero sem bil - seveda po pravici - uvrščen med fizikalce.

Naj k mozaiku "problematike" o kateri se pri naši hiši pač ne govori, dodam še zadnji kamenček. Pred kratkim je informativni dan na univerzi dočakala tudi mlajša hči. Slučajno je na mamičino željo obiskala nam že znan faks, slučajno sem bil prisoten pri pripravah - hčerka je oblekla mično minico in bila z mamičine strani napotena "kam spredaj, če že v prvo vrsto ne", slučajno sem se ob prebiranju tvojega pisma spomnil na vse to, ker hčeri takrat - ob vstopu v svet vedenja - nisem znal reči: "Ne daj se, pa četudi nisi Ines".

BRALEC

Nasha Tribuna je bila odprta - bo vaša tudi?

Morda se spomniš odstavka v Boltovi drami "A Man for All Seasons", (1962), ko Thomas More pojasnjuje mlademu navdušencu, zakaj moraš tudi v boju s samim hudičem spoštovati zakone - "Ta dežela je na gosto preraščena z zakoni - človeškimi, ne božjimi - in če te zakone posekaš - in ravno prave sorte si, da boš to storil - ko bodo vsa drevesa padla, in se bo hudič obrnil proti tebi, kam se boš zatekel v vetrovih, ki bodo takrat divjali?" Drugo, kar vam zamerim, je "vse ali nič" pohlep. Niste prišli na odprto Tribuno, da bi sodelovali. Časopis vas zanima le, ko boste imeli vso oblast. Spodobni ljudje ne ravnajo na tak način.

Tretjič, kot sem odklanjal misel, da je kdorkoli boljši od mene ali koga drugega zgolj zato, ker je v partiji in je hodil/hodila na politično šolo, tako odklanjam misel, da je kdo boljši, ker redno hodi v cerkev. Ukloniti se hezbollahovstvu brez boja se mi zdi izdaja civilizacije, in ko - z osebnim olajšanjem - odhajam s Tribune, odhajam tudi s protestom - ne le proti vam, ampak proti vašemu cerkvenemu mentorju - naj rečem "politkomisarju"? - očetu Milanu Knepu, proti hierarhiji, ki ga je nastavila, ter nadškofu, na katerega se sklicuje. Kar počnete, je uriniranje na stiske mnogih vernih mladih ljudi v prejšnjih desetletjih, in nobeni izgovori tega ne bodo izbrisali.

SAMO RESNIK

(Ne) daj se Ines!

Draga Ines, tvoje pismo (Tribuna št. 11) - obujanje spominov, kako te je profesor poskušal spraviti v posteljo -, je bilo res žgečljivo. Še posebej z današnje cajte in vse "ta črne", ki pri nedeljskih mašah škilijo za razgaljenimi ženskimi gležnji. Kdo ve, če niso tudi tvoji med njimi? Sprašujem se, če si med predavanji sedela v prvi vrsti in jih molila profesorju "ENEN" pod nos.

Nečesa res ne štekam: kako si se lahko ob vsem velikem trpljenju spomnila na pogrošne kriminalke in naredela profesorju to ime. Daj, punči, kar priznaj, da ni bilo tako hudo. Prepričan sem, da bi s svojo izkušnjo, o kateri sanjarijo vse studentke, obogatila knjigo *Ženske seksualne fantazije*. Če še nisi slišala zanjo, ti jo toplo priporočam, lažje boš prebolela žalovanje za izgubljenjo priliko. Ko smo že pri pisani besedi, očitno ne poznaš Konfucijevega izreka: "Če je posilstvo neizbežno, lezi in uživaj!"

Pomislil, kako enostavno bi lahko rešila svoj veliki problem: z malo truda (prfoksi res niso najbolj seksi) in veliko veselja (starejši so izkušeni!), bi imela izpit in letnik pod streho. Ma kakšno javno razpravo hočeš! Tvoja igrca spominja na politične kurbarije, ki se dogajajo na slovenski sceni. Sama lažna čistunstva in napihovanja.

V čem je fora? *Tipu si bila vseč, pa je probal*. Reci bobu bob: vsi smo enaki, samo različna sredstva uporabljamo. Konec koncev se tudi ženske poslužujete svojih adutov. Si mogoče ne oblečeš minice, ko sama pecaš? Ti pa narediš iz tega pravil spektakel. Temu se reče muhoslonarjenje. V posebno naslado ti mora biti, da pereš svoje intimne cote v javnosti.

Kakorkoli že, ti oprostim, saj sem si na račun tvojega pisma polepšal dolgočasni nočni siht. Ta trenutek na primer sem se spomnil svoje profesorice Dvadvaja: da bi si ta upala narediti vsaj eno ali dve takšni potezi kot tvoj odločni Enen, bi že zdavnaj končal ta jebeni faks. Se ti ne zdi, da imava nekaj skupnega? Očitno si letno dekle, zato se kar name obrni (v pismu praviš, da ne veš, "kaj storiti, na koga se obrniti"). Bova skupaj rešila tvojo travmo. Moj naslov dobiš na uredništvu Tribune.

KIKO

ODMEVA
NA
PISMO
OD
ZADNJIČ

Foto: Tina Hauser

MUŠKETIRJI

Obljubil sem besedo o razlikah med gospodom Džingisom in Peterletom oziroma Ruplom, a najprej mi dovolite skromnejšo zgodbi o timskem delu. V davnih časih šest, sedem let tega, ko smo se študentski demokrati in komunisti ruvali za Tribuno, so dogodki ponavadi spominjali na zgodbo o sedmih samurajih, in vedno so bili vsaj štirje premalo. Tako se je zgodilo, da je kolega, ki je za našo stran skušal držati polovico Tribune, odšel dalje študirat v Ameriko, njegovega naslednika je urednik druge polovice zjebal in časopis je za pol leta zapustil opozicijske skušnjave in se zagledal v kulturo in pornografijo. Potem pa je odgovorni urednik odšel na Mladino in zdelo se je, da bi spet lahko dobili študentski časopis, ki bi ga partijski sekretar na univerzi odkritostno sovražil. (Spotoma bodi rečeno, da je bil glavni smisel študentskega tiska v tistih letih, da smo skrbeli, da je Mladina ostala relativno poštena in se ni preveč izgubljala v svojih dealih.)

Vprašanje je bilo, kdo naj bo urednik. Zgodilo se je, da je imel maloštevilni (tudi razgledan študent, ki pride v "politiko", rabi vsaj leto, da se znajde) opozicijski krog že polne roke s študentsko organizacijo, pa še razcepljeni smo bili. V fundamentalistično opozicijskem delu sem bil edini publicist, in kot član tedanje študentske vlade (predsedstva) nisem smel kandidirati. Prosil sem prijatelja, da je šel namesto mene, pri čemer je bilo originalno mišljeno, da bi kasneje diskretno zamenjala funkciji, ker je bil boljši politik od mene (s pisanjem pa res ni imel kaj dosti).

Zgodbi se mi zdi vredna zapisa zato, ker ne poznam podobne, in ker so bili vsi nasprotniki in opazovalci tako komično zmedeni (najbrž nobeden od njih ni imel kolega, ki bi mu/ji toliko

MED DRHALJO

zaupal). Znano je bilo, da kot urednik rad tvegam, tožilstva so bila takrat še na preži, in če bi se uračunal, bi Miran načelno lahko šel namesto mene v zapor oziroma bil "na ledu" in brez službe vsaj naslednjih deset let. Po drugi strani je imel on vso formalno kontrolo in sem bil popolnoma odvisen od njega. Delovalo je, ker sva vedela, da si lahko zaupava, in ko so me vmes klicali v vojsko, da se me znebijo, se je Miran tudi sam kot urednik čisto dobro znašel, kljub vsemu flaku. Deklica mu je skoraj pobe gnila in diplomiral je še eno leto pozneje, sicer pa se je dobro izteklo, in vmes sva celo dvignila naklado in nakaj časa prodala več izvodov kot kdorkoli na Tribuni prej ali kasneje.

Nasprotno zgodbi pripoveduje letošnja Tribuna. Uredniku, ki je kot jaz otrok študentske politike 80. let, se je zdelo samoumevno, da delegira večino oblasti področnim urednikom, in da so ti ljudje različni od njega. Mlajše kolegice, ki so tako dobile velik del oblasti v roke, so presodile, da je preveč različen od njih in da je najbolje, da se ga odstavi. Pa jim ni uspelo in smo vseeno delali skupaj do konca.

Spet tretje zgodbi se spomnim iz leta pred "prvimi volitvami". Rupel, ki je bil predsednik osrednje nacionalne opozicijske organizacije, je šel za par mesecev predavat v ZDA. Za predsednika je dal na kongresu izvoliti Hubija Požarnika, ki je s svojo simpatično očetovsko faco sedel na predsedniškem mestu, dokler se Rupel ni vrnil iz

Amerike. Rupel se je verjetno strinjal z mojo oceno Hubijeve nesposobnosti, ni se pa strinjal, da je neodgovorno dati nesposobnežu krmilo zaradi edine dobre lastnosti, da ti ga bo spet vrnil, ko se ti bo zahotelo. Neodgovorno, če bi bilo vmes treba delati, nepošteno tako do ljudi, zaradi katerih delaš, kot zaradi ljudi, ki delajo zate.

Za najuspešnejši primer dobrega teama pa moram žal k slabim ljudem - nikogar ne poznam, ki bi bolje deloval kot peterica Bavčar-Korsika-Janša-Omerza-Fink. Dobra ekipa je tank, ki se prebije čez in skozi vse. Dumas je vedel, kaj piše.

OBLJUBA

Ah, da: Džingiskan in Drnovšek ali Peterle, da o Ruplu ne govorimo. Temudžin je v kontekstu svojega časa veliko naredil za svoje ljudstvo. Iz razkropljenih plemen je ustvaril skupnost. Znal je iskati, uporabljati, spodbujati in razvijati kvaliteto ljudi, skupin in tehnologij. Sprejemal je novosti in jih uporabljal. Garal

je in tvegati. Da, bil je tudi genij, a to v kontekstu ni tako pomembno. Nikomur ne moreš očitati, če ni genij, vsaj dokler ne odriva boljših od sebe. Prezira je vreden le, kdor ni pošten delavec. Znanost, ki jo tako radi enačimo z geniji, vemo, bi se sesula brez poštenih delavcev in obrtnikov. A znanstvena skupnost je tradicionalno imela kjer ni bila le Patjomkinova vas - živahne mehanizme avtorefleksije in kontrole, ki najdevajo in surovo zatirajo površno delo svojih kolegov. V slovenski družbi taki mehanizmi ne delujejo. Vladajo nam ljubosumni povprečnejši brez Džingiskanove modrosti, in tudi tiste redke sposobne ekipe, ki jih najdeš, ponavadi raje skupaj kradejo, kot da bi skupaj ustvarjale.

SAMO RESNIK

V naključnem srečanju sem slišal, kako je znanec pripovedujočega pripovedoval mojo staro zgodbi o sindromu Zaklada Sierra Madre v slovenski politični kulturi. Saj veste: ko možje z velikanskimi napori pridejo do zlata in so na poti v mesto, kjer bi ga prodali, se ob tabornem ognju spričkajo o delitvi, potegnejo revolverje in se navzkrižno postrelijo, zlati prah pa razpiha veter.